

ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ 2556

อัตราการว่างงานต่ำ การจ้างงานเพิ่มขึ้น การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนและกฎระเบียบเป็นประเด็นที่ต้องเร่งขับเคลื่อนในปี 2556 ควบคู่ไปกับการขับเคลื่อนด้านคุณภาพการศึกษา

ในไตรมาสสี่ปี 2555 การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 และอัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 0.48 เฉลี่ยทั้งปีมีการว่างงานร้อยละ 0.66 การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ตลาดแรงงานอยู่ในภาวะตึงตัวในแรงงานทั้งทักษะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แต่มีกำลังแรงงานส่วนเกินในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรี ค่าจ้างแท้จริงเฉลี่ยทั้งปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 ส่วนหนึ่งเนื่องจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำตั้งแต่เดือนเมษายน การฟื้นฟูยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยในเวทีโลกต้องเร่งขับเคลื่อนอย่างเต็มที่ ขณะที่เด็กไทยเป็นโรคอ้วนและขาดสารอาหารมากขึ้นจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้องและมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีการพัฒนาการไม่สมวัยทั้งร่างกายและสติปัญญา

พ่อแม่และเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเริ่มต้นแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ของเด็กและเยาวชน การเข้าถึงสื่อได้ง่ายส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่นำไปสู่วงจร “ท้อง-แท้ง-ทิ้ง” ครีวเรือนเสี่ยงเป็นหนี้ซ้ำซ้อน

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ของผู้ปกครองและเพื่อน รวมทั้งการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่แก่เด็กอายุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด ส่งผลให้เด็กกลายเป็นนักดื่ม/นักสูบบุหรี่ใหม่เพิ่มขึ้น สภาพครอบครัวมีความใกล้ชิดกันน้อยลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เด็กสามารถเข้าถึงสื่อที่มีเนื้อหาทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ง่ายขึ้น รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ยังมีน้อย ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมทางเพศที่เสี่ยงมากขึ้น ทั้งอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์น้อยลง และการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นแม่วัยใส ทำแท้ง และการทอดทิ้งเด็กทารกเพิ่มขึ้น ครีวเรือนมีการก่อหนี้ซ้ำซ้อน และเป็นหนี้มากกว่าออม การผิมนัดชำระหนี้ยังอยู่ในระดับสูง ครีวเรือนมีการออมต่ำและร้อยละ 45 ไม่มีความสามารถในการออม

เด็กและเยาวชนยังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการค้ายาเสพติด การคุ้มครองทางสังคมมีความครอบคลุมมากขึ้น หากยังมีปัญหาความลึกลับและไม่เป็นธรรม

คดีอาญาโดยรวมยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องโดยเฉพาะคดียาเสพติด ในรอบปี 2555 มีการรับแจ้งคดียาเสพติด 364,461 คดี เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 5.4 และมีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 82.9 ของคดีอาญารวม ขณะที่มิใช่ผู้เข้ารับการรักษาผู้ใช้สารเสพติดจำนวน 297,191 ราย เกือบครึ่งเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กลุ่มอายุ 12-17 ปี ถูกส่งเข้ารับการบำบัดเพิ่มสูงขึ้นเท่าตัวจาก 24,831 รายในปี 2554 เป็นจำนวน 41,782 รายในปี 2555 การขยายความครอบคลุมหลักประกันทางสังคมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบเพิ่มกว่า 7 แสนคน การขยายความครอบคลุมหลักประกันด้านสุขภาพร้อยละ 99.9 ของประชากรผู้มีสิทธิ หากการรวม 3 กองทุนเพื่อหลักประกันสุขภาพให้บริการผู้ป่วยกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉินในมาตรฐานเดียวกัน ควรมีความชัดเจนเรื่องความแตกต่างของสิทธิประโยชน์ มิฉะนั้นจะนำไปสู่ปัญหาความลึกลับและความไม่เป็นธรรม

เด็กถูกกระทำความรุนแรงทางเพศมากที่สุด ขณะที่ผู้หญิงเผชิญปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ต้องการการบูรณาการความช่วยเหลือในลักษณะครบวงจร

ความรุนแรงในเด็กและสตรีเกิดขึ้นทั้งในครอบครัว โรงเรียน รวมทั้งยังเกิดในลักษณะของการค้ามนุษย์ ข่มขืนและค้าประเวณี ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นโดยเฉพาะการกระทำความรุนแรงทางเพศในเด็ก ส่งผลกระทบต่อร่างกาย จิตใจ และการพัฒนาการและนำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง แม้จะมีการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาแต่การเข้าถึงบริการต่างๆ ยังมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร ความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ รวมทั้งปัญหาทัศนคติและค่านิยมบางประการที่ส่งผลให้ปัญหามีความรุนแรงมากขึ้น จำเป็นต้องมีการปรับระบบการให้บริการช่วยเหลือและประสานความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาในลักษณะครบวงจร

เรื่องเด่นประจำฉบับ

การกระทำความรุนแรงในเด็กและสตรี...
สิทธิที่ต้องเร่งคุ้มครอง

ประเด็นหลัก

- ไตรมาส 4/2555 อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 0.48 โดยมีจำนวน 190,245 คน ลดจากอัตราร้อยละ 0.63 ในช่วงเดียวกันที่แล้ว การจ้างงานมีผู้มีงานทำ 39.6 ล้านคน ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.7 โดยการจ้างงานภาคเกษตรขยายตัวมากที่สุดร้อยละ 3 ตลอดทั้งปี 2555 อัตราการว่างงานเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 0.66 มีการจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ตลาดแรงงานในภาพรวมอยู่ในภาวะตึงตัวในกลุ่มแรงงานทักษะหรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ แต่มีกำลังแรงงานส่วนเกินในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและปริญญาตรี ค่าจ้างแรงงานภาคเอกชนตลอดปีเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 และค่าจ้างแรงงานแท้จริงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4
- ประเด็นที่ต้องเร่งขับเคลื่อนกำลังคนภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในช่วงปี 2556-2557 ได้แก่ (1) การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมถึงการแก้ไข/ปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับประเทศในอาเซียนและครอบคลุมแรงงานทุกกลุ่ม ในระยะสั้นต้องเร่งแก้ไขปัญหาด้านแคลนแรงงาน ควบคู่กับการวางพื้นฐานการปรับโครงสร้างแรงงานในระยะยาวทั้งในด้านการศึกษา ทักษะแรงงาน การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน การเพิ่มสัดส่วนแรงงานในระบบ และ (2) การมีกลไกที่ดูแลผู้ที่ได้รับผลกระทบกลุ่มอื่น เช่น ผู้ประกอบการ SMEs ที่จะได้รับผลกระทบจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้น แรงงานภาคเกษตรและผู้ประกอบการอิสระที่จะได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น
- การศึกษาไทยถูกจัดอันดับอยู่ในตำแหน่งท้ายๆ ของเวทีโลก อาทิ World Economic Forum ได้จัดให้ไทยอยู่ในอันดับที่ 77 จาก 142 ประเทศ การประเมินผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติของนักเรียนชั้น ม.2 พ.ศ.2554 ต่ำกว่าในปี พ.ศ. 2550 โดยมีผลคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ 427 คะแนน อยู่ในอันดับ 28 และวิชาวิทยาศาสตร์ 451 คะแนน อยู่ในอันดับ 25 ขณะที่อันดับสถาบันอุดมศึกษาไทยยังเป็นรองประเทศในภูมิภาคเอเชีย แต่ดีกว่าประเทศอาเซียนอื่นๆ เป็นรองแค่ประเทศสิงคโปร์ กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มต้นที่จะปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้อย่างจริงจังแล้ว ต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้าใจให้กับครูไปพร้อมกัน ทั้งนี้ อาจใช้บัญชีรายจ่ายเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ใช้เป็นกรอบในการรวบรวมแหล่งที่มาและการกระจายทรัพยากรในด้านการศึกษาของประเทศ เพื่อการกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาและการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนด้านการศึกษา
- การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นร้อยละ 57.5 พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสูงกว่าไตรมาส 4/2554 เกือบ 3 เท่าตัว ภาพรวมในปี 2555 ผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 16.8 การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 จากปี 2554 โดยพบผู้ป่วยโรคความดันโลหิตมากที่สุด ด้านความสุขมวลรวมของคนไทยเพิ่มขึ้นอยู่ที่ 7.61 ในเดือนธันวาคม 2555 และสูงกว่าไตรมาส 4/2554 ปัจจัยสำคัญคือ ความเป็นหนึ่งเดียวของคนในชาติในการแสดงความจงรักภักดีในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 5 ธันวาคม ขณะที่เด็กไทยเป็นโรคอ้วนและขาดสารอาหารมากขึ้นจากพฤติกรรมบริโภคอาหารที่ไม่ถูกต้องและมีคุณค่าทางโภชนาการต่ำส่งผลต่อการพัฒนาการของเด็กไม่สมวัยทั้งร่างกายและสติปัญญา
- พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ของผู้ปกครองและเพื่อนส่งผลให้เด็กกลายเป็นนักดื่ม/นักสูบบุหรี่ใหม่เพิ่มขึ้น ผลการสำรวจสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัวไทยกลุ่มชนเมืองในกลุ่มเด็ก ป. 2-6 พบว่า เด็กร้อยละ 55 เริ่มหัดดื่มและรู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งแรกตอน ป.2 และพบพ่อแม่มีอิทธิพลหรือหยิบยื่นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กมากที่สุด เช่นเดียวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ผลการสำรวจปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในระยะเริ่มต้นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่า มีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 38.76 ร้อยละ 62.60 เริ่มสูบบุหรี่ตอนอายุ 9-12 ปี ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.76 มีผู้ปกครองสูบบุหรี่ และร้อยละ 45.86 มีเพื่อนสนิทสูบบุหรี่
- การมีพฤติกรรมทางเพศไม่เหมาะสมของวัยรุ่นนำไปสู่การตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมนับเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาคุณภาพชีวิตของแม่วัยรุ่นและเด็ก การทำแท้ง เด็กถูกทอดทิ้ง ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ HIV ในประชากรกลุ่มนักเรียน พบเด็กไทยมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น ในปี 2554 เด็กเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุเฉลี่ย 12 ปี และส่วนใหญ่เป็นความสมัครใจ แตกต่างร้อยละ 50 ไม่มีการป้องกัน อีกทั้งยังพบว่าการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยในปี 2554 มีแม่อายุน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 114,001 คน หรือร้อยละ 14.32 ของแม่ทุกอายุ มีแม่อายุน้อยที่สุด 8 ปี ในขณะที่พ่ออายุน้อยที่สุด 10 ปี
- คราวเรือนมีการก่อหนี้เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยยอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลมีมูลค่า 2,914,288 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.6 เป็นการเพิ่มขึ้นมากในสินเชื่อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ และสินเชื่อเพื่อบริโภคส่วนบุคคลอื่นร้อยละ 33.9 และ 29.4 ตามลำดับ ขณะที่การผิมนัดชำระหนี้ยังอยู่ในระดับสูง เห็นได้จากการผิมนัดชำระหนี้เกิน 3 เดือนของสินเชื่อภายใต้การกำกับ และสินเชื่อบัตรเครดิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1 และ 3.2 ตามลำดับ หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) จากสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5 จากข้อมูลปี 2554 พบว่า คราวเรือนมีการออมต่ำเพียงร้อยละ 5.3 ของ GDP และจากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในปี 2554 พบว่า มีครัวเรือน 9.09 ล้านครัวเรือน หรือร้อยละ 45 ของครัวเรือนทั่วประเทศ ไม่มีความสามารถในการออม
- คดีอาญารวมเพิ่มสูงทุกประเภท โดยคดียาเสพติดมีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 83.9 รับแจ้ง 100,401 คดี เพิ่มขึ้นจากไตรมาส 4/2554 และไตรมาส 3/2555 ร้อยละ 17.1 และ 12.3 ทั้งปี 2555 คดียาเสพติดเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 อีกทั้งยังพบว่าเด็กและเยาวชนยังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการค้ายาเสพติด โดยนักค้ายาเสพติดกระจายยาเสพติดลงในพื้นที่ชุมชน จากข้อมูลในระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ในปี 2555 กลุ่มผู้เข้ารับการบำบัดรักษามากสุดร้อยละ 35.5 อยู่ในช่วงอายุ 18-24 ปี และกลุ่มอายุ 12-17 ปีถูกส่งเข้ารับการบำบัดรักษาเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.3 จากในปี 2554 สาเหตุอันดับแรกมาจากการทดลองร้อยละ 46.1 จึงได้มีการขยายโครงการชุมชนอุ่นใจได้ลูกหลานกลับคืน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีที่ยืนในสังคมได้
- การเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบก มีการรับแจ้ง 14,997 ราย ลดจากไตรมาส 4/2554 ร้อยละ 0.3 และมีผู้เสียชีวิตลดลงร้อยละ 6.7 รวมทั้งปี 2555 ลดลงอย่างต่อเนื่องร้อยละ 20.4 มีผู้เสียชีวิตลดลงร้อยละ 15.8 ขณะที่ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556 ยังคงเกิดอุบัติเหตุทางถนนและมีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 และ 8.6 ตามลำดับ สาเหตุหลักยังคงมาจากการขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ ยังต้องเฝ้าระวังเด็กและเยาวชนที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนนจากการขับขี่หรือซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ โดยเฉพาะเด็กเล็กมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากไม่มีหมวกนิรภัยให้สวม
- การประกันสังคมครอบคลุมแรงงานเพิ่มขึ้นเป็น 11.7 ล้านคนในปี 2555 หรือร้อยละ 29.7 ของกำลังแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบเพิ่มกว่า 7 แสนคน แต่มีปัญหาหลักในการจ่ายเงินชดเชยกรณีชราภาพ 600 บาท ให้ผู้ประกันตนกว่า 1 แสนคน โกล้เคียงกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การขยายความครอบคลุมหลักประกันด้านสุขภาพร้อยละ 99.9 ของประชากรผู้มีสิทธิ ขณะที่หลักประกันสุขภาพมีการบูรณาการ 3 กองทุนหลักเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับบริการมาตรฐานเดียวกัน แต่ไม่มีความชัดเจนถึงความแตกต่างเรื่องสิทธิประโยชน์ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรม เนื่องจากมีการร่วมจ่ายในกลุ่มประกันสังคม
- ความรุนแรงในเด็กและสตรียังเป็นปัญหาสำคัญ ในปี 2554 มีผู้มารับบริการศูนย์พึ่งได้ 22,565 ราย เฉลี่ย 62 รายต่อวัน สัดส่วนเด็กต่อสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงเป็น 51:49 เด็กหญิงถูกทำร้าย 8 เท่าของเด็กชาย และถูกกระทำรุนแรงทางเพศมากที่สุดถึงร้อยละ 74.1 โดยผู้กระทำรุนแรงเป็นแฟนร้อยละ 40.2 ความรุนแรงในโรงเรียนมาจากการทำโทษอย่างรุนแรงของครู แก๊งอันธพาล และล่อลวงลอบแทงเพศ ขณะที่ผู้หญิงถูกกระทำรุนแรงทางกายร้อยละ 74.6 จากคู่สมรส/แฟนร้อยละ 65.6 สาเหตุมาจากการหึงหวง โดยการทุบตี ฆ่า คำทอ และถ่ายคลิบเพื่อข่มขู่คุกคาม
- ผลกระทบทำให้เกิดการบาดเจ็บทางกาย ทางใจ ครอบครัวแตกแยกหย่าร้าง และสังคมไม่ปลอดภัย มีการดำเนินงานโดยขยายการให้บริการ ปรับกฎหมาย แต่ยังมีปัญหาในเรื่องการบังคับใช้ ขาดการบูรณาการงาน เจตคติของเจ้าหน้าที่ ไม่สามารถเข้าถึงผู้ใช้บริการ แนวทางการดำเนินงานโดยบูรณาการศูนย์ให้บริการ ให้ความรู้และคำปรึกษา ควบคู่กับมาตรการแก้ไขปัญหาสื่อ ยาเสพติด รวมทั้งการสร้างเสริมครอบครัวอบอุ่น ส่งเสริมสถานภาพสตรี รมรณรงค์ปรับเจตคติของสังคม จัดทำฐานข้อมูลและพัฒนากองทุนที่มีอยู่ให้เป็นเครื่องมือพัฒนาสตรี

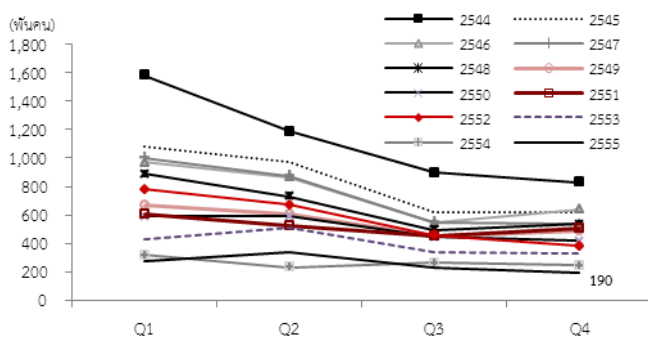
ตาราง 1 ผลสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไตรมาสสี่ปี 2555

	จำนวน (ล้านคน)								เปลี่ยนแปลง (%YOY)							
	2554				2555				2554				2555			
	Q4	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	ทั้งปี	Q4	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	ทั้งปี	ทั้งปี	ทั้งปี
กำลังแรงงานรวม	39.3	38.9	38.7	39.2	39.8	39.8	39.4	0.9	0.7	1.2	1.9	0.6	1.2	1.2		
1. ผู้มีงานทำ	38.9	38.5	38.0	38.6	39.6	39.6	38.9	0.9	1.1	1.0	1.5	0.7	1.7	1.2		
ทำงานต่ำกว่า 35 ชม./สัปดาห์	6.9	6.4	8.0	6.8	6.3	6.2	6.8	5.3	-7.2	16.2	10.1	10.3	-7.5	7.2		
(การทำงานต่ำกว่าระดับ)*	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.4	-7.1	-26.4	-17.8	-7.7	8.4	-12.8	-9.0		
1.1 ภาคเกษตร	15.7	14.9	13.7	15.0	16.7	16.0	15.4	-1.0	2.3	2.3	5.2	3.4	3.0	3.5		
1.2 นอกภาคเกษตร	23.1	23.6	24.3	23.6	22.9	23.6	23.6	2.3	4.0	0.2	-0.8	-1.2	0.8	-0.2		
- อุตสาหกรรมการผลิต	5.1	5.3	5.6	5.5	5.3	5.6	5.4	-0.3	-0.9	2.4	1.8	1.0	4.6	2.4		
- ก่อสร้าง	2.1	2.4	2.7	2.6	2.3	2.4	2.4	2.6	0.7	1.0	0.1	7.7	13.2	4.9		
- ค้าส่ง/ค้าปลีก	6.1	6.0	6.1	6.0	5.8	6.0	6.0	0.4	-3.2	-0.9	0.6	-1.6	-1.1	-0.8		
- โรงแรม ก่อสร้าง	2.4	2.5	2.3	2.2	2.3	2.4	2.3	-5.8	-4.1	-10.5	-14.3	-11.4	-1.3	-9.5		
- การขนส่ง เก็บสินค้า	0.9	0.9	1.0	0.8	1.0	1.0	1.0	-11.2	-15.4	-2.2	-6.4	8.5	-4.3	-1.3		
- การศึกษา	1.3	1.3	1.24	1.16	1.18	1.2	1.2	6.6	3.3	-4.9	-6.7	-8.3	-7.8	-6.9		
- อื่นๆ	5.1	5.1	5.4	5.3	5.0	5.1	5.2	14.5	12.3	6.3	3.9	-1.5	-1.7	1.7		
2. จำนวนผู้ว่างงาน	0.2	0.3	0.3	0.3	0.2	0.2	0.3	-25.5	-34.3	-12.5	46.4	-12.1	-19.9	-1.1		
อัตราการว่างงาน(%)	0.63	0.68	0.72	0.86	0.58	0.48	0.66									
3. แรงงานรอฤดูกาล	0.2	0.2	0.4	0.3	0.03	0.06	0.2	74.1	-5.6	50.3	21.2	-21.8	-68.4	7.6		
สัดส่วนต่อกำลังแรงงาน(%)	0.5	0.5	1.1	0.8	0.1	0.2	0.5									
4. ชั่วโมงทำงานเฉลี่ยสัปดาห์	44.7	45.4	44.1	45.2	45.8	45.9	45.2	-2.1	0.2	-2.1	-1.4	-1.0	1.8	-0.7		
4.1 ผู้ทำงานน้อยกว่า 10 ชม.	1.1	0.8	1.1	0.8	0.3	0.5	0.7	10.3	-9.4	17.2	-1.1	-23.1	-53.3	-14.9		
- ต้องการทำงานเพิ่ม	0.2	0.1	0.1	0.1	0.04	0.1	0.1	29.8	-6.6	-25.8	-18.8	-25.5	-67.2	-38.0		
- ไม่ต้องการทำงานเพิ่ม	0.9	0.7	1.0	0.7	0.3	0.4	0.6	6.9	-9.9	25.4	2.7	-22.7	-50.1	-10.1		
4.2 ผู้ทำงานน้อยกว่า 35 ชม.	6.9	6.4	8.0	6.8	6.3	6.2	6.8	5.3	-7.2	16.2	10.1	10.3	-7.5	7.2		
- ต้องการทำงานเพิ่ม (under employment)	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.4	-7.1	-26.4	-17.8	-7.7	8.4	-12.8	-9.0		
- ไม่ต้องการทำงานเพิ่ม	6.5	6.0	7.7	6.4	6.0	5.8	6.5	6.2	-5.6	18.4	11.3	10.4	-7.1	8.2		
4.3 ผู้ทำงาน 40 ชม.ขึ้นไป	28.0	28.2	26.2	27.9	29.2	29.4	28.2	-0.9	2.9	-2.9	-0.9	-1.3	3.7	-0.3		
5. จำนวนผู้ว่างงานแฝง	0.4	0.3	0.5	0.4	0.1	0.1	0.3	48.8	-6.0	24.6	6.1	-23.8	-67.8	-11.0		
อัตราการว่างงานแฝง(%)	1.0	0.8	1.4	1.1	0.2	0.3	0.7									

หมายเหตุ : * ทำงานต่ำกว่า 35 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม
ผู้ว่างงานแฝง คือ ผู้ที่ทำงานน้อยกว่า 10 ชม./สัปดาห์และต้องการทำงานเพิ่ม และผู้รอฤดูกาล
อัตราการว่างงานแฝง = ผู้ว่างงานแฝง / กำลังแรงงาน
ไตรมาส 4/2555 เป็นข้อมูลเฉลี่ยเดือนตุลาคม-ธันวาคม

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภาพ 1 จำนวนผู้ว่างงาน

หมายเหตุ : ไตรมาส 4/2555 เป็นข้อมูลเฉลี่ยเดือนตุลาคม-ธันวาคม

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตาราง 2 อัตราการว่างงานตามระดับการศึกษา

(ร้อยละ)	2554				2555			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ประถมศึกษาและต่ำกว่า	0.46	0.33	0.22	0.46	0.32	0.32	0.25	0.21
มัธยมศึกษาตอนต้น	1.19	0.72	0.77	0.97	1.07	1.20	0.80	0.63
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.91	0.78	0.92	0.66	0.89	0.94	0.71	0.82
อาชีวศึกษา	1.36	0.98	0.88	0.95	1.24	1.03	1.06	0.71
วิชาชีพชั้นสูง	1.36	1.51	1.58	0.94	1.60	2.28	1.06	0.92
อุดมศึกษา	1.56	1.05	1.84	1.14	1.32	2.02	1.25	0.87
รวม	0.83	0.60	0.66	0.69	0.72	0.86	0.58	0.48

หมายเหตุ : ไตรมาส 4/2555 เป็นข้อมูลเฉลี่ยเดือนตุลาคม-ธันวาคม

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราการว่างงานต่ำ การจ้างงานขยายตัวต่อเนื่อง

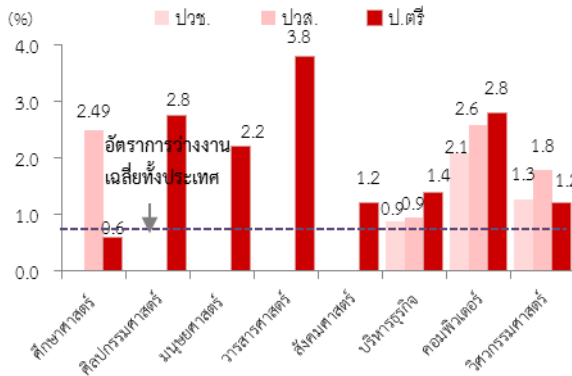
ไตรมาสที่สี่ปี 2555 อัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 0.48 หรือมีผู้ว่างงาน 190,245 คน ลดลงจากอัตราการว่างงานร้อยละ 0.63 และผู้ว่างงาน 245,887 คนในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ทั้งนี้ แม้ว่าอัตราการว่างงานที่อยู่ในระดับต่ำจะชี้ว่าเศรษฐกิจมีเสถียรภาพที่ดี และประชาชนมีโอกาสในการมีรายได้ แต่อัตราการว่างงานที่ต่ำมากและยังมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นข้อจำกัดของปัจจัยแรงงานที่จะช่วยสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์ประเทศที่มีการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานหลายโครงการ ซึ่งจะทำให้มีความต้องการแรงงานจำนวนมาก

จำนวนผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน 117,712 คน ลดลงร้อยละ 16.1 จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ส่วนหนึ่งเนื่องจากผลกระทบน้ำท่วมในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ทำให้ฐานข้อมูลผู้ขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานในช่วงเดียวกันปีที่แล้วสูงกว่าปกติ ทั้งนี้ เป็นกรณีลาออก 99,383 คน ลดลงร้อยละ 2.4 และกรณีถูกเลิกจ้าง 18,329 คน ลดลงร้อยละ 52.3

การจ้างงานในไตรมาสที่ 4 ผู้มีงานทำมีจำนวน 39.6 ล้านคน ขยายตัวจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 1.7 การจ้างงานภาคเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ 3.0 เนื่องจากเป็นช่วงของฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตรและผลกระทบจากน้ำท่วม ทำให้ฐานการจ้างงานภาคการเกษตรในช่วงเดียวกันปีที่แล้วต่ำ ส่วนการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมขยายตัวร้อยละ 0.8 ตามการจ้างงานในภาคก่อสร้างและภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.2 และ 4.6 ตามลำดับ ส่วนสาขาที่มีการจ้างงานลดลงได้แก่ การค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร การขนส่งและการศึกษา ลดลงร้อยละ 1.1 1.3 4.3 และ 7.8 ตามลำดับ

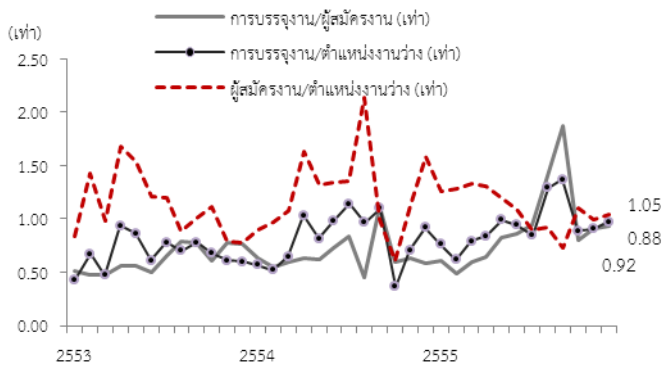
ภาคก่อสร้างมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นมาก โดยส่วนหนึ่งได้รับประโยชน์จากนโยบายภาครัฐได้แก่ นโยบายบ้านหลังแรก การลงทุนในการป้องกันน้ำท่วม และโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย ทำให้เกิดการก่อสร้างที่อยู่อาศัยตามแนวรถไฟฟ้าเพิ่มขึ้นสำหรับภาคการผลิตกลับมาจ้างงานได้มากขึ้นโดยเฉพาะอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ หลังจากประสบปัญหาน้ำท่วมในบางพื้นที่ในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว โดยเฉพาะการผลิตในสาขาอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายรถคันแรกของรัฐบาล รวมถึงการส่งออกที่เริ่มปรับตัวดีขึ้น และการเร่งผลิตสินค้าเพื่อให้ทันกับเทศกาลคริสต์มาสและปีใหม่

แผนภาพ 2 อัตราการว่างงานแยกตามสาขาการศึกษาปี 2555

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

แผนภาพ 3 สถานการณ์ตลาดแรงงาน

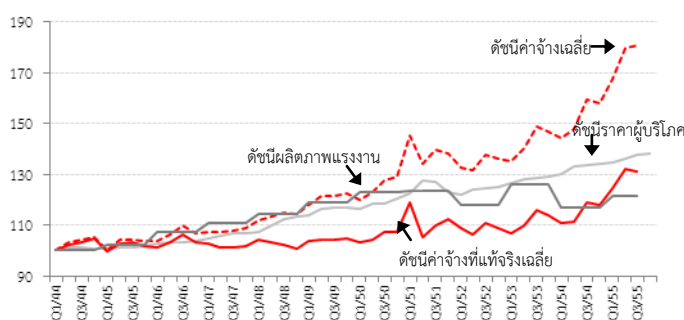
ที่มา : กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

ตาราง 3 ผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

ผู้ขอรับประโยชน์ทดแทน (คน)	2554					2555				
	Q1	Q2	Q3	Q4	ทั้งปี	Q1	Q2	Q3	Q4	ทั้งปี
รวม	132,163	135,762	128,085	140,295	536,305	159,415	139,268	122,144	117,712	538,539
ลาออก	114,404	119,741	111,580	101,837	447,562	119,529	119,402	105,485	99,383	443,799
เลิกจ้าง	17,759	16,021	16,505	38,458	88,743	39,886	19,866	16,659	18,329	94,740
การเปลี่ยนแปลง (% YOY)										
รวม	4.8	-5.2	3.3	27.6	6.5	20.6	2.6	-4.6	-16.1	0.4
ลาออก	13.8	0.5	5.1	9.0	6.7	4.5	-0.3	-5.5	-2.4	-0.8
เลิกจ้าง	-30.5	-33.7	-7.6	132.8	5.5	124.6	24.0	0.9	-52.3	6.8

ที่มา : กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

แผนภาพ 4 แสดงดัชนีค่าจ้างเฉลี่ย และดัชนีราคาผู้บริโภค

หมายเหตุ : ดัชนีค่าจ้างเฉลี่ยไตรมาส 4/2555 เป็นข้อมูลเฉลี่ยเดือนตุลาคม-ธันวาคม

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์, สศช., สำนักงานสถิติแห่งชาติ

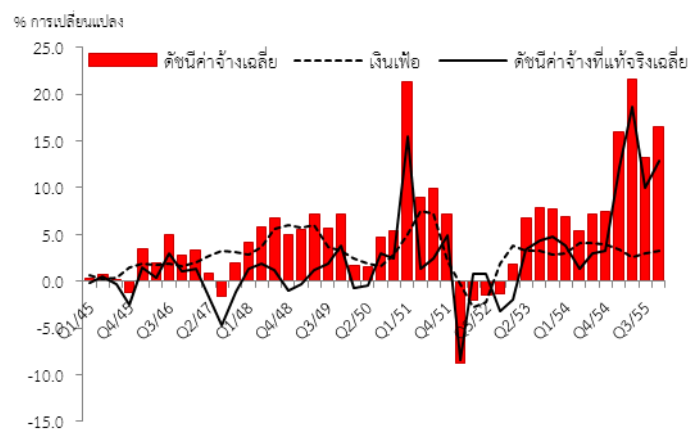
รายได้แท้จริงของแรงงานเพิ่มขึ้น ค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนภาคเอกชนที่ยังไม่รวมค่าล่วงเวลาและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นในช่วงไตรมาสที่สี่ปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.5 จากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ในช่วงเดียวกันปีที่แล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายการปรับค่าจ้างขั้นต่ำเฉลี่ยร้อยละ 39.5 ในเดือนเมษายนที่ผ่านมา ขณะที่ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.2 ทำให้ค่าจ้างแท้จริงเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 12.9

ตลอดทั้งปี 2555 อัตราการว่างงานเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 0.66 การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2 ตลาดแรงงานในภาพรวมอยู่ในภาวะตึงตัวในกลุ่มแรงงานกึ่งทักษะหรือการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แต่มีแรงงานส่วนเกินในกลุ่มผู้จบประกาศนียบัตรวิชาชีพระดับสูง (ปวส.) และปริญญาตรี โดยการว่างงานของผู้จบปริญญาตรีมีสาเหตุทั้งจากสภาพเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ และการผลิตกำลังคนเกินความต้องการของตลาด โดยผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและพาณิชย์ศาสตร์ซึ่งเป็นสาขาที่อ่อนไหวต่อภาวะเศรษฐกิจมีอัตราการว่างงานร้อยละ 1.4 และสาขาที่เป็นปัญหาด้านการผลิตกำลังคนเกินความต้องการของตลาดอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ สาขาศิลปศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวารสารศาสตร์และสารสนเทศ มีอัตราการว่างงานร้อยละ 2.7 2.2 และ 3.8 ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้จบการศึกษาด้านคอมพิวเตอร์มีอัตราการว่างงานสูงทั้งในระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี ร้อยละ 2.1 2.6 และ 2.8 ตามลำดับ

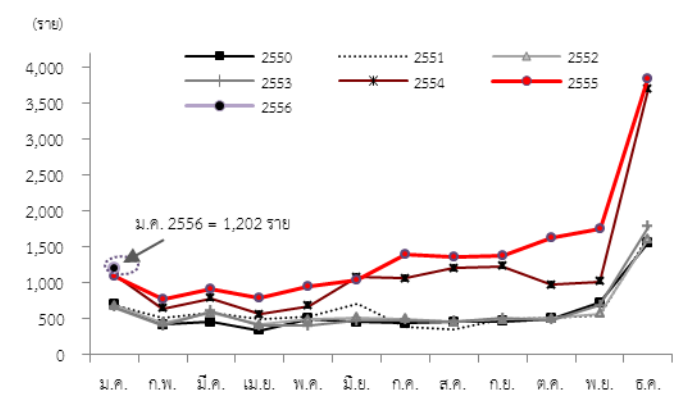
ค่าจ้างแรงงานภาคเอกชนตลอดปีเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.8 และค่าจ้างแท้จริงเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.4 ตั้งแต่เดือนเมษายนเป็นต้นมา ทำให้ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำตลอดปีเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.6 และผู้ประกอบการมีการปรับตัวเพื่อบริหารจัดการต้นทุนที่เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่ส่งผลต่อการเลิกจ้างและไม่ทำให้เกิดการว่างงานเพิ่มขึ้นในภาพรวม ส่วนหนึ่งเนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่ใน 7 จังหวัดนำร่องได้รับค่าจ้างที่สูงกว่าค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ และการขาดแคลนแรงงานทำให้ผู้ประกอบการปรับตัวโดยวิธีอื่นมากกว่าการปลดแรงงาน อย่างไรก็ตาม ผลผลิตภาพแรงงานตลอดปีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 5.2 ช้ากว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้แท้จริง

สำหรับปี 2556-2557 จะเป็นช่วงของการเร่งขับเคลื่อนดำเนินการภายใต้กรอบการพัฒนาประเทศที่จะก่อให้เกิดการลงทุนขนาดใหญ่จากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประเทศอาเซียน ซึ่งจะทำให้มีความต้องการกำลังคนทั้งในปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ดังนั้น การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ รวมไปถึงการแก้ไข/ปรับปรุงกฎระเบียบให้สอดคล้องกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียน และครอบคลุมแรงงานทุกกลุ่ม จึงเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องเร่งขับเคลื่อนให้เกิดขึ้น ซึ่งในระยะสั้นต้องเร่งแก้ไขปัญหาด้าน

แผนภาพ 5 แสดงการเปลี่ยนแปลงค่าจ้าง และเงินเพื่อ

แผนภาพ 6 นิติบุคคลจดทะเบียนเลิกกิจการ

ตาราง 4 ผลกระทบการปรับเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำต่อสถานประกอบการแยกตามขนาด

	ขนาด การจ้างงาน	จำนวนแรงงาน ทั้งหมด	จำนวนแรงงานที่ จะต้องได้รับการ ปรับค่าจ้าง 300	ต้นทุน ที่เพิ่มขึ้น (%)
สถานประกอบการรวม	-	12,901,293	4,212,825	6.39
ขนาดใหญ่ (Large)	>200 คน	2,870,254	213,917	0.57
SMEs	1-199 คน	9,994,562	3,987,349	8.95
ขนาดเล็กมาก (Micro)	0-9 คน	5,212,510	2,818,077	17.81
ขนาดเล็ก (Small)	10-49 คน	2,980,547	945,062	5.57
ขนาดกลาง (Medium)	50-199 คน	1,801,505	224,211	1.03

หมายเหตุ : ผลรวมของจำนวนแรงงานจำแนกตามขนาดสถานประกอบการต่างๆ จะไม่เท่ากับจำนวนแรงงานในสถานประกอบการรวม เนื่องจากแรงงานบางส่วนที่ไม่ระบุว่าเป็นผู้ประกอบการอาชีพในสถานประกอบการขนาดใด

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

แคลนแรงงาน ควบคู่ไปกับการวางพื้นฐานการปรับโครงสร้างแรงงานในระยะยาวทั้งในด้านการศึกษา ทักษะแรงงาน การเพิ่มผลิตภาพแรงงาน การเพิ่มสัดส่วนแรงงานในระบบ เป็นต้น ขณะที่การปรับขึ้นค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเพื่อยกระดับรายได้แรงงานที่ดำเนินการต่อเนื่องในปี 2556 ให้เท่ากับ 300 บาททั่วประเทศ ควรควบคู่ไปกับการมีกลไกที่จะดูแลผู้ที่จะได้รับผลกระทบกลุ่มอื่น เช่น ผู้ประกอบการ SMEs ที่จะได้รับผลกระทบจากต้นทุนที่เพิ่มขึ้น แรงงานภาคเกษตรและผู้ประกอบการอิสระที่จะได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้นและการทิ้งห่างของช่องว่างรายได้ ดังนั้น ประเด็นที่ต้องเร่งขับเคลื่อนให้เป็นผลในทางปฏิบัติได้แก่

(1) **การเพิ่มปริมาณกำลังคน** จากประมาณการเติบโตทางเศรษฐกิจในปี 2556 ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.5-5.5 ทำให้คาดว่าจะต้องการแรงงานจะเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 5.7-7.1 แสนคน ขณะที่จะมีลูกจ้างภาครัฐ และเอกชนที่เกษียณอายุอีก 1.2 แสนคน ทำให้ภาพรวมความต้องการแรงงานจะไม่น้อยกว่า 6.8 แสนคน ขณะที่กรมการจัดหางานประมาณว่าจะมีผู้จบการศึกษาใหม่และเข้าสู่ตลาดแรงงานในปี 2556 ประมาณ 5.5 แสนคน ก็จะทำให้ไทยยังขาดแคลนแรงงานอีก 1.3 แสนคน ทั้งนี้ ยังไม่นับรวมกลุ่มแรงงานที่ประกอบอาชีพอิสระซึ่งมีอายุมากกว่า 75 ปี อีก 2.1 แสนคน ที่มีโอกาสหลุดออกจากการเป็นกำลังแรงงาน นอกจากนี้ เมื่อแยกผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานตามระดับการศึกษาในปี 2556 เป็นผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 332,977 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 ขณะที่ผู้เข้าสู่ตลาดแรงงานระดับการศึกษาอื่นๆ ได้แก่ ปวช. ปวส. มัธยมปลาย และมัธยมต้น มีจำนวนลดลงร้อยละ 12.1 6.8 5.5 และ 3.0 ตามลำดับ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแรงงานประเภทกึ่งฝีมือไร้ทักษะมีแนวโน้มขาดแคลนต่อเนื่อง และมีแรงงานส่วนเกินในกลุ่มผู้มีการศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ **ในระยะสั้น**

(1) การจัดการแรงงานต่างด้าวให้ได้รับใบอนุญาตทำงาน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานประเภทไร้ทักษะ และ (2) การสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการและสถานศึกษาภายในท้องถิ่นในการพัฒนาฝีมือนักศึกษาและแรงงานในพื้นที่ให้ตรงกับความ ต้องการ ส่วน**ในระยะยาว** (1) การวางระบบการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวที่ครบวงจร (2) การเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลแรงงานทั้งด้านความต้องการ และกำลังแรงงานค่าจ้าง สถานการณ์แรงงาน โดยร่วมกับผู้ประกอบการและสถานศึกษา (3) การส่งเสริมศักยภาพและโอกาสในการทำงานของสตรีและผู้พิการ และ (4) การกำหนดหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการภายในพื้นที่/ภูมิภาค

(2) **การเพิ่มคุณภาพแรงงาน** ซึ่งชี้ให้เห็นจากผลิตภาพแรงงานของประเทศในช่วง 10 ปีที่ผ่านมายังเพิ่มขึ้นช้า เฉลี่ยเพียงร้อยละ 2.3 โดยผลิตภาพแรงงานภาคอุตสาหกรรมการผลิต

เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 แต่ผลิตภาพแรงงานภาคเกษตรและภาคบริการเพิ่มขึ้นค่อนข้างช้าเฉลี่ยร้อยละ 1.7 และ 0.4 เท่านั้น ส่วนหนึ่งเนื่องจากภาคเกษตรมีรูปแบบการทำงานเป็นฤดูกาลหรือการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ขาดแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะฝีมือ ขณะที่ภาคบริการยังมีข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการบางประเภท เนื่องจากทั้งพฤติกรรมคนไทยที่ยังไม่เชื่อมั่นและคุ้นชินกับระบบ เช่น การทำธุรกรรมหรือการสั่งซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต และงานบริการบางประเภทต้องใช้แรงงานคนเท่านั้น เช่น ธุรกิจสปา โรงแรม ภัตตาคาร ฯลฯ รวมถึงปัญหาในด้านการสื่อสาร/การใช้ภาษาต่างประเทศที่ยังเป็นข้อจำกัดของแรงงานในภาคบริการ

ดังนั้น การเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานซึ่งนอกจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ร่วมกับแรงงานแล้ว ยังต้องเร่งดำเนินการด้านกฎระเบียบการค้าผ่านอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความชัดเจนและรัดกุมเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในการใช้บริการผ่านอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนั้น ยังต้องคำนึงการบริหารจัดการแรงงานในรูปแบบอื่น เช่น การเตรียมความพร้อมและการสร้างทัศนคติของแรงงานก่อนเข้าสู่ตลาด การสร้างทักษะในการสื่อสาร/การใช้ภาษาต่างประเทศ และการเปิดโอกาสให้ผู้ทำงานอยู่แล้วได้รับการอบรมและเสริมสร้างทักษะใหม่ และการเร่งประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมและสร้างการรับรู้เรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงานให้กับผู้ประกอบการและแรงงาน และผลักดันให้ค่าจ้างมาตรฐานฝีมือแรงงานมีผลในทางปฏิบัติในวงกว้าง

(3) *การคุ้มครองแรงงาน* ปัจจุบันมีแรงงานที่อยู่ภายใต้ประกันสังคมมาตรา 40 เพียง 1.33 ล้านคน หรือร้อยละ 5 ของแรงงานนอกระบบเท่านั้น ดังนั้น ประเด็นที่ต้องเร่งดำเนินการ ได้แก่ การขยายการคุ้มครองให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ รวมถึงการดูแลเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย การตระหนักถึงสิทธิของแรงงานต่างด้าวในการได้รับประโยชน์และการคุ้มครองที่ทัดเทียมกับแรงงานไทย รวมถึงการวางระบบประกันสังคมเพื่อรองรับการเติบโตของแรงงานในระบบและการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(4) *การสร้างกลไกช่วยบรรเทาผู้ที่ได้รับผลกระทบการปรับขึ้นค่าจ้างแรงงาน 300 บาทเท่ากันทุกจังหวัด*

4.1 *ผลกระทบต่อผู้ประกอบการ* การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเป็น 300 บาทในเดือนมกราคม 2556 พบว่า จะทำให้ต้นทุนของผู้ประกอบการโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.4 โดย

สถานประกอบการขนาดใหญ่ต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 สถานประกอบการ SMEs ต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9 แยกเป็นผู้ประกอบการขนาดเล็กมากต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.8 ผู้ประกอบการขนาดเล็กต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 และผู้ประกอบการขนาดกลางต้นทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.0 ทั้งนี้ มีมาตรการเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อผู้ประกอบการ 5 มาตรการหลัก (15 มาตรการย่อย) ได้แก่ (1) มาตรการเพื่อเสริมสภาพคล่องเพิ่มวงเงิน ลดต้นทุนทางการเงิน โดยผ่านกระบวนการให้สินเชื่อ (2) มาตรการลดต้นทุนผู้ประกอบการโดยผ่านกระบวนการทางภาษีและเงินสมทบ (3) มาตรการเพิ่มผลิตภาพแรงงานให้ผู้ประกอบการ (4) มาตรการเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการโดยการทบทวนค่าใช้จ่ายของภาครัฐให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และ (5) มาตรการกระตุ้นและส่งเสริมการขายโดยผ่านการบริโภค อย่างไรก็ตาม ต้องเร่งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการได้รับทราบเกี่ยวกับมาตรการอย่างทั่วถึง

4.2 *ผลกระทบต่อแรงงานจากการเลิกจ้าง* จากข้อมูลนิติบุคคลจดทะเบียนเลิกกิจการในปี 2555 มี 16,936 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.3 โดยในไตรมาสที่สี่ปี 2555 มีนิติบุคคลจดทะเบียนเลิกกิจการ 7,221 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 26.6 และคิดเป็น 0.46 เท่าของกิจการจดทะเบียนตั้งใหม่ นับเป็นจำนวนที่สูงมากเมื่อเทียบกับการจดทะเบียนยกเลิกกิจการประมาณ 2,500–3,000 รายในไตรมาสสี่ในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา และสูงกว่าจำนวน 5,703 รายในช่วงเดียวกันปีที่แล้วที่ประสบน้ำท่วมหนักในบางพื้นที่และในเดือนมกราคม มีนิติบุคคลเลิกกิจการ 1,202 ราย เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีที่แล้วร้อยละ 6.6 ทั้งนี้ แม้สัญญาณการเลิกจ้างยังไม่ปรากฏชัดเจน แต่ต้องเฝ้าระวังและพร้อมให้ความช่วยเหลือแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากการถูกเลิกจ้างทั้งการคุ้มครองผลประโยชน์ที่ควรได้รับ เช่น ค่าชดเชยการขึ้นทะเบียนเพื่อรับประโยชน์กรณีว่างงาน รวมทั้งการจัดหางานใหม่ให้และการประชาสัมพันธ์แหล่งงาน

4.3 *ผลกระทบด้านราคาสินค้า* ทั้งนี้ มีแรงงานบางกลุ่มที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การบังคับใช้ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ และมีความเสี่ยงต่อการมีรายได้ที่ไม่แน่นอนได้แก่ เกษตรกร และผู้ประกอบการอาชีพอิสระอื่นๆ เช่น หาบเร่ แผงลอย คนขับรถรับจ้าง แต่จะได้รับผลกระทบเนื่องจากราคาสินค้าและค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้น ซึ่งในปี 2556 คาดว่าเงินเฟ้อจะเท่ากับร้อยละ 2.5–3.5 ดังนั้น ควรมีการดูแลให้การปรับราคาสินค้าเพิ่มขึ้นได้ในระดับที่เหมาะสมเท่านั้น และมีมาตรการบรรเทาผลกระทบในด้านราคาสินค้า

มาตรการบรรเทาผลกระทบจากการขึ้นค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ 300 บาทในปี 2556

1. มาตรการเพื่อเสริมสภาพคล่อง เพิ่มวงเงิน ลดต้นทุนทางการเงินโดยผ่านกระบวนการให้สินเชื่อประกอบด้วย

- 1.1 มาตรการสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการจ้างงานเพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในกิจการเสริมสร้างสภาพคล่องสถานประกอบการและเพิ่มผลผลิตแรงงาน
 - ขยายระยะเวลาการยื่นกู้ตามโครงการฯ ออกไปอีก 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-31 ธันวาคม 2556 และปรับหลักเกณฑ์วงเงินกู้สำหรับสถานประกอบการ ดังนี้ ลูกจ้างไม่เกิน 50 คนวงเงินกู้ไม่เกิน 2 ล้านบาท ลูกจ้าง 51-200 คนวงเงินกู้ไม่เกิน 4 ล้านบาท ลูกจ้างเกินกว่า 200 คนขึ้นไปวงเงินกู้ไม่เกิน 8 ล้านบาท และประสานบรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) คำประกันสำหรับ SMEs ที่ไม่มีหลักทรัพย์
- 1.2 มาตรการสินเชื่อเพื่อพัฒนาผลผลิตการผลิต (Productivity Improvement Loan) ขยายระยะเวลาโครงการออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 (วงเงินเดิม 20,000 ล้านบาท)
- 1.3 มาตรการการค้ำประกันสินเชื่อ ในลักษณะ Portfolio Guarantee Scheme ระยะที่ 5 จัดทำโครงการค้ำประกันสินเชื่อลักษณะ PGS ระยะที่ 5 ระยะเวลาโครงการ 3 ปี (ปี 2556-2558) วงเงินค้ำประกันรวม 240,000 ล้านบาท ระยะเวลาค้ำประกัน 7 ปี
- 1.4 มาตรการการค้ำประกันสินเชื่อ ในลักษณะ Portfolio Guarantee Scheme สำหรับผู้ประกอบการใหม่ (PGS New / Start-up) ขยายโครงการถึงปี 2558 สำหรับเกณฑ์ระยะเวลาการดำเนินงานของผู้ประกอบการใหม่ให้ปรับจากไม่เกิน 2 ปี เป็นไม่เกิน 3 ปี

2. มาตรการลดต้นทุนผู้ประกอบการโดยผ่านกระบวนการทางภาษีและเงินสมทบ ประกอบด้วย

- 2.1 มาตรการการลดอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคม กระทรวงแรงงานโดยสำนักงานประกันสังคมได้ขยายระยะเวลาการลดอัตราเงินสมทบกองทุนประกันสังคมในปี 2556 โดยลดอัตราเงินสมทบฝ่ายละร้อยละ 1 คงเหลือฝ่ายละร้อยละ 4
- 2.2 มาตรการการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยในปี 2556 กระทรวงการคลังลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลเหลือร้อยละ 20 และปรับช่วงกำไรสุทธิในการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลแก่ผู้ประกอบการ SMEs ที่มีทุนชำระแล้วไม่เกิน 5 ล้านบาท และมีรายได้จากการขายสินค้าไม่เกิน 30 ล้านบาท โดยยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ 300,000 บาทแรก จากเดิม 150,000 บาทแรก
- 2.3 มาตรการการนำส่วนต่างของค่าจ้างที่จ่ายเพิ่มขึ้นจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ในปี 2555 เป็นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำวันละ 300 บาท มาหักเป็นค่าใช้จ่ายก่อนชำระภาษีเงินปี 2556 กระทรวงการคลังให้คงการนำค่าใช้จ่ายในการปรับเพิ่มค่าจ้างมาหักค่าใช้จ่ายได้ 1.5 เท่าของส่วนต่างค่าจ้าง
- 2.4 มาตรการการนำค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 มาหักลดหย่อนภาษีกระทรวงการคลังให้คงการนำค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงานมาลดหย่อนภาษีได้ 2 เท่า
- 2.5 มาตรการการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลกรณีการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการขายเครื่องจักรเก่าเพื่อซื้อเครื่องจักรใหม่ออกไปอีก 1 ปี ในปี 2556
- 2.6 มาตรการการหักค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร โดยให้ขยายระยะเวลาการหักค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรร้อยละ 100 ในปีแรกออกไปอีก 1 ปี ในปี 2556 จากเดิมให้ทยอยหักค่าเสื่อมภายใน 5 ปี
- 2.7 มาตรการการลดค่าธรรมเนียมห้างพักที่เรียกเก็บสำหรับโรงแรม/ที่พักแรม โดยกระทรวงมหาดไทยลดอัตราค่าธรรมเนียมการประกอบธุรกิจโรงแรมรายปีลงร้อยละ 50 จากที่เก็บหึ่งละ 80 บาทต่อปี เป็นระยะเวลา 3 ปี (ปัจจุบันมีหึ่งพักที่จดทะเบียนกับกรมการปกครองข้อมูล ณ วันที่ 4 มกราคม 2556 จำนวน 354,165 หึ่ง)

3. มาตรการเพิ่มผลผลิตแรงงานให้ผู้ประกอบการ ประกอบด้วย

- 3.1 มาตรการการให้กู้ยืมเงินกองทุนพัฒนาฝีมือแรงงานในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.1 เพื่อใช้ในการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในปี 2556 กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ขยายเวลาในการลดอัตราดอกเบี้ยเหลือเป็นร้อยละ 0.1
- 3.2 มาตรการการจัดคลินิกพัฒนาฝีมือแรงงานเคลื่อนที่ไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการจัดทำหลักสูตรตามความต้องการและเคลื่อนที่ไปยังสถานประกอบการ SMEs โดยใช้ฐานข้อมูล SMEs ของสำนักงานประกันสังคม

4. มาตรการเพิ่มรายได้ให้ผู้ประกอบการโดยการทบทวนค่าใช้จ่ายของภาครัฐให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ได้แก่

- 4.1 มาตรการการปรับเพิ่มอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมสัมมนาของส่วนราชการ กระทรวงการคลังพิจารณาปรับเพิ่มอัตราค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมสัมมนาของส่วนราชการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

5. มาตรการกระตุ้นและส่งเสริมการขายโดยผ่านการบริโภค ได้แก่

- 5.1 มาตรการการจัดการควาามสินค้าราคาถูกไปจำหน่ายให้ลูกจ้างในสถานประกอบการ กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการโครงการสินค้าธงฟ้าและร้านถูกใจให้ครอบคลุมและทั่วถึงยิ่งขึ้น

ตาราง 5 ผลการประเมินวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ปี 2007 และ 2011

ประเทศ (อันดับ)	คะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์		คะแนนเฉลี่ยวิชาวิทยาศาสตร์		ประเทศ (อันดับ)
	TIMSS 2007	TIMSS 2011	TIMSS 2007	TIMSS 2011	
เกาหลีใต้ (1)	597	613	567	590	สิงคโปร์ (1)
สิงคโปร์ (2)	593	611	561	564	จีน-ไทเป (2)
จีน-ไทเป (3)	598	609	553	560	เกาหลีใต้ (3)
ฮ่องกง (4)	572	586	554	558	ญี่ปุ่น (4)
ญี่ปุ่น (5)	570	570	-	552	ฟินแลนด์ (5)
มาเลเซีย (26)	474	440	471	451	ไทย (25)
ไทย (28)	441	427	471	426	มาเลเซีย (30)
อินโดนีเซีย (34)	397	386	427	406	อินโดนีเซีย (34)

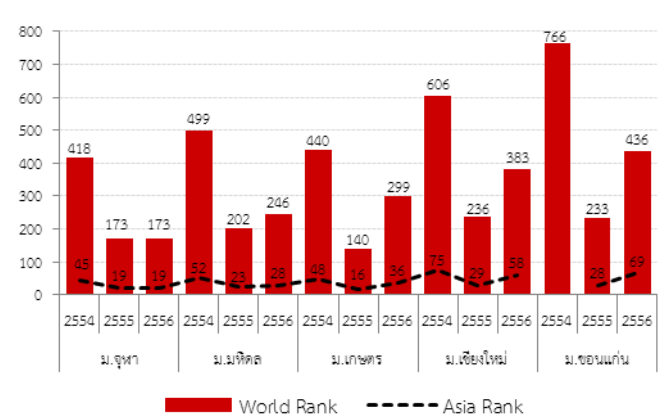
ที่มา : สสวท., บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011

(โครงการ Trends in International Mathematics and Science Study)

การฟื้นฟูและยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยในเวทีโลก

สภาวะการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลกบ่งบอกถึงความเร่งด่วนที่ไทยต้องปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพการศึกษา เนื่องจากการศึกษาไทยถูกจัดอันดับอยู่ในตำแหน่งท้ายๆ ของเวทีโลก อาทิ ในระบบการศึกษา ไทยอยู่ในอันดับที่ 37 จาก 40 ประเทศของเพียร์สันเมื่อปลายปี 2555 ส่วน World Economic Forum ได้จัดให้ไทยอยู่ในอันดับที่ 77 จาก 142 ประเทศ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น ม.2 ในวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ พ.ศ. 2554 หรือ TIMSS 2011 ต่ำกว่าในปี 2550 พบว่า ไทยมีผลคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ 427 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 28

แผนภาพ 7 ผลการจัด 5 อันดับแรกมหาวิทยาลัยของไทยในปี 2556 เทียบกับระดับเอเชียและระดับโลก

ที่มา : Ranking of World Universities, <http://www.webometrics.com>

และวิชาวิทยาศาสตร์ 451 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 25 ขณะที่ระดับอุดมศึกษา อันดับสถาบันอุดมศึกษาไทยยังเป็นรองประเทศในภูมิภาคเอเชีย แต่อันดับมหาวิทยาลัยไทยดีกว่าประเทศอาเซียนอื่นๆ เป็นรองแค่ประเทศสิงคโปร์ แม้ว่าจำนวนสถาบันอุดมศึกษาติด 30 อันดับแรกในภูมิภาคเอเชียจะลดลงเหลือ 2 แห่ง (ข้อมูล webometrics, กุมภาพันธ์ 2556) จาก 6 แห่ง (มกราคม 2555) ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อันดับ 15 (อันดับโลก 169) และมหาวิทยาลัยมหิดล อันดับ 28 (อันดับโลก 246)

ดังนั้น การฟื้นฟูคุณภาพการศึกษาไทยที่วิกฤตต้องเป็นเรื่องหลักและต้องขับเคลื่อนอย่างเต็มที่ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มต้นที่จะปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและการเรียนรู้อย่างจริงจังแล้ว เช่น การลดชั่วโมงเรียนลงเหลือน้อยกว่า 7-8 ชั่วโมง การปรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม เปลี่ยนจากการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญมาเป็นการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นต้น¹ หากจะต้องควบคู่ไปกับการพัฒนาศักยภาพและสร้างความเข้าใจให้กับครูไปพร้อมกันเพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาสัมฤทธิ์ผลและไม่ล้มเหลวเช่นในปี 2542 ทั้งนี้ อาจใช้บัญชีรายจ่ายเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถใช้เป็นกรอบในการรวบรวมแหล่งที่มาและการกระจายทรัพยากรในด้านการศึกษาของประเทศ เพื่อกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะในด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนด้านการศึกษา แนวทางการจัดสรรทรัพยากรไปใช้ให้เหมาะสมเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษา และการใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

การเจ็บป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออก และมือ เท้า ปาก ยังต้องเฝ้าระวังในปี 2556

ตาราง 6 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังรายไตรมาส ปี 2554-2555

โรคเฝ้าระวัง	2554				2555			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ปอดอักเสบ	44,420	31,168	51,868	43,384	44,968	36,424	61,818	50,884
ไข้เลือดออก	7,119	20,287	26,013	9,770	5,765	15,581	26,640	28,366
ไข้หวัดใหญ่	9,239	6,054	29,846	11,739	9,108	5,931	23,365	22,048
มือ เท้า ปาก	857	3,532	8,943	3,933	4,520	7,797	22,049	10,254
บิด	4,671	3,817	3,375	2,866	3,770	3,468	2,270	3,485
อีหุน	396	538	1,826	1,501	482	828	1,446	1,315
หัด	539	621	736	1,041	1,824	1,013	964	832
ใช้สมองอักเสบ	184	145	106	135	114	161	170	164
อหิวาตกโรค	35	47	35	167	18	7	14	6
พิษสุนัขบ้า	0	2	1	3	2	0	2	3
ไข้กาฬหลังแอ่น	11	3	7	4	0	6	1	0
รวม	67,414	66,212	122,756	74,543	70,571	71,216	138,739	117,357
อัตราต่อประชากรแสนคน	104.63	103.93	192.39	136.71	110.34	111.48	217.19	183.72

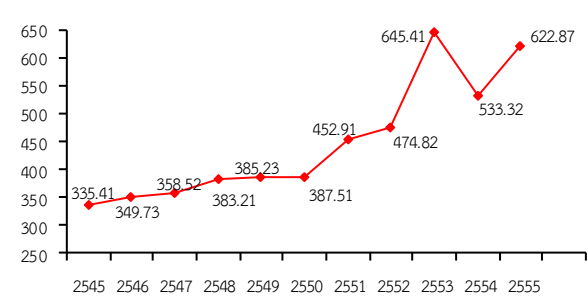
ที่มา : สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

ในไตรมาสสี่ของปี 2555 มีผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังรวม 117,357 ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 ร้อยละ 57.5 โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออก พบผู้ป่วยมากกว่า 2 หมื่น 8 พันราย ซึ่งสูงกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปี 2554 เกือบ 3 เท่าตัว พบผู้ป่วยมากที่สุดในกรุงเทพฯ และส่วนใหญ่พบมากในกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป แต่ยังมีอีกโรคที่เป็นปัญหาสำคัญในช่วงที่มีอากาศหนาวเย็นทำให้ประชาชนเจ็บป่วยจำนวนมากคือ ไข้หวัดใหญ่ เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปี 2554 ร้อยละ 87.8 รวมทั้งปอดอักเสบที่มีความเชื่อมโยงกับไข้หวัดใหญ่ก็พบผู้ป่วยมากขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ ยังต้องเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกเป็นพิเศษอย่างใกล้ชิด ซึ่งเป็นโรคประจำถิ่นที่มักจะระบาดในช่วงฤดูหนาว พร้อมทั้งให้ อสม. ออกไปให้คำแนะนำถึงวิธีป้องกันโรคแก่ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ในภาพรวมทั้งปี 2555 ผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวังเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 16.8 หรือในอัตรา 622.87 รายต่อ

¹ ส่อง “การศึกษาปี 56” เร่งซ่อมสร้าง-ฟื้นฟู, รายงานหลุดพ้นวิกฤติ...!?, หนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 2 มกราคม 2556

แผนภาพ 8 อัตราผู้ป่วยด้วยโรคเฝ้าระวัง ปี 2545-2555

ที่มา : สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 7 จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ ปี 2550-2554

โรค	2550	2551	2552	2553	2554
ความดันโลหิต	445,300	494,809	566,814	614,058	694,309
หัวใจ	393,559	430,988	457,980	489,994	547,447
เบาหวาน	372,225	388,551	425,320	459,710	496,471
หลอดเลือดสมอง	117,571	124,532	131,203	143,449	162,467
มะเร็ง	74,834	77,173	76,866	83,064	89,841
รวม	1,403,489	1,516,053	1,658,183	1,790,275	1,990,535

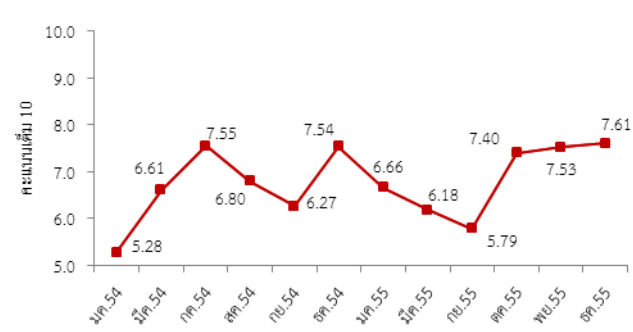
ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 8 อัตราผู้เสียชีวิตด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังที่สำคัญ ปี 2550-2554

โรค	2550	2551	2552	2553	2554
มะเร็ง	84.90	87.60	88.34	91.20	95.20
หัวใจ	29.30	29.80	28.96	28.90	31.40
หลอดเลือดสมอง	20.60	20.80	21.00	27.50	30.00
เบาหวาน	12.20	12.20	11.10	10.80	11.90
ความดันโลหิต	3.60	3.90	3.60	3.90	3.70

ที่มา : สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

แผนภาพ 9 ดัชนีความสุขมวลรวมของคนไทย

ที่มา : ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ประชากรแสนคน โรคที่พบมากและมีอาการของโรคที่รุนแรงขึ้น ได้แก่ โรคปอดอักเสบ ไข้หวัดใหญ่ ไข้เลือดออก และโรคมือเท้าปาก ซึ่งกรมควบคุมโรคได้คาดโรคติดต่อจะระบาดมากขึ้น ในปี 2556 ได้แก่ โรคไข้เลือดออก และโรคมือเท้าปาก ดังนั้นจำเป็นต้องมีมาตรการในการป้องกันที่เข้มข้นจริงจังและต่อเนื่องมากกว่าเดิม

การเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

ปัญหาสุขภาพและการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังยังอยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 1,790,275 ราย ในปี 2553 เป็น 1,990,535 ราย ในปี 2554 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.2 โดยพบผู้ป่วยโรคความดันโลหิตมากที่สุด รองลงมาได้แก่ หัวใจ เบาหวาน หลอดเลือดสมอง และโรคมะเร็ง ทั้งนี้ โรคมะเร็งยังเป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งของประเทศ และมีอัตราการเสียชีวิตเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 91.20 ในปี 2553 เป็น 95.20 ในปี 2554 สาเหตุบางส่วนเกิดจากปัจจัยทางด้านพันธุกรรม แต่ปัจจัยที่เป็นสาเหตุส่วนใหญ่ของโรคมะเร็งและโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอื่นๆ มาจากพฤติกรรมและสิ่งแวดล้อมในการดำรงชีวิต ซึ่งโรคเหล่านี้มีภาระ/ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาที่สูงส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิต จึงยังต้องเร่งรณรงค์เพื่อหลีกเลี่ยงและปรับจากพฤติกรรมเสี่ยงเพื่อนำไปสู่พฤติกรรมสุขภาพที่ดี โดยเฉพาะในภาวะที่ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 ภาครัฐยังต้องเร่งดำเนินนโยบายเชิงรุกด้วยการสนับสนุนรูปแบบการใช้ชีวิตที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอแก่ประชาชนในด้านต่างๆ เช่น ลด-เลิกเหล้า ลด-เลิกบุหรี่ การรับประทานอาหารที่ถูกลักษณะ และออกกำลังกายสม่ำเสมอ รวมทั้งการลดภาวะเครียด

ความสุขมวลรวมของคนไทยเพิ่มสูงขึ้น

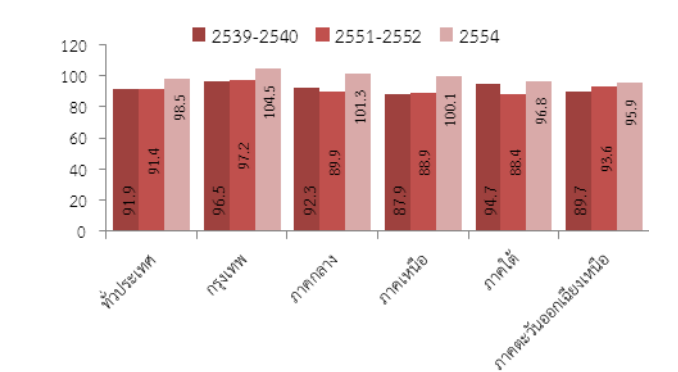
ความสุขมวลรวมของคนไทยเพิ่มสูงขึ้นจากช่วงเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผลสำรวจของเอแบคโพลเรื่องแนวโน้มความสุขมวลรวมของคนไทยในสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศในระดับครัวเรือนจาก 17 จังหวัด ระหว่างวันที่ 20-29 ธันวาคม 2555 พบว่า ดัชนีความสุขมวลรวมของคนไทยเพิ่มขึ้นจาก 7.53 ของผลสำรวจเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 มาอยู่ที่ 7.61 ในเดือนธันวาคม 2555 และเป็นค่าความสุขมวลรวมที่สูงกว่าช่วงเดือนเดียวกันของปี 2554 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ความสุขมวลรวมของคนไทยเพิ่มขึ้นคือ ความเป็นหนึ่งเดียวของคนในชาติในการแสดงความจงรักภักดีในวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม ซึ่งในวันสำคัญนี้เป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนมีความสุขมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับผลสำรวจความสุขคนไทยรอบปี 2555 ของสวนดุสิตโพลที่พบว่า คนไทยมีความสุขมากที่สุดในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ร้อยละ 74.59

ตาราง 9 อัตราภาวะน้ำหนักเกินและอ้วนของเด็กไทย จำแนกตามอายุ

วัย	การสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 2 พ.ศ. 2539-40	การสำรวจพัฒนาการแบบองค์รวมของเด็กไทย พ.ศ. 2544	การสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-52
เด็กวัยก่อนเรียน อายุ 1-5 ปี	5.8	7.9	8.5
เด็กวัยเรียน อายุ 6-14 ปี	5.8	6.7	9.7

ที่มา : รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 4 สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข/กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

แผนภาพ 10 ค่าเฉลี่ย IQ ของเด็กนักเรียนไทยทั่วประเทศ

ที่มา : กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 10 ร้อยละการขาดสารไอโอดีนในเด็ก

กลุ่มอายุ (ปี)	ร้อยละ
1 ปี	21.9
2-5 ปี	27.7
6-9 ปี	33.4
10-14 ปี	34.8

ที่มา : รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-2552 สวรส. กระทรวงสาธารณสุข

² จาก “เด็กอ้วน”, www.drnithi.com

สถานะเด็กไทยน้ำหนักอ้วนและขาดสารอาหารมากขึ้น

ปัญหาโภชนาการของเด็กไทยทั้งอ้วนและผอมเพิ่มมากขึ้นในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา โดยที่เด็กพอมีอาหารกินมีแนวโน้มอ้วนมากขึ้นและเป็นที่น่าห่วงเมื่อเป็นผู้ใหญ่อ้วนจะมีโอกาส 3-5 เท่าที่จะเสียชีวิตจากหัวใจหยุดเต้นเฉียบพลัน หรือหลอดเลือดในสมองตีบ/แตกก่อนอายุ 65 ปี เมื่อเทียบกับเด็กที่มีน้ำหนักปกติ² ขณะที่เด็กผอมโดยเฉพาะเด็กยากจนที่ไม่พอกินหรือไม่ครบมื้อมักมีภาวะขาดไอโอดีนและธาตุเหล็ก ซึ่งมีความจำเป็นต่อการพัฒนาสมองให้เด็กมีความฉลาดและสามารถเรียนหนังสือได้อย่างดีเพื่อหลุดพ้นจากความยากจน

ทั้งนี้ จากการสำรวจเด็กไทยระดับประเทศ 3 ครั้ง ในช่วงระยะ 12 ปี พบว่า เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปีที่น้ำหนักเกินและอ้วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.8 ในช่วงปี 2539-2540 เป็นร้อยละ 7.9 ในปี 2544 และร้อยละ 8.5 ในช่วงปี 2551-2552 ในขณะที่เด็กวัยเรียนช่วงอายุ 6-14 ปี มีน้ำหนักเกินและอ้วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 5.8 เป็นร้อยละ 6.7 และร้อยละ 9.7 ในช่วงเดียวกัน สาเหตุของโรคอ้วนส่วนหนึ่งเกิดจากพฤติกรรมบริโภคอาหารและกิจกรรมทางกายที่บุคคลเลือกปฏิบัติในการเคลื่อนไหวร่างกายน้อย เช่น นั่งดูทีวี เล่นเกม และการบริโภคอาหารที่มีพลังงานสูงอุดมด้วยไขมันและน้ำตาลแต่มีคุณค่าโภชนาการต่ำได้แก่ ขนมกรุบกรอบ น้ำอัดลมและเครื่องดื่มที่มีรสหวาน อาหารจานด่วน และลดการกินผักผลไม้ จากรายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนโดยการตรวจร่างกาย ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-2552 พบว่า เด็กไทยวัย 6-14 ปีกินผักผลไม้เฉลี่ยเพียง 1.8 กรัม/วัน ซึ่งน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐานการบริโภคผักผลไม้ 3.50 กรัม ถึง 4.75 กรัม/วัน ขณะที่จากข้อมูลกรมสุขภาพจิตในปี 2554 พบว่า เด็กไทยมีความฉลาดทางสติปัญญาหรือไอคิวอยู่ที่ 98.5 จุด ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติที่ 100 จุด

ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการสำรวจภาวะโภชนาการของเด็กไทยอายุ 6 เดือน-12 ปี ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการสำรวจภาวะโภชนาการและสุขภาพเด็กในภูมิภาคอาเซียน (The South East Asia Nutrition Survey; SEANUTS) ทำการสำรวจเด็กจำนวน 3,100 คน ในทุกภาคของประเทศคือ กรุงเทพฯ ลพบุรี เชียงใหม่ พังงา ศรีสะเกษ และกาฬสินธุ์ ตั้งแต่มกราคม 2554-กรกฎาคม 2555 และร่วมศึกษากับ 4 ประเทศในอาเซียนพบว่า เด็กไทยกำลังเผชิญกับภาวะทุพโภชนาการคือ ส่วนใหญ่เข้าข่ายโรคอ้วน ซึ่งคล้ายกับเด็กมาเลเซีย ร้อยละ 19 มีน้ำหนักเกินมาตรฐาน และขาดสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายร้อยละ 60-70 โดยเฉพาะธาตุเหล็ก แคลเซียม วิตามินเอซีและดี ส่งผลให้ร้อยละ 18 ของเด็กในต่างจังหวัด และร้อยละ 9 ของเด็กในกรุงเทพฯ เป็นโรคโลหิตจาง จึงเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องสร้างความเข้าใจเพื่อให้ผู้ปกครอง

ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการบริโภคในเด็กให้กลับมามีภาวะโภชนาการที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาการที่สมวัยโดยเร็ว ขณะที่เร่งเติมเต็มให้เด็กยากจนได้รับอาหารเพียงพอและสารอาหารที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมองและการเรียนรู้ ร่างกายโดยเฉพาะธาตุเหล็กและไอโอดีน³ เพื่อให้เด็กไทยมีสมรรถนะในการศึกษาได้ดีจนจบไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

ทั้งนี้ รัฐได้เตรียมความพร้อมเด็กเข้าสู่การเรียนรู้ในโรงเรียน ป้องกันปัญหาเด็กไอคิวหรือสติปัญญาต่ำ โดยทำการตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กแรกเกิดจนถึง 5 ปี จำนวน 4 แสนคนทั่วประเทศ หรือร้อยละ 50 ของเด็กที่เกิดในปี 2553 ตั้งแต่ 12 ส.ค.-12 ก.ย. 2555 ในคลินิกสุขภาพเด็กดีของโรงพยาบาลที่อยู่ในสังกัดทั่วประเทศกว่า 10,000 แห่ง แบบไม่คิดค่าใช้จ่าย หากพบว่าเด็กรายใดมีพัฒนาการไม่สมวัย จะแนะนำเทคนิควิธีการผู้ปกครองช่วยกันกระตุ้นส่งเสริม และติดตามผลต่อเนื่องหรือรายใดที่พัฒนาการบกพร่องรุนแรงจะให้การดูแลบำบัดฟื้นฟูเป็นการเฉพาะและทันทั่วทั้ง รวมทั้งได้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านเด็กปฐมวัยตามนโยบายรัฐบาล พ.ศ. 2555-2559 เร่งรัดให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับการส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้านอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง โดยให้โรงพยาบาลในสังกัดทุกแห่ง จัดคลินิกสุขภาพเด็กดีดูแลเด็กแรกเกิดจนถึง 5 ปี ขณะเดียวกันมีนโยบายให้โรงพยาบาลทุกแห่งพัฒนาคลินิกฝากครรภ์คุณภาพและรณรงค์ให้หญิงฝากครรภ์อย่างน้อย 4 ครั้งก่อนคลอด

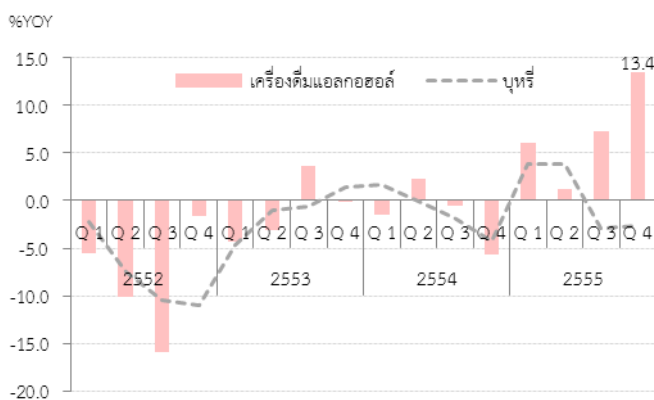
ตาราง 11 การสำรวจภาวะโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กของเด็กไทย

กลุ่มอายุ (ปี)	ร้อยละ
1-5 ปี	25.9
6-8 ปี	26.7
9-11 ปี	25.4
12-14 ปี	15.7

ที่มา : รายงานการสำรวจภาวะอาหารและโภชนาการของประเทศไทยครั้งที่ 5 พ.ศ. 2546 กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

พฤติกรรมและความเป็นอยู่ของคน

แผนภาพ 11 แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือนหมวดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และบุหรี่ย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

พ่อแม่และเพื่อนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเริ่มต้นแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ของเด็กและเยาวชน

ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นจาก 38,382 ล้านบาทในไตรมาสสี่ปี 2554 เป็น 43,526 ล้านบาทในไตรมาสนี้ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.4 ขณะที่ค่าใช้จ่ายในการบริโภคบุหรี่ยลดลงร้อยละ 2.68 จากมูลค่า 4,811 ล้านบาทในไตรมาสสี่ปี 2554 เป็น 4,682 ล้านบาทในไตรมาสนี้

จากผลการสำรวจสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัวไทยกลุ่มชนเมือง⁴ ในกลุ่มเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 พบว่า เด็กร้อยละ 55 เริ่มหัดดื่มและรู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งแรกตอนอายุ 7 ปี หรือป.2 และพบว่าบุคคลที่มีอิทธิพลหรือหยบย่นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กมากที่สุดคือ พ่อแม่ โดยร้อยละ 87

³ รศ.พญ.ลัดดา เหมาะสุวรรณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กล่าวในงานประชุมสมัชชาสุขภาพแห่งชาติครั้งที่ 5 ว่า เด็กขาดสารไอโอดีนเรื้อรัง คะแนนไอคิวจะหายไป 12-13.5 จุด โลหิตจางทำให้ไอคิวหายไป 5-10 จุด รวมทั้งอ่อนเพลีย ซึม ไม่มีสมาธิ และความจำไม่ดี

⁴ ดร.ศรีรัช ลอยสมุทร. สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัวไทยกลุ่มชนเมือง: พฤติกรรมการดื่มและการรับรู้เรื่องการดื่ม ปัญหาการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนและผลกระทบจากการดื่มของครอบครัวและการขายเครื่องดื่มในชุมชนที่มีผลต่อเยาวชน ชุมชนและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า. 2555.

ตาราง 12 ร้อยละของนักเรียนเคยมีเพศสัมพันธ์

กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละ				
	2550	2551	2552	2553	2554
นักเรียน ม.2					
เพศชาย	3.2	3.7	4.2	4.4	4.2
เพศหญิง	1.9	2.3	2.6	3.0	3.0
นักเรียน ม.5					
เพศชาย	21.2	24.1	24.7	25.9	28.0
เพศหญิง	12.9	14.7	13.9	15.5	16.4
นักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 2					
เพศชาย	40.2	43.3	44.0	46.6	49.8
เพศหญิง	34.1	36.5	37.4	41.0	41.6

ที่มา : สำนักสถาบันวิทยา กรมควบคุมโรค

ตาราง 13 อายุเฉลี่ยของนักเรียนเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

กลุ่มเป้าหมาย	อายุเฉลี่ย (ปี)				
	2550	2551	2552	2553	2554
นักเรียน ม.2					
เพศชาย	13.1	13.0	12.9	12.8	12.2
เพศหญิง	13.4	13.0	13.0	13.0	12.3
นักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 2					
เพศชาย	15.5	15.3	15.1	15.0	14.7
เพศหญิง	16.0	15.6	15.5	15.0	15.0

ที่มา : สำนักสถาบันวิทยา กรมควบคุมโรค

ตาราง 14 ร้อยละของการใช้ยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก

กลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละ				
	2550	2551	2552	2553	2554
นักเรียน ม.2					
เพศชาย	50.0	51.8	50.7	53.2	55.1
เพศหญิง	50.0	48.3	41.5	48.9	44.9
นักเรียน ม.5					
เพศชาย	49.7	51.1	51.5	51.0	51.1
เพศหญิง	46.3	49.9	47.6	49.2	54.1
นักเรียน ปวช.ชั้นปีที่ 2					
เพศชาย	48.3	48.3	51.4	49.4	55.0
เพศหญิง	41.3	45.6	47.3	48.1	50.0

ที่มา : สำนักสถาบันวิทยา กรมควบคุมโรค

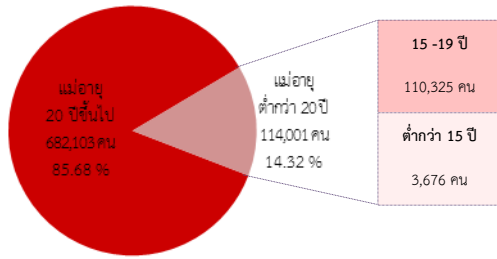
พ่อเป็นนักดื่มอยู่แล้ว และร้อยละ 36 แม่เป็นนักดื่มอยู่แล้ว จึงทำให้เด็กเกินครึ่งต้องกลายเป็นักเรียนนักรดหรือทดลองดื่มตามไปด้วย และในจำนวนนี้กว่าร้อยละ 27 จะกลายเป็นักเรียนนักรดอย่างเต็มตัวเมืออยู่ชั้น ป.6 หรือเมืออายุ 10 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ ยังพบว่าคนขายกว่าร้อยละ 90 ยอมขายเหล้าเป็ยริให้แก่เด็กโดยไม่สอบถามอายุหรือยกเว้นการขายทั้งที่รู้ว่าผิดกฎหมาย สะท้อนถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ยังไม่เข้มงวด ดังนั้น พ่อแม่ต้องเลิกดื่มแอลกอฮอล์เป็นตัวอย่างที่ดีแก่เด็ก และชุมชนต้องช่วยกันเฝ้าระวังและสร้างสภาพแวดล้อมที่สร้างสรรค์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีแก่เด็กและเยาวชน

ด้านพฤติกรรมกาสูบบุหรื ผลการสำรวจปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกาสูบบุหรืในระยะเริ่มต้นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอายุ 12-15 ปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอัตรากาสูบบุหรืร้อยละ 38.76 ส่วนใหญ่เป็นผู้สูบบุหรืในระยะเริ่มต้น โดยร้อยละ 62.60 เริ่มสูบบุหรืตอนอายุ 9-12 ปี และร้อยละ 3.05 เริ่มสูบบุหรืตอนอายุน้อยกว่า 9 ปี ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.76 มีผู้ปกครองที่สูบบุหรื และร้อยละ 45.86 มีเพื่อนสนิทสูบบุหรื ครึ่งหนึ่งเคยถูกเพื่อนสนิทแนะนำให้ลองสูบบุหรื นักเรียนชายที่เคยถูกเพื่อนชักชวนให้สูบบุหรืมีแนวโน้มที่จะสูบบุหรืมากกว่าผู้ที่ไม่เคยถูกชักชวน เนื่องจากต้องการเป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน โดยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเริ่มสูบบุหรืของนักเรียนชายคือ (1) เพื่อนชวน (2) เพื่อนสนิทสูบบุหรื (3) ทศนคติต่อบุหรื และ (4) ความสามารถในการหลีกเลี่ยงบุหรื ดังนั้น การป้องกันการเริ่มสูบบุหรืในระยะแรกในโรงเรียน สามารถทำได้โดยเน้นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิต โดยเฉพาะการปฏิเสธเพื่อนที่ชวนให้สูบบุหรืโดยไม่เสียน้ำใจ ทำให้เกิดความมั่นใจที่จะเลี่ยงสิ่งทีกระตุ้นให้สูบบุหรื พร้อมกันนี้จำเป็นต้องสร้างทัศนคติทีถูกต้องและให้ความรู้เกี่ยวกับโทษของการสูบบุหรืด้วย

พฤติกรรมวัยรุ่น“ท้อง แท้ง ทิ้ง”

สภาพสังคมที่ครอบครัวยุคใหม่มีความใกล้ชิดกันน้อยลง และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้เด็กสามารถเข้าถึงสื่อต่างๆ ทีมีเนื้อหาไม่เหมาะสมได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้เด็กมีพฤติกรรมทางเพศทีไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้น รวมถึงการยอมรับว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นเรื่องธรรมดา จากผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อ HIV ในประชากรกลุ่มนักเรียน พบว่า เด็กไทยมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้น ในปี 2554 เด็กเริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตอนอายุเฉลี่ย 12 ปีและส่วนใหญ่เป็นความสมัครใจ แต่กว่าร้อยละ 50 ไม่มีการป้องกัน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียนหญิงชั้น ม.2 พบว่า มีการใช้ยางอนามัยในระดับต่ำและมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 50 ในปี 2550 เป็นร้อยละ 48.9 ในปี 2553 และเหลือเพียงร้อยละ 44.9 ในปี 2554 ส่วนหนึ่งเกิดจากเด็กขาดความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ทีปลอดภัย ขณะที่การเข้าถึงสื่อลามกสามารถทำได้ง่ายผลักดันให้วัยรุ่นเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางเพศมากขึ้น ขณะที่การเข้าถึง

แผนภาพ 12 เปรียบเทียบสัดส่วนการเกิดของแม่อายุ 20 ปีขึ้นไป กับแม่อายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ ปี 2554

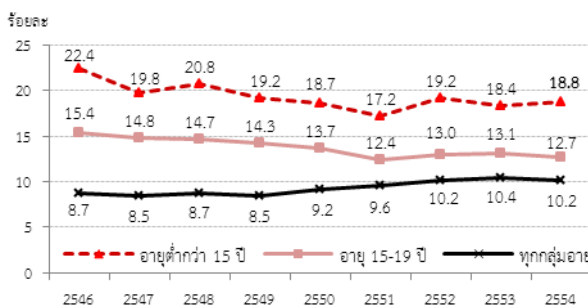
ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของแม่วัยรุ่นไทยที่คลอดบุตร พ.ศ. 2550-2554

พ.ศ.	แม่ทุกอายุ (คน)	แม่อายุต่ำกว่า 15 ปี		แม่อายุต่ำกว่า 20 ปี	
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกณฑ์การเฝ้าระวังการตั้งครรภ์					≥10
2550	811,384	3,054	0.38	108,519	13.37
2551	797,356	3,043	0.38	95,747	12.01
2552	787,739	3,299	0.42	106,726	13.55
2553	766,370	3,406	0.44	105,487	13.76
2554	769,104	3,676	0.46	114,001	14.32

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

แผนภาพ 13 ร้อยละของเด็กแรกเกิดน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ จำแนกตามกลุ่มอายุของแม่ ปีงบประมาณ 2546-2554

หมายเหตุ : เป็นข้อมูลเฉพาะเด็กเกิดมีชีพในโรงพยาบาลของรัฐ ที่รายงานมายังสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข

ที่มา : สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย

แหล่งความรู้เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ยังมีน้อย ส่งผลให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควรซึ่งจะนำไปสู่การทำแท้งและการทอดทิ้งเด็กทารกเนื่องจากไม่พร้อมที่จะเลี้ยงดู ซึ่งล้วนเป็นประเด็นที่มีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

การตั้งครรภ์ของวัยรุ่นไทยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่ พ.ศ. 2550-2554 มีค่าสูงกว่าร้อยละ 10 ซึ่งเป็นเกณฑ์เฝ้าระวังขององค์การอนามัยโลก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยตลอด ทั้งในกลุ่มแม่วัยรุ่นอายุต่ำกว่า 20 ปี และแม่วัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยในปี 2554 มีแม่อายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 114,001 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 14.32 ของแม่ทุกอายุ แบ่งเป็นแม่อายุ 15-19 ปี จำนวน 110,325 คน และแม่วัยเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 3,676 คน ซึ่งในจำนวนนี้พบว่า มีแม่อายุน้อยที่สุด 8 ปี ในขณะที่พ่ออายุน้อยที่สุด 10 ปี

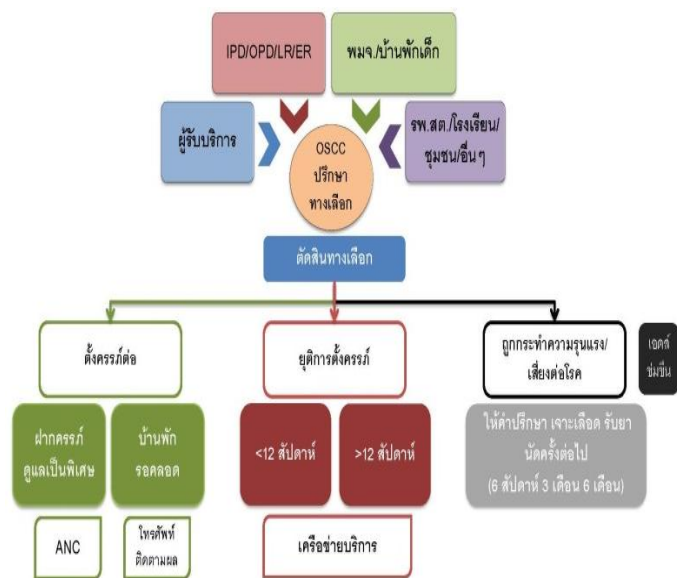
การตั้งครรภ์โดยไม่พร้อมนับเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาที่จะตามมาอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็น

(1) *คุณภาพชีวิตของแม่วัยรุ่นและเด็ก* การตั้งครรภ์ในวัยเรียนทำให้แม่วัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องออกจากโรงเรียนแม้ว่าเมื่อเดือนธันวาคม 2553 คณะรัฐมนตรีจะมีมติรับหลักการร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองอนามัยการเจริญพันธุ์ ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาที่มีหญิงตั้งครรภ์อยู่ระหว่างศึกษา ต้องอนุญาตให้หญิงมีครรภ์ศึกษาต่อในระหว่างตั้งครรภ์ หรือลาพักและกลับไปศึกษาต่อภายหลังคลอดบุตรแล้วได้ แต่เนื่องจาก พ.ร.บ. ฉบับนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ ทำให้เด็กกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ต้องออกจากระบบการศึกษา ด้วยเหตุผลว่าเป็นพฤติกรรมที่ทำให้โรงเรียนเสื่อมเสียชื่อเสียง ซึ่งส่งผลต่อเนื่องให้ขาดโอกาสที่จะมีงานทำที่มั่นคงเพื่อมีรายได้มาเลี้ยงดูตนเองและลูกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น นอกจากนี้ การตั้งครรภ์ของแม่วัยเด็กที่สรีระร่างกายยังไม่พร้อมที่จะมีลูก ส่งผลให้ทารกแรกเกิดมีโอกาสที่จะพิการ มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์และมีพัฒนาการต่างๆ ช้ากว่าเด็กทั่วไปสูง และมักไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่เหมาะสมทั้งในด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้มีความเสี่ยงที่มีพฤติกรรมไม่เหมาะสม และประสบปัญหาเช่นเดียวกับผู้เป็นแม่จนกลายเป็นวงจรของปัญหาที่ไม่สิ้นสุด

(2) *การทำแท้ง* จากข้อมูลการเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทย ปี 2554 โดยเก็บข้อมูลในสถานบริการสาธารณสุขทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ผู้ที่ทำแท้งร้อยละ 56 มีอายุต่ำกว่า 25 ปี โดยเป็นกลุ่มอายุ 15-19 ปีมากที่สุด ร้อยละ 30.4 กำลังศึกษาอยู่ และร้อยละ 45 ยังไม่มีรายได้ นอกจากนี้ ยังพบว่าในกลุ่มผู้ทำแท้งอายุต่ำกว่า 19 ปี กว่าร้อยละ 60 ไม่มีการคุมกำเนิด ซึ่งเป็นสาเหตุนำไปสู่การตัดสินใจทำแท้ง ทั้งนี้ ศูนย์สร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่นของโรงพยาบาลรามาธิบดีได้ประมาณการว่ามีวัยรุ่นทำแท้งถึงปีละประมาณ 3 แสนคน ส่วนใหญ่เป็นการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย โดยการซื้อยามารับประทานหรือสอดยาทางช่องคลอด และการใช้บริการคลินิก

กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับภาคเครือข่ายที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนานานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติฉบับที่ 1 พ.ศ. 2553-2557 โดยส่งเสริมให้ครอบครัวอบอุ่นมีลูกเมื่อพร้อมโดยมีมาตรการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น ดังนี้

- แผนภาพ 14 ตัวอย่าง One Stop Service Center ศูนย์แม่ข่ายไซ โรงพยาบาลลัปลแล

(3) การทอดทิ้งเด็ก จากรายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี 2553 ของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน พบว่า ประเทศไทยมีเด็กกำพร้าถูกทอดทิ้งถึง 88,730 คน ส่วนใหญ่เป็นการถูกทอดทิ้งตามโรงพยาบาล สถานรับเลี้ยงเด็ก และที่สาธารณะ โดยมีสาเหตุจากแม่ที่อยู่ในวัยเรียนและแม่ที่ไม่สามารถเลี้ยงลูกได้ สอดคล้องกับข้อมูลของสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไทที่ต้องรับเด็กที่ถูกทอดทิ้งเข้ามาเลี้ยงประมาณ 45 คนต่อเดือน โดยร้อยละ 80 ถูกส่งตัวมาจากโรงพยาบาลในเขตกรุงเทพฯ และจังหวัดในภาคกลาง และอีกร้อยละ 20 รับตัวมาจากตำรวจหรือกลุ่มที่พ่อแม่ทิ้งไว้กับคนรับจ้างและสถานที่สาธารณะ ซึ่งเด็กที่ถูกทิ้งส่วนใหญ่เกิดจากแม่ที่เป็นวัยรุ่นโดยเฉพาะนักศึกษาที่ยังเรียนไม่จบสาวโรงงานที่ไม่สามารถเลี้ยงลูกได้ และกลุ่มวัยรุ่นที่ติดยาเสพติด การให้ความช่วยเหลือให้เด็กได้รับการพัฒนาตามวัยอย่างเหมาะสมทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา และการเข้าสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมให้เด็กได้รับความรักความอบอุ่นที่แท้จริงจากครอบครัวทดแทนที่จะเข้ามาอุปการะเลี้ยงดู จะช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพทั้งร่างกายและจิตใจ และไม่เป็นภาระต่อสังคม

สำหรับแนวทางในการแก้ปัญหาการตั้งครุภัณฑ์ไม่พร้อมใน
วัยรุ่นเพื่อตัดวงจรการทำแท้งและการทอดทิ้งเด็กนั้น **ในระยะสั้น**
ควรให้ความสำคัญกับการปรับระบบการให้บริการในลักษณะ
ครบวงจร (One Stop Service Center) สำหรับให้บริการและ
ส่งต่ออย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้โรงพยาบาลสร้างเสริมสุขภาพ
ตำบลเป็นหน่วยรับเหตุ ประสานแจ้งเหตุให้พัฒนาสังคมและ
ความมั่นคงมนุษย์จังหวัดในฐานะหน่วยประสานครบวงจรร่วมกับ
หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการปรึกษาทางเลือก ตัดสินทางเลือก
และส่งต่อไปยังหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการตามขั้นตอนและ
หน้าที่ความรับผิดชอบ และรายงานผลกลับไปยังศูนย์ครบวงจร
เพื่อติดตามประเมินสถานะ ปรับเปลี่ยนการให้บริการและการ
ป้องกันไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ สำหรับ **ในระยะยาว** ต้องเน้นการ
ป้องกัน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างครอบครัวอบอุ่น ปลุกฝัง
ค่านิยมที่ดีตั้งแต่วัยเด็กเสริมสร้างความเท่าเทียมระหว่างเพศ
และให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ เพศศึกษา
ทักษะชีวิต การวางแผนครอบครัวและการคุมกำเนิด
ขณะเดียวกัน สังคมต้องให้โอกาสเด็กกลุ่มนี้ได้กลับเข้าสู่ระบบ
การศึกษาเพื่อจะได้มีความรู้นำไปประกอบอาชีพและมีคุณภาพ
ชีวิตที่ดีขึ้นนอกจากนี้ ควรเร่งผลักดันการบังคับใช้ พ.ร.บ. อนามัย
การเจริญพันธุ์เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการคุ้มครองและ

ตาราง 16 อัตราการขยายตัวสินเชื่อครัวเรือน (ร้อยละ)

ณ สิ้นระยะเวลา	สัดส่วน	2554				2555			
	(%)	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
สินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคล	100.0	16.8	16.0	16.0	15.8	15.7	17.0	20.4	21.6
-ซื้อที่ดิน	1.1	-2.4	-10.6	10.5	-5.2	-12.1	-1.0	-2.4	-10.6
-เพื่อที่อยู่อาศัย	44.9	10.9	9.9	12.5	10.5	9.9	9.7	10.3	12.4
-อสังหาริมทรัพย์เพื่อการอื่นๆ	0.0	7.5	-13.7	-15.7	-22.8	-4.0	3.3	-7.5	-13.7
-ซื้อรถยนต์	28.2	31.8	31.6	21.4	22.8	20.2	24.5	33.6	33.9
-การศึกษา	0.01	-13.1	-10.7	-8.9	-6.6	-5.7	-15.4	-13.1	-10.7
-เดินทางไปต่างประเทศ	0.01	-3.6	19.5	25.9	1.1	-12.4	-20.4	-3.6	19.5
-บริโภคอื่น ๆ	25.8	17.4	16.5	20.1	22.0	25.9	27.0	30.3	29.4

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 17 สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

	2554				2555			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ยอดสินเชื่อคงค้าง(ล้านบาท)	190,805	197,360	208,500	213,310	216,910	228,173	239,921	251,549
%YOY	-12.03	-11.1	-8.2	13.8	13.7	15.6	15.1	18.0
สินเชื่อผิวนิดชำระหนี้เกิน 3 เดือนขึ้นไป	5,460	5,215	5,357	5,848	6,157	6,749	7,382	7,491
%YOY	-12.99	-17.2	-4.7	9.1	12.8	29.4	37.8	28.1

หมายเหตุ : สินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีหลักประกันโดยให้รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้สินเชื่อและการให้เข้าแบบสืตซึ่งในสินค้ำที่ผู้ประกอบการมีได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 18 ยอดคงค้างสินเชื่อบัตรเครดิต

	2554				2555			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
ยอดคงค้างสินเชื่อบัตรเครดิต(ล้านบาท)	194,699	202,129	206,736	228,903	215,727	221,568	226,500	261,553
Growth YoY	6.4	8.0	8.0	5.8	10.8	9.6	9.6	14.3
ยอดค้ำชำระหนี้ 3 เดือนขึ้นไป	4,722	4,789	4,853	4,895	5,367	5,230	5,393	5,054
Growth YoY	0.7	4.4	3.7	8.5	13.7	9.2	11.1	3.2

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตาราง 19 หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs)

ณ สิ้นระยะเวลา	2554				2555			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภคที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (ล้านบาท)	49,592	46,642	45,203	46,974	51,138	52,793	56,527	56,583
สัดส่วนต่อ NPLs รวม	-14.1	-19.8	-24.2	-0.5	3.1	13.2	25.1	20.5
ส่วนส่วนต่อสินเชื่อรวม	16.5	16.4	16.8	17.7	18.9	20.1	21.4	22.3

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

เข้าถึงบริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์และสุขภาวะทางเพศที่ปลอดภัยและมีคุณภาพ

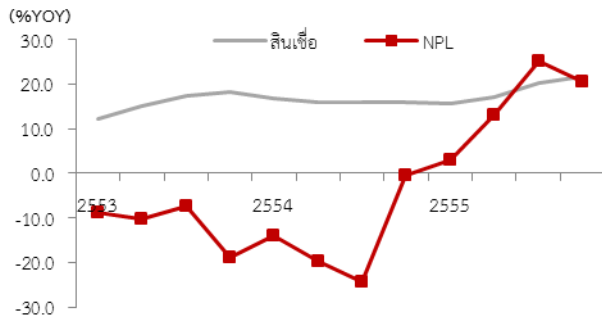
ครัวเรือนไทยเสี่ยงเป็นหนี้ซ้ำซ้อน พบเป็นหนี้มากกว่าออม

หนี้สินครัวเรือนไตรมาสสี่ปี 2555 มียอดคงค้างสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.6 คิดเป็นมูลค่า 2,914,288 ล้านบาท แบ่งเป็นการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อเพื่อที่พักอาศัยร้อยละ 12.4 สินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 33.9 ตามการเพิ่มขึ้นของยอดขายรถยนต์ในไตรมาส 4 ปี 2555 ที่เพิ่มสูงถึงร้อยละ 312.9 และสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคส่วนบุคคลอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.4 โดยสินเชื่อส่วนบุคคลอื่นจำแนกได้เป็น สินเชื่อภายใต้การกำกับ ซึ่งคือสินเชื่อที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันรวมถึงสืตซึ่ง มียอดคงค้างรวม 251,549 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.0 และสินเชื่อบัตรเครดิตมี ยอดคงค้างรวม 261,553 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.3

การผิวนิดชำระหนี้มีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ในไตรมาสสี่ปี 2555 มูลค่าสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ผิวนิดชำระหนี้เกิน 3 เดือนขึ้นไปเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.1 และสินเชื่อบัตรเครดิตที่ผิวนิดชำระหนี้เกิน 3 เดือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 นอกจากนั้นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) จากสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5 มีมูลค่า 56,583 ล้านบาทคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.3 ของ NPL รวม แม้ว่าสัดส่วน NPLs ต่อสินเชื่อในสาขานี้จะอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 1.9 แต่จากแนวโน้มสินเชื่อและ NPLs ที่เพิ่มขึ้นมาอย่างต่อเนื่องตลอดปี 2555 จึงต้องเฝ้าระวังและติดตามความสามารถในการชำระหนี้คืนของประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในปี 2554 พบว่าครัวเรือนผู้มีรายได้น้อย (ควิลไทล์ที่ 1 จนสุด) เป็นเพียงกลุ่มเดียวที่มีการก่อหนี้เพิ่มขึ้น โดยมีหนี้สินเฉลี่ยที่ 28,883 บาทต่อครัวเรือน/ปี เพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 6.1 และมีภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สินต่อรายได้เป็น 1.9 เท่า ขณะที่ผู้มีรายได้ระดับสูงสุด (ควิลไทล์ 5) กลับมีการก่อหนี้ลดลงร้อยละ 8.8 มีภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สินต่อรายได้เป็น 1.1 เท่า ดังนั้น หากมีปัจจัยเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่กระทบต่อรายได้ อาจกระทบต่อมาตรฐานการครองชีพและความสามารถในการชำระหนี้ของคนกลุ่มที่มีรายได้น้อยอย่างรุนแรง

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาหนี้สินเทียบกับการออม ซึ่งสะท้อนถึงการมีภูมิคุ้มกันด้านการเงินของครัวเรือน ยังพบอีกว่า นอกจากครัวเรือนมีการก่อหนี้ที่เพิ่มขึ้นแล้ว ครัวเรือนในประเทศไทยมีอัตราการออมในระดับต่ำ โดยข้อมูลจากรายได้ประชาชาติปี 2554 การออมของครัวเรือนมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 5.29 ต่อ GDP เท่านั้น นอกจากนี้ จากข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในปี 2554 ยังพบด้วยว่ามีครัวเรือนถึง

แผนภาพ 15 การเปลี่ยนแปลงสินเชื่อและหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เพื่อการอุปโภคบริโภคส่วนบุคคล

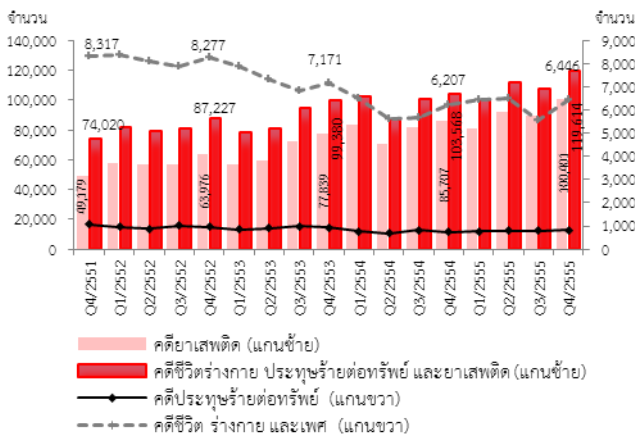

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

9.09 ล้านครัวเรือนหรือร้อยละ 45 ของครัวเรือนทั่วประเทศ ไม่มีความสามารถในการออม เนื่องจากมีภาระค่าใช้จ่ายและหนี้สินที่สูงกว่ารายได้ ซึ่งครัวเรือนในกลุ่มนี้ยังถือเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเป็นหนี้ซ้ำซ้อน และการก่อหนี้ในระบบ โดยครัวเรือนในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนรับจ้างประกอบอาชีพอิสระ และไม่สามารถเข้าถึงมาตรการของรัฐที่จัดให้ได้ เช่น รถเมล์ฟรี รถไฟฟรี เนื่องจากอยู่นอกพื้นที่ให้บริการ แต่ได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้นเช่นเดียวกับกับครัวเรือนทั่วไป ดังนั้นการสร้างช่องทางให้ครัวเรือนกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินในระบบ และการแก้ปัญหาหนี้ในระบบจึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการ ควบคู่ไปกับการสร้างวินัยในการใช้จ่ายและการเก็บออม โดยเฉพาะในภาวะที่ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นสังคมผู้วัยการเก็บออมตั้งแต่ในวัยที่ยังทำงานได้ จะช่วยให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีศักดิ์ศรีในช่วงสูงวัย และช่วยลดภาระทางการคลังของภาครัฐ เพื่อภาครัฐสามารถจัดสรรทรัพยากรไปพัฒนาในด้านอื่นได้

ความมั่นคงทางสังคม

แผนภาพ 16 จำนวนคดีอาญาประเภทประทุษร้ายต่อทรัพย์ ชีวิตร่างกาย และเพศ และคดียาเสพติด รายไตรมาสปี 2551-2555

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ณ วันที่ 17 มกราคม 2556

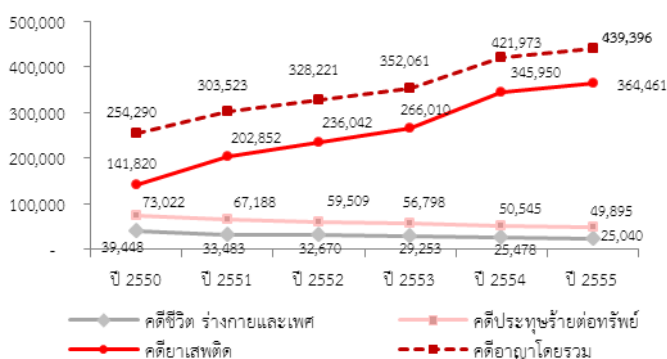
คดีอาญาเพิ่มสูงทุกประเภท

คดีอาญารวมไตรมาสสี่ของปี 2555 เพิ่มขึ้นทุกประเภท มีการรับแจ้ง 119,614 คดี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 และไตรมาส 3/2555 ร้อยละ 15.5 และ 11.3 ตามลำดับ คดียาเสพติดมีสัดส่วนมากที่สุดร้อยละ 83.9 ของคดีอาญารวม โดยรับแจ้ง 100,401 คดี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 และไตรมาส 3/2555 ร้อยละ 17.1 และ 12.3 ตามลำดับ คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์รับแจ้ง 12,767 คดี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 และไตรมาส 3/2555 ร้อยละ 9.6 และ 2.1 ตามลำดับ สำหรับคดีชีวิตร่างกายและเพศมีจำนวน 6,446 คดี เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 และไตรมาส 3/2555 ร้อยละ 3.9 และ 15.7 ตามลำดับ

ทั้งปี 2555 คดีอาญารวมเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน มีการรับแจ้ง 439,396 คดี เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 4.1 โดยคดียาเสพติดรับแจ้ง 364,461 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 และมีสัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 82.9 ของคดีอาญารวม คดีชีวิตร่างกายและเพศรับแจ้ง 25,040 คดี คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์รับแจ้ง 49,895 คดี ลดลงจากปี 2554 ร้อยละ 1.7 และ 1.3 ตามลำดับ

เพื่อให้ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในปี 2556 จึงได้มีโครงการแสวงหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น โครงการมิราเคิลอาย ดิดกล้องในสถานีตำรวจนครบาล 88 สถานี เพื่อให้ประชาชนสามารถเชื่อมต่อกับสถานีตำรวจ กรณีมีคนบุกรุก เจ้าหน้าที่ก็จะไปยังที่เกิดเหตุและแจ้งเตือนไปยังมือถือเจ้าของบ้าน โครงการแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย

แผนภาพ 17 จำนวนคดีอาญาโดยรวม คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ ชีวิตร่างกายและเพศ และคดียาเสพติด รายปี 2550-2555

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ณ วันที่ 17 มกราคม 2555

ตาราง 20 จำนวนผู้ที่เข้ารับการรักษาผู้ใช้สารเสพติดในระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด ในปี 2554-2555

ข้อมูลระบบ บสต.3	2554(ราย)	ร้อยละ	2555(ราย)	ร้อยละ
ผู้ป่วย	209,524		297,191	
ช่วงอายุ				
น้อยกว่า 7 ปี	5		1	
7-11 ปี	23	0.01	85	0.03
12-17 ปี	24,831	11.85	41,782	14.06
18-24 ปี	76,875	36.69	105,618	35.54
25-29 ปี	42,287	20.18	54,209	18.24
30-34 ปี	32,102	15.12	44,043	14.82
35-39 ปี	16,745	7.99	25,385	8.54
มากกว่า 39 ปี	16,655	7.95	26,067	8.77
อาชีพ				
รับจ้าง	93,265	44.51	124,917	42.03
ว่างงาน	38,875	18.55	52,140	17.54
การเกษตร	25,198	12.03	49,168	16.54
นักเรียน/นักศึกษา	16,838	8.04	26,279	8.84
สารเสพติด				
ยาบ้า	179,836	85.83	242,030	81.44
กัญชา	7,625	3.64	13,486	4.54
เฮโรอีน	2,819	1.35	3,210	1.08
จำแนกผู้ป่วย				
ผู้เสพ	132,779	63.37	215,396	72.48
ผู้ติดยา	73,263	34.97	77,233	25.99
ผู้ติดยาเสพติดรุนแรง	3,482	1.66	4,562	1.54

ที่มา : สำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 มกราคม 2556)

การป้องกันและแก้ไขตนเองของเยาวชนให้ปลอดภัยจากปัญหาเสพติด

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด และระมัดระวังในการใช้ยา

2. รู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี ส่งเสริมให้คิดและกระทำสิ่งดีมีประโยชน์ กล้าพูดปฏิเสธเพื่อนที่ชักจูงไปในทางที่ไม่ดี เช่น การพูดปฏิเสธเพื่อนที่ชวนให้ลองเสพยาเสพติด

3. ใช้เวลาว่าง และความอยากรู้อยากลอง ไปในทางที่เป็นประโยชน์ พึงระลึกเสมอว่าตนเองนั้นมีคุณค่าทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม

4. มีความภาคภูมิใจและนับถือตนเอง ด้วยการไม่พึ่งพาหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสิ่งเสพติดใดๆ ซึ่งจะนำความเสื่อมไปสู่ชีวิตของตนเอง

5. รู้จักแก้ไขปัญหาวิตชีวิตของตนเองด้วยเหตุและผล

6. รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เพื่อพึ่งพาตัวเองของพ่อแม่และประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงามจะช่วยให้เยาวชนประสบความสำเร็จในชีวิต

7. ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใส เข้าใจวิธีการดำเนินชีวิตและยอมรับความเป็นจริงที่ตนเองเป็นอยู่ โดยนำหลักศาสนามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต จะช่วยให้เยาวชนเกิดความมั่นคงทางด้านจิตใจมากขึ้น

8. เมื่อมีปัญหา รู้จักปรึกษาผู้ใหญ่ พ่อ แม่ หรือผู้ที่ไว้ใจ หรือ หน่วยงานต่างๆ ที่รับให้คำปรึกษา ในฐานะที่เยาวชนเป็นสมาชิกคนหนึ่ง ของครอบครัว จึงควรมีส่วนช่วย พ่อแม่ ผู้ปกครอง

ที่มา : http://region4.prd.go.th/ewt_news.php?nid=24134

ผ่าน SMS เพื่อเพิ่มช่องทางการรับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย รวมทั้งการปรับเปลี่ยนทิศทางการทำงานในลักษณะตำรวจกับประชาชนร่วมมือกันแก้ปัญหา จากการเป็นผู้ใช้อานาบังคับใช้กฎหมายกับประชาชน เป็นการหันหน้าเข้าหาประชาชน เมื่อประชาชนไว้วางใจก็จะให้ข้อมูล/ข่าว บอกปัญหาและความต้องการ ซึ่งหลายประเทศ เช่น ญี่ปุ่น สิงคโปร์ แคนาดา ได้นำไปใช้ปรากฏว่าสามารถลดอาชญากรรมและยาเสพติดในชุมชนได้

เด็กและเยาวชนยังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการค้ายาเสพติด

สถานการณ์ยาเสพติดในปี 2555 ยังอยู่ในระดับรุนแรง คือ กลุ่มนักค้ายาเสพติดยังคงมีศักยภาพในการค้ายาเสพติด มีผู้บงการการค้ายาเสพติดจากนักโทษรายสำคัญในเรือนจำ มีการกระจายยาเสพติดลงพื้นที่ชุมชนได้เร็วขึ้น และนักค้ายาเสพติดต่างพัฒนาเทคนิควิธีการค้าไปจากอดีตไปในทิศทางอื่นๆ ทั้งการหลบ/พัก/ซุกซ่อนยาเสพติดตามชุมชนที่ยากต่อการเข้าสืบสวนและกวาดล้าง มีปริมาณผู้เสพและผู้ขายยาเสพติดในพื้นที่เป็นจำนวนมาก

ด้านการปราบปรามการค้ายาเสพติดมีการจับกุม/รับแจ้ง 364,461 ราย เพิ่มขึ้นกว่าปี 2554 ร้อยละ 5.4 จับกุมผู้ต้องหา 392,327 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 และกลุ่มเยาวชนยังคงเป็นกลุ่มเป้าหมายของผู้ค้ายาเสพติด จากข้อมูลในระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด (บสต.) โดยสำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพพบว่า ในปี 2555 มีผู้เข้ารับการรักษา ผู้ป่วยผู้เสพยาเสพติดให้โทษ 297,191 ราย ช่วงอายุ 18-24 ปีมากที่สุด ร้อยละ 35.5 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 25-29 ปีร้อยละ 18.2 เป็นกลุ่มอาชีพรับจ้างมากที่สุดร้อยละ 42 รองลงมาเป็นกลุ่มผู้ว่างงานร้อยละ 17.5 กลุ่มการเกษตรร้อยละ 16.5 และกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาร้อยละ 8.8 กลุ่มอายุ 12-17 ปีถูกส่งเข้ารับการบำบัดเพิ่มสูงขึ้นเท่าตัวจาก 24,831 รายในปี 2554 เป็นจำนวน 41,782 รายหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 68.3 สาเหตุของการใช้ยาเสพติดอันดับแรกมาจากการทดลองร้อยละ 46.1 รองลงมาคือเพื่อนชวนร้อยละ 42.3 และนับตั้งแต่ปี 2552-2555 มีผู้ป่วยที่ต้องติดตามหลังการบำบัดรักษา 117,088 ราย ทั้งการรักษาอาการทางจิต และการมีให้หวนกลับไปติดตามยาเสพติดซ้ำ จากผลการติดตามพบว่า ร้อยละ 9.7 สามารถเลิกได้และไม่หวนไปเสพยาซ้ำ

รัฐจึงได้ขยายการดำเนินงานโครงการชุมชนอุ่นใจได้ลูกหลานกลับคืนต่อไป เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดได้มีที่ยืนในสังคม โดยนำผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนเข้ารับการบำบัดรักษาให้มากที่สุด เฝ้าระวังและติดตามช่วยเหลือดูแลผู้ผ่านการบำบัดรักษาให้มีอาชีพ การงาน การศึกษา และไม่กลับไปมีพฤติกรรมซ้ำ ขณะเดียวกันก็ดำเนินโครงการในลักษณะเชิงรุกเพื่อป้องกันการค้าและการเสพยาเสพติดมากขึ้น อาทิ โครงการ

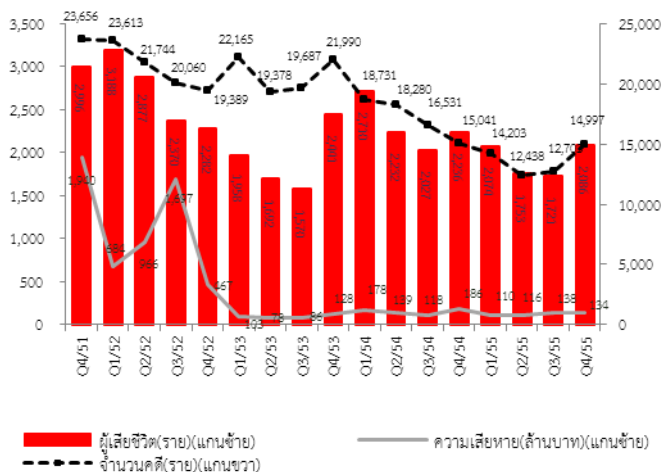
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

17

ในปี 2556 ภาครัฐจึงได้เร่งดำเนินแผนยุทธศาสตร์เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 5 ประการ ได้แก่ (1) การสร้างหมู่บ้านหรือชุมชนเข้มแข็งจำนวน 84,320 แห่ง (2) การบำบัดฟื้นฟูด้วยการสร้าง 1 อำเภอ 1 ศูนย์จำแนกคัดกรอง พร้อมนำผู้เสพและผู้ติดยาเข้ารับการบำบัดทุกระบบจำนวน 300,000 คนและติดตามผู้ผ่านการบำบัดให้ได้ 700,000 คน โดยต้องมีมาตรการให้ผู้ผ่านการบำบัดไม่กลับไปเสพซ้ำอย่างน้อยร้อยละ 80 (3) การป้องกันกลุ่มเสี่ยง ด้วยการให้ความรู้แก่เรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย 1.5 ล้านคน และร้อยละ 20 ของผู้เสพยาใหม่ (4) การปราบปราม ตั้งเป้าจับกุมผู้กระทำความผิดในข้อหาค้าขายยาเสพติดให้ได้ 40,000 ราย พร้อมยึดทรัพย์สินจากการกระทำความผิดให้ได้ 2,000 ล้านบาท และ (5) การสกัดกั้น ให้สัดส่วนการสกัดกั้นพื้นที่ชายแดนต่อพื้นที่ภายในแบบ 70:30

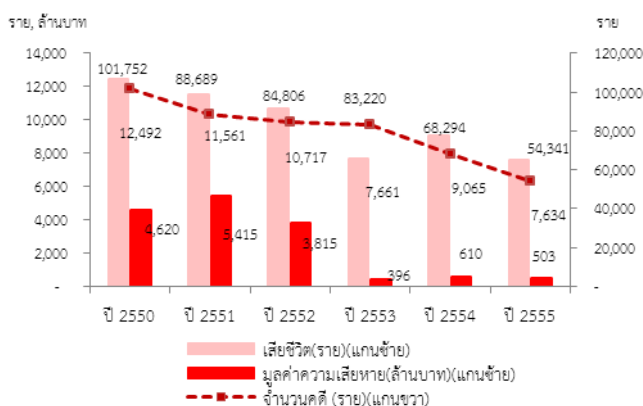
“การเคหะ ชุมชนสีขาวปลอดยาเสพติด” เพื่อกระตุ้นให้ชาวชุมชนเป็นแกนหลักในการป้องกันยาเสพติด โครงการการศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้ยาเสพติด และความรุนแรงในเด็กนักเรียน (D.A.R.E. ประเทศไทย) เป็นการให้ข้อมูลของโทษบุหรี่ สุรา และยาเสพติด การสอนให้เด็กเกิดทักษะในการตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ การแสดงให้เด็กเห็นถึงวิธีการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เมื่อมีแรงกดดันจากเพื่อนวัยเดียวกัน และการเสนอทางเลือกในการต่อต้านการใช้ยาเสพติดและความรุนแรง โครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน กองทุนละ 8,000 บาท เพื่อมอบให้หมู่บ้านนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อสร้างพลังสังคมพลังชุมชนตามแนวทางสันติวิธี เน้นการสร้างพลังเยาวชน เป็นรากแก้วในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการอุ่นไอรักจากครอบครัว ล้อมรั้วห่างไกลยาเสพติดเพื่อให้เยาวชนและครอบครัว ป้องกันแก้ไขและเฝ้าระวังปัญหายาเสพติด

แผนภาพ 18 สถิติการเกิดอุบัติเหตุ ตาย และมูลค่าความเสียหาย รายไตรมาส 4/2551-2555

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ วันที่ 23 มกราคม 2556)

แผนภาพ 19 สถิติการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบก และจำนวนผู้เสียชีวิต ปี 2550-2555

หมายเหตุ : ตั้งแต่ สิงหาคม 2553 เปลี่ยนระบบการรายงานรูปแบบใหม่

ที่มา : ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ข้อมูล ณ วันที่ 23 มกราคม 2556)

ขณะที่การแก้ปัญหาในแง่อาชญากรรมหรือตัวผู้กระทำความผิดในกลุ่มเยาวชนควรเริ่มตั้งแต่ระดับครอบครัว การปลูกฝังอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาต่อบุตรตั้งแต่ยังเล็กไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ผู้ปกครองควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีที่เหมาะสมหากอยู่ในสภาพแวดล้อมไม่ดี เช่น มีแหล่งมั่วสุมสารเสพติดสุราสถานบันเทิง บิดามารดาควรให้คำแนะนำแก่เยาวชนเพื่อป้องกันไม่ให้ตกอยู่ในกับดักของสิ่งที่ไม่ดีอันนำไปสู่การก่อปัญหาอาชญากรรม ในกลุ่มเยาวชนควรปลูกฝังให้ตระหนักถึงปัญหาของการก่ออาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน หน้าที่ของพลเมืองดีรู้จักเสียสละ บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมเคารพกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของสังคม ฝึกให้มีลักษณะของผู้นำ สามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ

ก้าวสู่ปีที่ 3 แห่งทศวรรษความปลอดภัยทางถนนเพื่อการเปลี่ยนถนนให้ปลอดภัยตลอดทั้งปี

สถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกในไตรมาสสี่ของปี 2555 มีการรับแจ้งคดีอุบัติเหตุจราจร 14,997 ราย ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 ร้อยละ 0.3 แต่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 18.1 และมีผู้เสียชีวิต 2,086 ราย ลดลงจากไตรมาสเดียวกันของปี 2554 ร้อยละ 6.7 แต่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 21.2 ซึ่งเป็นช่วงเทศกาล

จากที่กำหนดให้ปี 2554-2563 เป็นทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน สถานการณ์การเกิดอุบัติเหตุและการเสียชีวิตรวมทั้งปี 2555 ลดลงอย่างต่อเนื่อง⁵ มีการรับแจ้ง 54,341 ราย ลดลงจาก 68,294 รายในปี 2554 ร้อยละ 20.4 มีผู้เสียชีวิต 7,634 ราย ลดลงจาก 9,065 รายในปี 2554 หรือลดลงร้อยละ 15.8 สาเหตุหลักของการเกิดอุบัติเหตุยังคงมาจากการขับรถเร็ว

⁵ รายงานผลการสำรวจขององค์การอนามัยโลกปี 2554 ระบุว่าประเทศไทยมีการตายจากอุบัติเหตุเป็นอันดับ 6 ของโลก จาก 182 ประเทศ มีผู้เสียชีวิตมากถึง 29,778 คน เป็นรองเพียงประเทศมาลาวี สวาซิแลนด์ นามิเบีย อิรัก และอิหร่านเท่านั้น

ตาราง 21 จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุจราจรทางถนนในช่วงเทศกาล ปี 2547-2556

พ.ศ.	จำนวนการเกิดอุบัติเหตุ ในช่วงเทศกาล (ครั้ง)		อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	
	สงกรานต์	ปีใหม่	สงกรานต์	ปีใหม่
2546-47	32,533	19,562		
2547-48	25,533	6,842	-21.5	-65.0
2548-49	12,074	4,164	-52.7	-39.1
2549-50	5,327	4,456	-55.9	7.0
2550-51	4,274	4,475	-19.8	0.4
2551-52	4,243	3,824	-0.7	-14.5
2552-53	3,977	3,534	-6.3	-7.6
2553-54	3,516	3,497	-13.1	-1.0
2554-55	3,215	3,093	-8.6	-11.5
2555-56	3,129	3,176	-2.7	2.7

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย

ตัวอย่างในสหรัฐอเมริกา (ข้อมูลจาก Wikipedia) คือการฝึกทักษะการขับขี่ที่ยาวนานอย่างน้อย 2 ปี ก่อนที่จะได้รับใบอนุญาตจริง แม้แต่ละรัฐจะมีกฎระเบียบที่ต่างกันออกไป แต่เรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ คือการที่อนุญาตให้มีใบขับขี่ประเภทเรียนรู้ตั้งแต่อายุ 15 ปี และ เมื่อย่างเข้าวัย 16 ปี ก็จะมีใบขับขี่เป็นของตัวเอง แต่จะเป็นใบขับขี่ประเภท จำกัดขอบเขต เช่นห้ามขับกลางคืน หรือต้องมีผู้ใหญ่ไปด้วย และมีเส้นทางชัดเจน อาทิ จากบ้านไปโรงเรียนหรือ มหาวิทยาลัย เท่านั้น จนกว่าอายุ 18 ปี หรือ บางรัฐก็มากถึง 21 ปี จึงจะมีใบขับขี่เป็นของตัวเอง

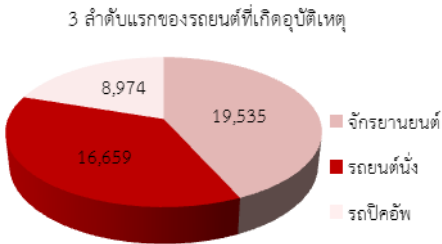
ข้อหนึ่งที่เด่นชัด หากดูจากตัวอย่างที่อเมริกามาเป็นบทเรียนก็คือ การขับรถไม่ใช่เพียงเรียน 8-10 ชั่วโมง แล้วไปสอบ จะเป็นคนขับรถที่ดี หากแต่ต้องมีการเรียนรู้ในเรื่องมารยาทการขับขี่ และต้องลงฝึกขับอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ เพราะไม่ใช่แค่คิดว่าได้อินเทอร์เน็ต ก็จบกันที่เหลืหาเอาเอง

ขณะที่ไทย การสอบใบขับขี่ปัจจุบันนี้ใช้เวลาสอบใบขับขี่ 2 วัน คือ ปรับเป็นอบรม 4 ชั่วโมง เริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2555 ส่วนผู้มีใบขับขี่อยู่แล้วต่ออายุใบขับขี่ อบรม 4 ชั่วโมงด้วยการดูวิดีโอ

แม้รัฐอาจจะยังไม่ใส่ใจเรื่องการขับที่รถยนต์ของภาคประชาชนมากมายนัก และการขับรถยนต์ทุกวันนี้เต็มไปด้วยอันตราย อาจจะได้จาก "มือใหม่" มากมายเต็มถนนหนทางจากโครงการรถคันแรก แต่วันนี้ ถ้าท่านใดที่เป็นมือใหม่หัดขับหากมีโอกาสอาจจะเริ่มต้นจากการฝึกทักษะการขับขี่เพิ่มเติมจากโครงการฝึกอบรมต่างๆ และที่สำคัญ มีสติทุกครั้งในการขับขี่ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องพึงระลึกไว้เสมอ

ที่มา : เรียนรู้มารยาท เพิ่มพูน ทักษะ รู้ไว้ใช่ว่าเมื่อเป็น “นักขับมือใหม่”

แผนภาพ 20 ประเภทรถยนต์ที่เกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกสูงสุด 3 ลำดับแรกของปี 2555

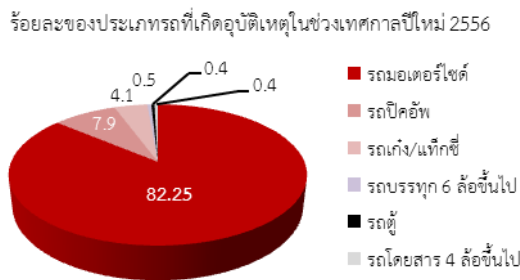
ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556

เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด อันมาจากปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากพฤติกรรมคน ความเสี่ยงจากยานพาหนะ/สมรรถนะรถยนต์ หรือโครงสร้างทางถนน ทำให้ผู้ขับขี่เกิดความประมาทคิดว่าสามารถควบคุมรถยนต์ได้ สามอันดับแรกเป็นความเสียหายที่เกิดกับรถจักรยานยนต์ รถยนต์นั่ง และรถบรรทุกเล็ก (ปิกอัพ) เพื่อเป็นการลดอุบัติเหตุทางถนน จึงได้นำเทคโนโลยีใหม่ในการตรวจจับผู้กระทำความผิดกฎจราจรด้วยกล้องเรดาร์และกล้องความเร็วสูงมาใช้กำลังคน ติดตั้งเพิ่มตามสี่แยกต่างๆ เพื่อบันทึกภาพทะเบียนรถและรถที่กระทำความผิด 12 ข้อหาหลัก พร้อมส่งใบแจ้งค่าปรับตามที่อยู่ผู้ครอบครองรถ รวมถึงการแจกใบเตือนแทนใบสั่ง

ขณะที่ในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556 มีการเกิดอุบัติเหตุทางถนนเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 จากปี 2555 มีผู้เสียชีวิต 365 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.6 แต่มีผู้บาดเจ็บ 3,329 คน ลดลงร้อยละ 1.4 ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 5 ในกลุ่มผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เป็นกลุ่มวัยแรงงาน (20-49 ปี) บาดเจ็บและเสียชีวิตมากที่สุดร้อยละ 54.8 รองลงมาเป็นเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 20 ปีร้อยละ 25 สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เกิดจากเมาสุราร้อยละ 38.7 รองลงมาเกิดจากการขับเร็วเกินกำหนดร้อยละ 22.6 ทั้งนี้ สาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้อุบัติเหตุช่วงเทศกาลเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในประเภทรถยนต์นั่งส่วนบุคคลที่มีปริมาณรถเพิ่มมากขึ้น ผู้ขับเป็นมือใหม่ขาดประสบการณ์และทักษะ ไม่คุ้นเคยกับรถยนต์คำนวณระยะไม่แม่นยำ การเร่งรีบเดินทางกลับ ความอ่อนล้า ง่วงแล้วขับ รวมทั้งการขับขี่แบบไม่เข้าใจกฎจราจร เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุ

ด้วยความพยายามที่จะต้องบรรลุเป้าหมายลดอุบัติเหตุตามคำประกาศขององค์การสหประชาชาติและเป้าหมายลดผู้เสียชีวิตในช่วงเทศกาลปีใหม่ให้ได้ อาจจะต้องการความร่วมมือครั้งสำคัญจากทุกภาคส่วนเพื่อเปลี่ยนวัฒนธรรมการใช้ถนนเพื่อลดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ และเสียชีวิตตลอดทั้งปี โดยเฉพาะช่วงเทศกาลปีใหม่ที่มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตมากที่สุด เช่น ร่วมกันทบทวนสถานการณ์และจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านความปลอดภัยทางถนน การพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินเพื่อรองรับเหตุ ซึ่งต้องการศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ การเข้มงวดกวดขันในการบังคับใช้กฎหมายใน 4 ปัจจัยหลักของสาเหตุการบาดเจ็บเสียชีวิตบนท้องถนนตลอดกาล ได้แก่ การไม่สวมหมวกนิรภัย การไม่คาดเข็มขัดนิรภัย การดื่มแล้วขับ และการขับรถเร็วเกินกฎหมาย ทั้งนี้ ได้มีการบูรณาการและแก้ไขปัญหาคอขวดอย่างจริงจัง โดยผลักดันให้เกิดโครงการ “สถานีผู้พิทักษ์ถนนปลอดภัย” นำร่องใน 15 จังหวัด ทั้งด้านการพัฒนาระบบข้อมูลสืบสวนอุบัติเหตุ และการบังคับกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินงานสามารถลดอุบัติเหตุได้เป็นจำนวนมาก จะมีการขยายผลให้ครอบคลุมทั่วประเทศตั้งแต่ปี 2556 ต่อไป

แผนภาพ 21 สถิติประเภทรถที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุดในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556

- สถานการณ์อุบัติเหตุจราจรในประเทศไทย สำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข รายงานล่าสุดในปี 2554 ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 ถึง 31 ธันวาคม 2554 พบว่ามีผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุจราจรเข้ารักษาที่ห้องฉุกเฉินในโรงพยาบาลในสังกัดที่เป็นเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บแห่งชาติ 33 แห่งทั่วประเทศ รวมทั้ง 80,962 ราย เสียชีวิต 9 ราย เสียชีวิต 4,535 ราย เสียชีวิต 12 ราย ส่วนใหญ่ผู้เสียชีวิตเป็นผู้ขับขี่ร้อยละ 73 รองลงมาคือผู้โดยสารร้อยละ 21 เป็นคนเดินเท้าร้อยละ 5 เมื่อวิเคราะห์ในกลุ่มของผู้บาดเจ็บทั้งหมดพบว่า ร้อยละ 82 เกิดจากการใช้รถจักรยานยนต์ 62,507 ราย ในจำนวนนี้เสียชีวิต 3,037 ราย อัตราการตายหลังบาดเจ็บร้อยละ 5 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2553 พบว่าจำนวนผู้เสียชีวิตลดลง แต่จำนวนผู้บาดเจ็บเพิ่มสูงขึ้นกว่าร้อยละ 2 ผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตจากการใช้รถจักรยานยนต์กว่า 2 ใน 3 เป็นเพศชายและเป็นผู้ขับขี่ ส่วนกลุ่มผู้บาดเจ็บที่เป็นผู้โดยสารส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59 และเสียชีวิตร้อยละ 52 กลุ่มอายุที่ได้รับบาดเจ็บมากที่สุดคือกลุ่มอายุ 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 20 รองลงมาคือกลุ่มอายุ 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 13 และอายุ 25-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 11 ส่วนกลุ่มอายุที่เสียชีวิตมากที่สุดคือกลุ่มอายุ 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 18 และมีผู้โดยสารที่ได้รับบาดเจ็บอายุต่ำกว่า 11 ปีด้วย ช่วงเวลาที่เกิดเหตุมากที่สุดคือ 6 โมงเย็นถึง 2 ทุ่ม คิดเป็นร้อยละ 17 สาเหตุส่วนใหญ่ที่ทำให้ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ บาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตมากที่สุดคือการไม่สวมหมวกนิรภัย ซึ่งในปี 2554 มีผู้บาดเจ็บรุนแรงที่สวมหมวกนิรภัยทั้งหมด 8,092 ราย คิดเป็นร้อยละ 13 ผู้เสียชีวิตที่สวมหมวกนิรภัยมี 171 ราย คิดเป็นร้อยละ 6 แม้ว่าสัดส่วนการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนทั่วประเทศในปี 2554 สูงขึ้นกว่าปี 2553 ร้อยละ 1.4 ก็ตาม โดยที่โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บเกือบทุกแห่ง มีผู้ได้รับบาดเจ็บรุนแรงที่สวมหมวกนิรภัยเข้ารับการรักษาเพิ่มขึ้นและมีผู้บาดเจ็บ 1 ใน 3 ที่สวมหมวกนิรภัยด้วยจำนวน 18,789 ราย อายุเฉลี่ยที่สุดคือ 10 ปี และอายุสูงสุดคือ 20 ปี เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง 15 เท่าตัว และเสียชีวิต 513 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 และช่วงเวลาที่พบผู้บาดเจ็บจากการขับขี่และดื่มแอลกอฮอล์ด้วยมากที่สุดคือช่วง 2 ทุ่มถึง 4 ทุ่ม

ที่มา : งานวันรำลึกถึงเหยื่อจากอุบัติเหตุจราจรบนท้องถนน (World Day of Remembrance for Road Traffic Victims 18 พฤศจิกายน 2555)

- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) ได้รวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยฉุกเฉินและอุบัติเหตุของเด็กๆ ระหว่างอายุ 1 -15 ปี เมื่อปี พ.ศ.2555 ที่ผ่านมามีเด็กเจ็บป่วยฉุกเฉินและประสบอุบัติเหตุทั้งสิ้น 87,456 คน โดยแยกเป็นอาการบาดเจ็บ ดังนี้ 1. อุบัติเหตุยานยนต์ 24,439 คน และสิ่งที่น่ากังวลที่สุดสำหรับอุบัติเหตุที่เกิดกับเด็กคือการกระทบกระเทือนทางศีรษะและการได้รับกระทบกระเทือนในอวัยวะภายใน เช่นตับและม้าม เพราะเด็กจำนวนมากไม่สามารถร้องบอกอาการเจ็บป่วยของตนเองได้จึงอาจทำให้เกิดภาวะของการเสียเลือดมาก ทำให้ช็อคหมดสติซึ่งเป็นสาเหตุของการฉุกเฉินที่ร้ายแรงขึ้น

ที่มา : สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนนของเด็กและเยาวชน

สืบเนื่องจากพบเด็กอายุตั้งแต่ 8 ขวบขึ้นไปขับขี่รถจักรยานยนต์ตามถนนในชุมชนมากขึ้น และยังพบว่าเด็กเล็กเป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงในการบาดเจ็บและเสียชีวิต เพราะไม่มีการสวมหมวกนิรภัย เนื่องจากไม่มีขนาดที่เหมาะสมพอดีกับศีรษะและความอ่อนแอของร่างกายยังทำให้เกิดการบาดเจ็บรุนแรงมากกว่าผู้ใหญ่ โดยในปี 2555 รถจักรยานยนต์เป็นรถที่ประสบอุบัติเหตุมากที่สุด 19,535 คันหรือร้อยละ 35.9 ของจำนวนรถที่เกิดอุบัติเหตุทั้งหมด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556 เกิดอุบัติเหตุกับรถจักรยานยนต์สูงสุด ร้อยละ 82.25 โดยมีพฤติกรรมเสี่ยงจากการไม่สวมหมวกนิรภัย ร้อยละ 24.4 ไม่คาดเข็มขัดนิรภัยร้อยละ 1.8 อีกทั้งส่วนหนึ่งก็เป็นผลจากอัตราการใช้รถจักรยานยนต์ของรถจักรยานยนต์ โดยในปี 2555 มีรถจักรยานยนต์ใหม่ที่มาจดทะเบียนทั่วประเทศ 2,257,376 คันเพิ่มขึ้นจากปี 2554 ร้อยละ 5.8 ส่งผลให้มียอดรถจักรยานยนต์สะสมทั่วประเทศ 19,023,751 คัน โดยที่เด็กอายุ 15 ปีสามารถขอใบอนุญาตขับขี่รถจักรยานยนต์ได้แล้ว

ทั้งนี้ สำนักวิจัยเอแบคโพลได้สำรวจเรื่อง “ความเสี่ยงอันตรายที่ศีรษะจากอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย” พบว่า ส่วนใหญ่ทั้งของกลุ่มจักรยานยนต์รับจ้างและส่วนตัวร้อยละ 83.5 และ 93.3 ไม่ได้สวมหมวกนิรภัยหรือสวมใส่เพียงบางครั้ง และร้อยละ 70.9 ของคนซ้อนมอเตอร์ไซด์รับจ้าง และร้อยละ 54.5 ของคนซ้อนจักรยานยนต์ส่วนตัว ไม่ได้คาดสายรัดคางหมวกนิรภัย เหตุผลของการไม่สวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ อันดับแรกร้อยละ 69.3 คิดว่าไปใกล้ๆ คงไม่เป็นอันตราย รองลงมาร้อยละ 39.3 คิดว่าถนนหรือขยอนี้ไม่มีตำรวจ ร้อยละ 25.7 รีบไป ไม่มีเวลาสวม ร้อยละ 21.8 ระบุขับขี่ไม่สะดวก ไม่คล่องตัว มองทางไม่ถนัด และจากการวิเคราะห์ค่าความเสี่ยงทางสถิติอันตรายบาดเจ็บที่ศีรษะในอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับรถจักรยานยนต์ พบว่ากลุ่มคนที่คาดสายรัดคางของหมวกนิรภัย มีความเสี่ยงอันตรายบาดเจ็บที่ศีรษะมากกว่ากลุ่มคนที่คาด 6 เท่า

ดังนั้น หน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังในการโน้มน้าวและรณรงค์ให้สวมและคาดสายรัดคางหมวกนิรภัยให้ครบร้อยเปอร์เซ็นต์เพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้าย ควรให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้ใช้รถจักรยานยนต์ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความมีวินัยในการขับขี่ ในส่วนของเยาวชนต้องขับขี่อย่างไม่ประมาท ปฏิบัติตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด ลดพฤติกรรมที่เป็นความเสี่ยง เมาไม่ขับ เพื่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่และผู้ซ้อนท้าย ผู้ปกครองควร “เฝ้าดูแล ปกป้อง คุ้มครองเด็ก” โดยไม่สนับสนุนให้เด็กอายุน้อยกว่า 15 ปีขับขี่รถจักรยานยนต์ และ

ป้องกันเด็กจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ เช่น ไม่ควรให้เด็กอายุ
กว่า 2 ปีโดยสารรถจักรยานยนต์ เพราะยังไม่สามารถที่จะคิดค้น
อุปกรณ์เสริมความปลอดภัยใดๆ แก่เด็กวัยนี้ได้ ผู้ใหญ่ต้องเป็น
ตัวอย่างพฤติกรรมที่ดีแก่เด็ก เช่น สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งที่ขับขี่
รถจักรยานยนต์

การคุ้มครองทางสังคมมีความครอบคลุมมากขึ้น หากยังมี
ปัญหาความล้าหลังและความไม่เป็นธรรม

ในช่วงปี 2555 รัฐได้เร่งขยายหลักประกันทางสังคมที่มี
ความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น ทำให้แรงงานมีหลักประกันคิดเป็น
ร้อยละ 29.7 ของกำลังแรงงาน โดยมีผู้ประกันตนใน
ประกันสังคมทั้งสิ้น 11.7 ล้านคน เป็นผู้ประกันตนตามมาตรา
33 จำนวน 9.43 ล้านคน มาตรา 39 จำนวน 0.98 ล้านคน และ
มาตรา 40 จำนวน 1.29 ล้านคน โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบ
ซึ่งเพิ่มขึ้นกว่า 7 แสนคน ซึ่งเป็นผลจากการส่งเสริมให้แรงงาน
นอกระบบเข้าสู่ระบบประกันสังคม ทั้งนี้ ในปี 2557 กองทุน
ประกันสังคมจะเริ่มจ่ายสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพให้กับผู้
ทำประกัน โดยผู้ทำประกันจะได้รับบำนาญร้อยละ 20 ของ
เงินเดือนตลอดชีพ ซึ่งจากการคำนวณเบื้องต้นพบว่าผู้มีอัตรา
เงินเดือน 9,000 บาท หากสมทบครบ 15 ปี จะได้รับเงิน
บำนาญเดือนละ 1,800 บาท และหากเป็นผู้มีเงินเดือน 15,000
บาท จะได้รับเงินบำนาญเดือนละ 3,000 บาท อย่างไรก็ตาม มี
ผู้ประกันตนที่มีรายได้อยู่ในอัตราต่ำสุดไม่เกินเดือนละ 1,650
บาท ที่มีจำนวนกว่า 1 แสนคน ซึ่งสำนักงานประกันสังคม
พิจารณาให้ได้รับเงินสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพเดือนละ 600
บาท เพื่อไม่ให้น้อยกว่าการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม
ผู้ประกันตนที่มีบำนาญไม่สูงนักมีแนวโน้มจะเปลี่ยนไปรับ
บำนาญเนื่องจากผู้ไม่มีบำนาญมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพด้วย

ขณะที่ความครอบคลุมหลักประกันด้านสุขภาพสามารถ
ขยายได้ครอบคลุมประชากรผู้มีสิทธิจำนวน 64.52 ล้านคน คิด
เป็นร้อยละ 99.90 ของประชากรผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพทั่ว
ประเทศ 64.59 ล้านคน รวมทั้งได้มีการปรับปรุงและพัฒนา
ระบบประกันสุขภาพให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิ
ครบถ้วนภายใต้ระบบที่มีมาตรฐานเดียวกันเพื่อลดความเหลื่อม
ล้ำของ 3 กองทุน โดยนาร่องการรักษายาบาลกรณีการ
เจ็บป่วยฉุกเฉิน สามารถเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลทุกแห่ง
ทั่วประเทศได้ทันทีที่อยู่ใกล้ที่สุด โดยไม่ต้องถามสิทธิ ไม่ต้อง
สำรองเงินจ่าย แต่เมื่อผู้ป่วยมีอาการทุเลาแล้วจะต้องย้ายไป
รักษาตัวในโรงพยาบาลตามสิทธิของผู้ป่วยทันทีซึ่งการให้บริการ
เจ็บป่วยฉุกเฉิน ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน-31 ธันวาคม 2555 มี
ผู้ใช้บริการทั้งสิ้น 14,525 ราย จากโรงพยาบาลทั้งหมด 239
แห่ง โดยข้าราชการใช้สิทธิมากที่สุด 7,731 ราย หรือร้อยละ 49
สิทธิหลักประกันสุขภาพหรือบัตรทอง 6,878 รายหรือร้อยละ
44 และสิทธิประกันสังคม 1,163 รายหรือร้อยละ 7 โรคที่เข้า

ตาราง 22 จำนวนผู้ประกันตนในประกันสังคมจำแนกตามประเภทผู้ประกันตน
(หน่วย:คน)

ผู้ประกันตน	2553	2554	2555
ม.33	8,947,679	9,126,797	9,425,478
ม.39	737,634	846,903	984,758
ม.40	84	590,046	1,294,019
รวม	9,685,397	10,563,746	11,704,255

หมายเหตุ : ผู้ประกันตน ม. 33 ได้รับสิทธิประโยชน์ 7 ด้าน ได้แก่ เจ็บป่วย เสียชีวิตทุพพลภาพ คลอดบุตร
สงเคราะห์บุตร ชราภาพ วางงาน
ผู้ประกันตน ม.39 ได้รับสิทธิประโยชน์ 6 ด้าน เช่นเดียวกับ ม.33 ยกเว้น วางงาน
ผู้ประกันตน ม.40 กรณีสมัครชุด 1 คือจ่ายเงินสมทบ 100 บาทได้รับสิทธิประโยชน์ 3 ด้าน คือ
เงินชดเชยรายได้เมื่อเจ็บป่วย 200 บาทต่อวัน (รักษาใช้สิทธิ 30 บาท) ค่าทำศพ และทุพพลภาพ
กรณีสมัครชุด 2 คือจ่ายเงินสมทบ 150 บาท จะได้รับสิทธิประโยชน์บำนาญชราภาพเพิ่ม

ที่มา : สำนักงานประกันสังคม

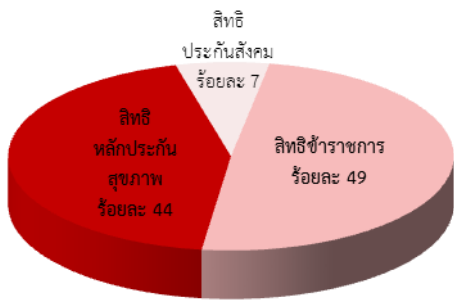
ตาราง 23 จำนวนผู้ลงทะเบียนสิทธิหลักประกันสุขภาพแยกตามประเภทสิทธิ
ปี 2555 (ณ ธันวาคม 2555)

ประเภทสิทธิ	ธันวาคม 2555 (คน)	ร้อยละ
1. ประกันสุขภาพถ้วนหน้า	48,620,104	75.27
2. ประกันสังคม	10,327,129	15.99
3. ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ/ชรก.การเมือง	4,967,575	7.69
4. สิทธิอื่น ¹	610,444	0.95
5. ผู้ยังไม่ลงทะเบียนสิทธิ	65,113	0.10
รวมผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพ	64,590,365	100.00
ความครอบคลุมหลักประกันสุขภาพ (1+2+3+4)	64,525,252	99.90
บุคคลรอพิสูจน์สถานะ ²	791,008	86.58
คนไทยต่างประเทศ	15,641	1.71
คนต่างด้าว	106,941	11.71
รวมประชากรอื่น	913,590	100.00
รวมประชากรทั้งประเทศ	65,503,955	

หมายเหตุ : 1. ได้แก่ ทหารผ่านศึก ครูเอกชน และบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ
2. ได้แก่บุคคลที่ตาย หายสาบสูญ/ไม่พบตัวตน เลขบัตรประชาชนซ้ำซ้อนสิทธิคนไทย
ในต่างประเทศ รหัสบัตรประชาชนไม่ถูกต้อง ย้ายไปจังหวัดอื่น และคนต่างด้าว

ที่มา : ศูนย์บริหารงานทะเบียน สำนักบริหารกองทุน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

แผนภาพ 22 จำนวนผู้ใช้บริการเจ็บป่วยฉุกเฉิน ตั้งแต่ 1 เมย.-31 ธค. 2555

ที่มา : สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 24 การรับเรื่องร้องเรียน

การร้องเรียน	หน่วย : ราย					
	2554	2555	Q1/55	Q2/55	Q3/55	Q4/55
สัญญา(บ้าน ที่ดิน อาคารชุดฯลฯ)	2,927	3,547	1,045	856	908	738
สินค้าและบริการทั่วไป	3,121	4,024	1,030	1,156	1,045	793
การโฆษณา	1,257	2,012	369	416	796	431
การขายตรงและตลาดแบบตรง	117	15	2	1	2	10
รวม	7,422	9,598	2,446	2,429	2,751	1,972

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ตาราง 25 การร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ ปีงบประมาณ 2551-2555

เรื่องที่ร้องเรียน	2551	2552	2553	2554	2555
ยา	315	263	259	273	288
อาหาร	741	741	624	644	586
เครื่องสำอาง	161	132	120	151	216
เครื่องมือแพทย์	69	63	51	60	81
วัตถุเสพติด	2	7	3	7	28
วัตถุอันตราย	10	11	8	12	13
อื่นๆ	91	77	59	94	81
รวม	1,389	1,294	1,124	1,241	1,293

ที่มา : ศูนย์เฝ้าระวังและรับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ

รับบริการส่วนใหญ่คือ โรคหัวใจ และอุบัติเหตุต่างๆ นอกจากนี้ยังขยายบริการไปยังผู้ป่วยโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายและผู้ป่วยเอดส์ให้ได้รับสิทธิการรักษาเท่าเทียมกัน และจะขยายบริการผู้ป่วยมะเร็งต่อไปในอนาคต

ผลการประเมินการให้บริการผู้ป่วยกรณีอุบัติเหตุฉุกเฉินร่วมสามกองทุน⁶ พบว่า การให้บริการฉุกเฉินสามารถเพิ่มช่องทางการเข้ารับบริการภาวะฉุกเฉินในโรงพยาบาลเอกชนนอกการเบิกจ่ายเดิม อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาผู้ป่วยต้องสำรองจ่ายค่ารักษาพยาบาลล่วงหน้า และในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสยังมีความไม่มั่นใจทำให้ไม่เลือกเข้าโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด แม้ว่าการปรับปรุงเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการมาตรฐานเดียวกันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ป่วย อย่างไรก็ตาม ครอบคลุมความชัดเจนเรื่องความแตกต่างของสิทธิประโยชน์ ซึ่งหากการทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกันคือ สิทธิประโยชน์เท่ากัน ขณะที่มีการร่วมจ่าย (co-payment) แตกต่างกันจะนำไปสู่ความสับสนและรู้สึกไม่เป็นธรรมดังกรณีที่มีกลุ่มผู้ประกันตนเริ่มไม่ต้องการสมทบในส่วนของค่ารักษาพยาบาล เช่นเดียวกับสิทธิประโยชน์บำนาญของประกันสังคมกรณีที่ผู้ประกันตนได้รับบำนาญใกล้เคียงกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่จะรู้สึกไม่เป็นธรรมและมีการเบี่ยงเบนไปรับเงินบำนาญเพื่อให้ได้สิทธิรับเบี้ยยังชีพด้วย ซึ่งจะเป็นการเพิ่มภาระทางการคลัง และไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ประชาชนเข้าสู่ระบบประกันสังคมเพื่อลดภาระการคลังของรัฐในระยะยาว จึงอาจจำเป็นต้องมีการทบทวนการจัดสวัสดิการทั้งระบบเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและยั่งยืน

การร้องเรียนของผู้บริโภคลดลงในไตรมาสสี่ แต่ทั้งปีมีจำนวนเพิ่มขึ้น

สำนักคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) รายงานว่า ในไตรมาส 4 ปี 2555 มีผู้ร้องเรียน 1,972 ราย ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 28.3 โดยเรื่องที่ร้องเรียนมากที่สุดคือ สินค้าและบริการทั่วไป รองลงมาคือ สัญญาบ้านที่ดินและรถยนต์และโฆษณาบริการและสินค้าอุปโภคบริโภค โดยในปี 2555 มีการร้องเรียน 9,598 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.3 จากปี 2554 ในส่วนของการดำเนินงานในไตรมาสสี่ ได้มีการเจรจาไกล่เกลี่ยยุติข้อพิพาท 1,416 ราย ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 551 ราย และรับดำเนินคดีแทนผู้บริโภค 138 ราย คิดเป็นมูลค่าความเสียหาย 31.5 ล้านบาท รวมทั้งตรวจสอบข้อความโฆษณาผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต ป้ายโฆษณา และฉลากสินค้าต่างๆ

ส่วนการร้องเรียนในปี 2555 ผ่านหน่วยงานอื่น ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) 1,293 ราย เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.2 และร้องเรียนผ่านมูลนิธิเพื่อผู้บริโภค 1,446 ราย

⁶ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, “การประเมินการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินร่วมสามกองทุน ภายใต้นโยบาย เจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ ที่ถึงทุกคน”, 2555.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

22

ตาราง 26 สถานการณ์ร้องเรียนของมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคปี 2551-2555

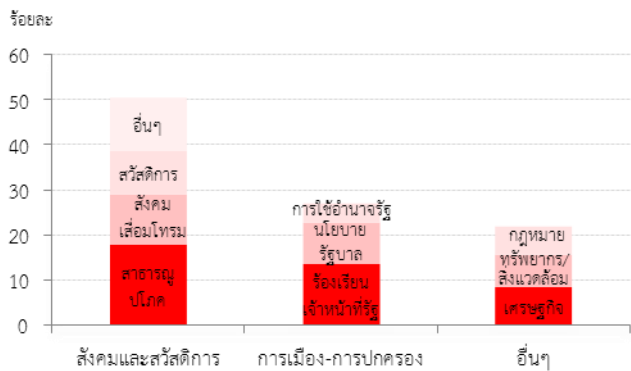
หน่วย : ราย

หมวด	2551	2552	2553	2554	2555
การเงินการธนาคาร	2,584	1,039	411	466	292
สินค้าและบริการทั่วไป	202	106	67	107	79
บริการสาธารณะ	23	95	150	58	95
สื่อและโทรคมนาคม	64	104	98	144	96
อสังหาริมทรัพย์	127	66	71	90	124
บริการสุขภาพและสาธารณสุข	46	39	65	89	718
อาหาร ยา เครื่องสำอาง	96	53	28	20	15
อื่นๆ	66	85	33	26	27
รวม	3,208	1,587	923	1,000	1,446

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ 1 ม.ค.- 15 ธ.ค. 2555

ที่มา : ศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภค มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
<http://www.manager.co.th/Home/ViewNews.aspx?NewsID=9550000155022>

แผนภาพ 23 ร้อยละการร้องทุกข์หน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจ ปีงบประมาณ 2555

ที่มา : สำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี

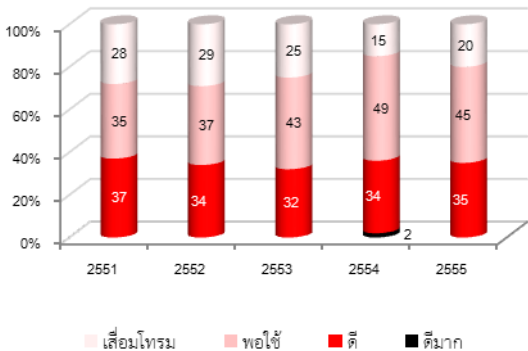
เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.6 ในส่วนการร้องเรียนหน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจต่อสำนักนายกรัฐมนตรีมีจำนวน 79,722 เรื่อง เป็นการร้องทุกข์ 61,777 เรื่อง (77.5%) เสนอข้อคิดเห็น/ให้ข้อมูล 17,945 เรื่อง (22.5%) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องบริการสาธารณสุขโรค เช่น การขอให้ซ่อมแซมและขยายการติดตั้งปรับปรุงไฟฟ้า ประปา การขนส่งสาธารณะ ฯลฯ การกล่าวโทษหรือร้องเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่และให้บริการ และการแก้ไขเหตุเดือดร้อน เช่น การแจ้งเบาะแสยาเสพติดและบ่อนการพนัน/เล่นการพนัน ปัญหาเสียง/กลิ่นเหม็น การจอดรถและการวางจำหน่ายสินค้ากีดขวางทางเท้าและจราจร การแก้ไขราคาพืชผลเกษตรและวิกฤตน้ำ เป็นต้น

สำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง มีการส่งต่อให้หน่วยงานดำเนินการรวม 33,334 เรื่อง เป็นหน่วยงาน/องค์กรของรัฐ 27,870 เรื่อง (83.6%) รัฐวิสาหกิจ 5,464 เรื่อง (16.4%) โดยหน่วยงานภาครัฐได้รับประสานให้พิจารณาดำเนินการ 5,417 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 19.4 ของเรื่องที่ได้รับการประสานงาน และได้ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 3,911 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 72.2 ของเรื่องเพื่อพิจารณา ขณะที่หน่วยงานรัฐวิสาหกิจได้รับการประสานเพื่อพิจารณา 1,975 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 36.1 ของเรื่องที่ได้รับการประสานงาน และได้ดำเนินการจนได้ข้อยุติ 1,510 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 76.5 ของเรื่องเพื่อพิจารณา การดำเนินการดังกล่าวเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ให้กับประชาชน รวมทั้งเป็นการพัฒนาการให้บริการของหน่วยงาน การส่งเสริมให้หน่วยงานที่ให้บริการประชาชนรับเรื่องร้องเรียน รวมทั้งประเมินความพึงพอใจประชาชนและใช้เป็นเครื่องมือประเมินความสำเร็จขององค์กร จะเป็นการช่วยส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพหน่วยงาน และเป็นการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน

สิ่งแวดล้อม

แผนภาพ 24 สัดส่วนแหล่งน้ำผิวดิน จำแนกตามคุณภาพ ปี 2551-2555

หน่วย : ร้อยละ

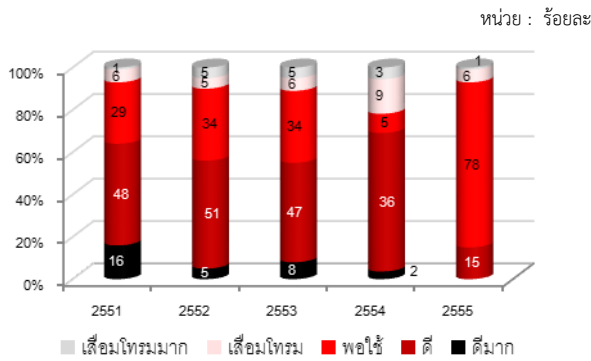

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและเยาวชนในการแก้ปัญหาน้ำเสื่อมโทรม

การระบายน้ำจากการประกอบกิจกรรมต่างๆ ในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม เกษตรกรรมและจากบ้านเรือนล้วนแต่มีความสกปรก ก่อให้เกิดปัญหาคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรมมากขึ้น จากข้อมูลสถานการณ์คุณภาพน้ำของกรมควบคุมมลพิษในปี 2555 ในแม่น้ำสายสำคัญ 48 สาย และแหล่งน้ำนิ่ง 4 แห่งพบว่า คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 20 จากปี 2554 ส่วนคุณภาพน้ำทะเลมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง เนื่องจากมีบริเวณที่คุณภาพน้ำที่เคยอยู่ในเกณฑ์ดีและดีมากมีคุณภาพลดลงคือในปี 2555 ไม่มีเกณฑ์ดี จากในปี 2554 ที่มีเกณฑ์ดีร้อยละ 2 นอกจากนี้ องค์การจัดการน้ำเสียได้รายงานสถานการณ์น้ำเสียทั่ว

แผนภาพ 25 สัดส่วนแหล่งน้ำทะเลชายฝั่ง จำแนกตามคุณภาพปี 2551-2555

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตาราง 27 จำนวนประชาชนที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารและน้ำ

หน่วย : ราย

โรค	2550	2551	2552	2553	2554
อุจจาระร่วงเฉียบพลัน	1,290,627	1,256,711	1,284,148	1,381,622	1,323,105
บิด	19,026	16,584	15,112	15,611	14,274
ไทฟอยด์	3,168	3,906	3,671	3,412	3,887
ตับอักเสบ	9,984	10,496	10,341	10,309	10,519

ที่มา : สำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุข

อิฐมอญ.....ภูมิปัญญาไทยกับการบำบัดน้ำเสียในชุมชน

ชุมชนศาลาแดง จ.ปทุมธานีมีการบำบัดน้ำเสียภายในบ้านของตนเองก่อนที่จะปล่อยลงสู่คลองแม่น้ำเจ้าพระยา โดยการนำอิฐมอญที่มีคุณสมบัติดูดซับได้ดีมาเป็นวัตถุดิบในถังกรองน้ำเสีย จากเดิมการบำบัดน้ำเสียเป็นกระบวนการง่ายๆ โดยนำเศษอิฐและกระเบื้องแตกใส่ใต้ถุนบ้านเพื่อรองรับน้ำทิ้ง ต่อมากระบวนการบำบัดน้ำเสียมีการล้อมกรอบของอิฐและกระเบื้องด้วยถังส้วมและมีการสร้างบ่อลักษณะเป็นบ่อดักไขมันแบบฝังดิน 3-4 บ่อ ในพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินอยู่สูงใช้ถังส้วมมาล้อมเป็นกรอบ ภายในกองอิฐมอญทรายหยาบ หินผุ ถ่าน จัดเรียงวัสดุกรอง 7 ชั้นรอบถังกรองจะใส่หินผุเพื่อช่วยกรองน้ำเสียซึ่งอาจซึมออกด้านข้าง โดยคณะวิศวกรรมศาสตรมหาวิทาลัยรังสิต ได้มีการพัฒนาระบบถังดักไขมันบำบัดน้ำเสียจากการใช้อิฐมอญ 5 รูปแบบ ได้แก่แบบดูดซึม แบบดักไขมันที่ยั่งยืน แบบแบบลดจำนวนถัง แบบพัฒนา และแบบประหยัด

ประเทศยังคงน่าเป็นห่วง จากการเก็บข้อมูลจากบ่อบำบัดน้ำเสียทั่วประเทศจำนวน 101 แห่ง พบว่าปัจจุบันมีน้ำเสียวันละ 14.8 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่สามารถบำบัดน้ำเสียได้รวม 3.8 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งประเมินว่าหากไม่ได้รับการบำบัดภายใน 3 ปี จะทำให้น้ำเสียมากถึง 15 ล้านลูกบาศก์เมตร

ผลกระทบจากคุณภาพน้ำที่เสื่อมโทรมจะก่อให้เกิดปัญหาการปนเปื้อนของแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์ม ทำให้เกิดโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินอาหารเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันเพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2550 เป็น 1.38 และ 1.32 ล้านคน ในปี 2553-2554 โรคบิดมีผู้ป่วยปีละ 14,000-19,000 คน โรคไทฟอยด์ปีละกว่า 3,000 คน และโรคตับอักเสบประมาณปีละ 10,000 คน ภาครัฐจึงได้ดำเนินการควบคุมแหล่งกำเนิดมลพิษโดยการออกมาตรการต่างๆ การติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสีย การให้ความรู้ การสร้างจิตสำนึก และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น ขณะเดียวกันชุมชนต่างๆ ได้ร่วมมือกันในการรักษาแหล่งน้ำและดำเนินการบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีต่างๆ เช่น กรณีของชุมชนศาลาแดง จ.ปทุมธานี จัดการบำบัดน้ำเสียภายในบ้านของตนเองด้วยการใช้อิฐมอญซึ่งเป็นภูมิปัญญาไทย โดยเฉพาะเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและแก้ปัญหาบ้านน้ำเสีย ผ่านการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น (1) โครงการจัดค่ายเยาวชนไทยใส่ใจสิ่งแวดล้อม โดยองค์การจัดการน้ำเสีย เพื่อปลูกจิตสำนึกเยาวชนให้รู้ถึงความสะอาดสบายที่ได้รับได้มีการก่อให้เกิดปัญหาเรื่องมลพิษ (2) โครงการค่ายเยาวชนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม โดยบริษัทบ้านปู จำกัด (มหาชน) เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนมีความรู้ความสนใจและการแก้ไขปัญหาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการสร้างเครือข่ายและแกนนำในการถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนนักเรียนหรือบุคคลอื่นต่อไป และ (3) โครงการอบรมค่ายเยาวชนรุ่นใหม่ใส่ใจสิ่งแวดล้อมโดย SCG เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้การอนุรักษ์และแนวทางการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และ (4) กรณีของนักศึกษาคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เข้ามามีส่วนร่วมในการให้คำปรึกษาทางกฎหมายแก่ชาวบ้านที่ตำบลหนองแห่น อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทราที่ได้รับความเดือดร้อนจากโรงงานอุตสาหกรรมที่ลักลอบนำกากสารเคมีมาทิ้งในที่ดินที่ซื้อไว้ทั้งในเรือไม่สามารถใช้น้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคได้ รวมไปถึงสัตว์เลี้ยงในฟาร์ม มีอาการเจ็บป่วยกันทั้งหมดบ้าน

เรื่องเด่นประจำฉบับ

การกระทำรุนแรงในเด็กและสตรี...สิทธิที่ต้องเร่งคุ้มครอง

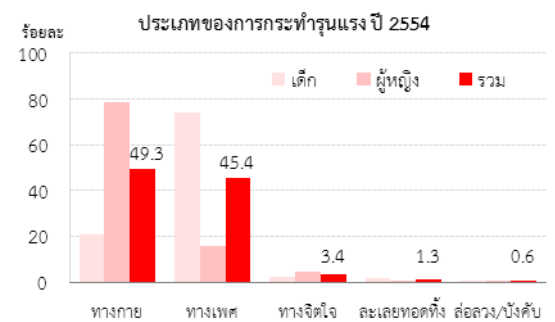
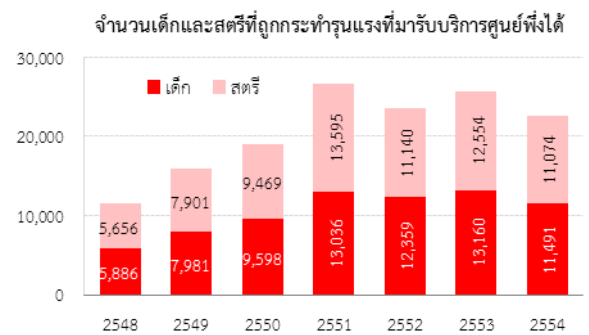
การกระทำรุนแรงต่อเด็กและสตรีถือเป็นการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรง เกิดขึ้นในหลายรูปแบบทั้งความรุนแรงในครอบครัว สถานศึกษา สถานที่ทำงาน และสถานการณ์ในสังคมทั่วไป รวมถึงความรุนแรงที่กำลังเกิดขึ้นในกลุ่มวัยรุ่นด้วย นอกจากนี้ ความรุนแรงต่อสตรีและเด็กยังเกิดในลักษณะของการค้ามนุษย์ การข่มขืนกระทำชำเรา การคุกคามทางเพศ การบังคับการค้าประเวณี ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากและส่งผลกระทบร้ายแรงต่อความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและผู้หญิงที่ถูกกระทำรุนแรง โดยอาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการ อารมณ์ และการเรียนรู้ของเด็ก และนำไปสู่การมีพฤติกรรมเสี่ยงของเด็ก แม้จะมีการดำเนินการทั้งในด้านกฎหมาย การรณรงค์ และมีหน่วยงานรับผิดชอบ อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงบริการความช่วยเหลือต่างๆ ยังเป็นไปด้วยความยากลำบากจากข้อจำกัดด้านทรัพยากรโดยเฉพาะในชนบท การขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่ป้องกัน ติดตาม ตรวจสอบ และให้ความช่วยเหลือ จึงจำเป็นต้องมีการปรับระบบการให้บริการประชาชนในลักษณะครบวงจร (One Stop Service Center) การประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และภาคประชาชน ตลอดจนมาตรการป้องกันการกระทำรุนแรงต่อเด็กและสตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สถานการณ์ความรุนแรงในเด็กและสตรี

● ความรุนแรงในเด็กและสตรียังเป็นปัญหาสำคัญ จากจำนวนผู้มารับบริการศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุขพบจำนวนเด็กและสตรีถูกกระทำรุนแรงเพิ่มขึ้น จาก 11,242 ราย เหลือ 32 รายต่อวัน ในปี 2548 เป็น 22,565 รายในปี 2554 เหลือ 62 รายต่อวัน โดยสัดส่วนเด็กต่อสตรีที่ถูกกระทำรุนแรงเป็น 51:49 การรายงานความรุนแรงในครอบครัวของสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเพิ่มขึ้นจาก 51 รายในปี 2551 เป็น 727 รายในปี 2555 นอกจากนี้ ยังมีผู้หญิงและเด็กที่ถูกกระทำรุนแรงเข้ารับบริการจากหน่วยงานต่างๆ เช่น บ้านพักเด็กและครอบครัว สถานสงเคราะห์เด็ก สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและสถานพัฒนาและฟื้นฟูเด็ก บ้านพักฉุกเฉินขององค์กรเอกชนต่างๆ โดยพบว่าปัญหาส่วนใหญ่คือ ความรุนแรงในครอบครัว และความรุนแรงจากการค้ามนุษย์ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้ ข้อมูลข้างต้นเป็นเพียงผู้ถูกกระทำรุนแรงที่มาจากการรายงานของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ยังมีผู้ถูกกระทำรุนแรงอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่มีโอกาสได้รับความช่วยเหลือหรือยังไม่มีผู้ได้รับรู้

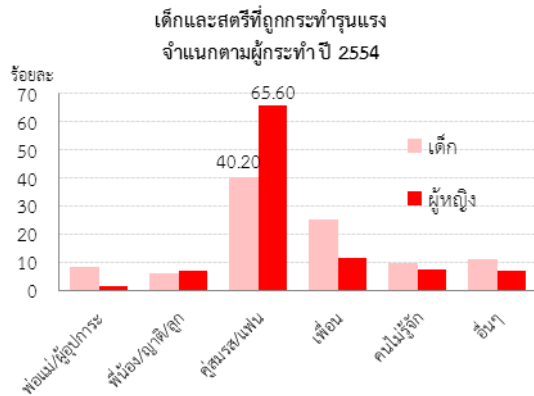
● เด็กถูกกระทำรุนแรงทางเพศมากที่สุด โดยเด็กหญิงถูกทำร้ายประมาณ 8 เท่าของเด็กชาย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นอายุ 10-15 ปี เป็นการกระทำรุนแรงทางเพศมากที่สุดถึงร้อยละ 74.1 และทางกายร้อยละ 21.0 โดยผู้กระทำรุนแรงจากคนใกล้ชิด โดยเป็นแฟนร้อยละ 40.2 เพื่อนร้อยละ 25.1 คนไม่รู้จักร้อยละ 9.6 และพ่อแม่/ผู้ดูแลอุปการะร้อยละ 8.1 โดยสาเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากสภาพแวดล้อม ได้แก่ สื่อลามกต่างๆ ความใกล้ชิด และโอกาสเอื้ออำนวย การใช้สารกระตุ้น เช่น สุรา และยาเสพติด และสัมพันธภาพในครอบครัว

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นในโรงเรียนจากการทำโทษอย่างรุนแรงของครู ปัญหาแก๊งอันธพาล และการล่วงละเมิดทางเพศในรั้วโรงเรียนที่เป็นปัญหามากขึ้น ผลการสำรวจหลายการศึกษาพบความรุนแรงในโรงเรียน เช่น องค์การแพลนสำรวจนักเรียนระดับ ม.1-ม.6 จำนวน 600 คน พบว่ารูปแบบความรุนแรงอันดับ 1 ได้แก่ การทะเลาะวิวาท รองลงมาคือ การด่าทอ การเหยียดหยามทางวาจา การใช้คำหยาบ การหนีเรียน การสูบบุหรี่ การทำลายทรัพย์สินของโรงเรียนและการลักขโมย ตามลำดับ ส่วนครูเป็นผู้กระทำ ได้แก่ การกล่าวตำหนิที่รุนแรง การใช้ถ้อยคำหยาบคาย การไม่รับฟังเหตุผลของเด็ก และการถูกครูไล่ออกจากห้อง มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติสำรวจนักเรียน ป.4-ม.3 จำนวน 3,047 คน พบเด็กนักเรียนร้อยละ 40 มีปัญหาถูกรังแกเดือนละ 2-3 ครั้ง พฤติกรรมที่พบมากที่สุดคือ ทำร้ายจิตใจด้วยวาจา ล้อเลียนร้อยละ 47.9 เหยียดหยามเชื้อชาติ ผิวพรรณร้อยละ 27.9 และพบการคุกคามทางเพศร้อยละ 10.7 โดยภาคตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะการรังแกด้วยวิธีแย่งเงินและของใช้ และสถาบันรามจิตติเผยว่า เด็กนักเรียนกว่า 700,000 คนหรือร้อยละ 10 ของนักเรียน 7 ล้านคน ได้รับผลกระทบจากการใช้ความรุนแรงระหว่างเพื่อนร่วมชั้น โดยการชกต่อย ตบตี รุมทำร้าย และด่าว่า และผลสำรวจของสวนดุสิตโพล ปี 2555 พบ นักศึกษาร้อยละ 3.44 เคยถูกลวนลามทางเพศในสถานศึกษา และปี 2551

ที่มา : สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

มีการศึกษาคดีล่วงละเมิดทางเพศในโรงเรียนตามที่ยรายงานในหนังสือพิมพ์ พบ 16 กรณี เป็นการล่วงละเมิดเด็กทั้งสิ้น 24 คน แต่การจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นมีความล่าช้ารวมถึงการปิดเรื่อง ซึ่งทำให้เด็กรู้สึกกลัวและถูกโดยเดียว⁷

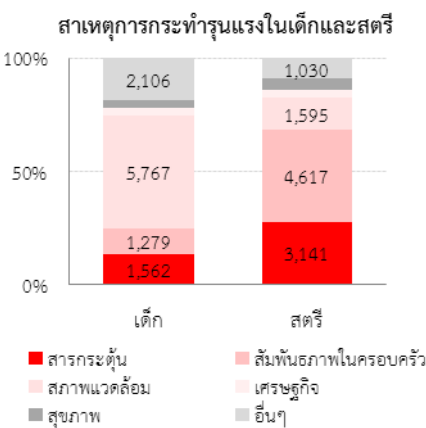
ที่มา : สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

• ความรุนแรงในผู้หญิงส่วนใหญ่จะเป็นความรุนแรงในครอบครัว

โดยผู้หญิงจะถูกกระทำรุนแรงในช่วงอายุ 25-45 ปี มากที่สุด รองลงมาอายุ 18-25 ปี ส่วนใหญ่ถูกกระทำรุนแรงจากคู่สมรส/แฟนร้อยละ 65.6 เป็นการกระทำรุนแรงทางกายร้อยละ 74.6 และทางเพศร้อยละ 17.6 สาเหตุมาจากสัมพันธภาพในครอบครัว เช่น การนอกใจ หึงหวง ทะเลาะร้อยละ 40.7 รองลงมาคือ การดื่มสุรา ยาเสพติดร้อยละ 27.7 สำหรับรูปแบบการกระทำรุนแรง ได้แก่ การทุบตี ทำร้ายด้วยวัตถุ จนถึงฆ่าให้ตาย บังคับข่มขืน กักขัง และทำร้ายจิตใจด้วยการด่าทอ ข่มขู่ คุกคาม หนีภัยหนีความรุนแรง ตลอดจนใช้คลิปวิดีโอที่มีการถ่ายไว้ขณะมีความสัมพันธ์ด้วยกัน มาข่มขู่ คุกคาม ทั้งเรื่องของทรัพย์สิน การขอมีความสัมพันธ์ด้วย หากผู้หญิงไม่ยอมก็จะมีกรนำคลิปวิดีโอไปเผยแพร่ที่เริ่มมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

• เด็กชนเผ่าไร้สัญชาติและเด็กบ้านแตก : กลุ่มเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวัง

เด็กกลุ่มเสี่ยงต่อการถูกกระทำรุนแรงและเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี ได้แก่ เด็กที่มาจากชายแดน และเด็กชนเผ่า ลูกแรงงานข้ามชาติที่เกิดในเมืองไทย รวมถึงเด็กที่ไม่มีโอกาสเข้ารับการศึกษาต่อหลังจากจบชั้นประถมศึกษา เพราะความยากจนและด้อยโอกาส ทำให้เสี่ยงต่อการถูกแสวงหาประโยชน์ทางเพศและถูกกระทำรุนแรง นอกจากนี้ เด็กที่มีปัญหาทางสังคมและมาจากครอบครัวแตกแยก ได้รับผลกระทบจากเอดส์ ยาเสพติด หรือความรุนแรงในครอบครัว รวมถึงมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม เช่น การติดยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน บริโภคนิยม เป็นอีกกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีที่จำเป็นต้องเฝ้าระวังมากขึ้น

ที่มา : สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

รากเหง้าความรุนแรง: ตัวบุคคล สภาพแวดล้อม และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำรุนแรงแบ่งได้เป็น (1) ปัจจัยภายในอันเกิดจากตัวบุคคลซึ่งเกิดจากการได้รับการหล่อหลอมมาจากครอบครัว การเรียนรู้พฤติกรรมหรือถูกกระทำความรุนแรงในวัยเด็กทำให้ไม่สามารถจัดการความเครียดและปัญหาต่างๆ โดยไม่ใช้ความรุนแรง (2) ปัจจัยภายนอกและโครงสร้างทางสังคม เช่น ความเครียดจากการไม่มีงานทำ รายได้ต่ำ ความยากจน อัตราการเกิดอาชญากรรมที่สูง การใช้สารเสพติด และสื่อลามก รวมถึงทุนทางสังคมที่ไม่เข้มแข็งพอที่จะแทรกแซงความรุนแรงที่เกิดขึ้น และ (3) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์เชิงอำนาจในสังคม ความเชื่อและค่านิยมของสังคมซึ่งผู้ที่ถูกสังคมกำหนดบทบาทให้ด้อยกว่า มีโอกาสที่จะถูกกระทำรุนแรงอยู่เสมอ เช่น การกระทำรุนแรงต่อชนกลุ่มน้อย ผู้อพยพ คนด้อยโอกาส ความไม่เสมอภาคระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย หรือระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง ทำให้เด็กและสตรีถูกกระทำรุนแรงมากกว่าผู้ชาย

จากข้อมูลพบว่าความรุนแรงในเด็กเกิดจากสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เด็กถูกกระทำรุนแรง ทั้งในเรื่องสภาพที่อยู่อาศัย ด้านกายภาพและสังคม ซึ่งไม่เหมาะสมต่อการเลี้ยงดูเด็ก เป็นผลให้เกิดความกดดัน ตึงเครียดทั้งพ่อแม่และเด็ก อิทธิพลของสื่อที่ขาดการควบคุมจริงจัง เช่น สื่อลามก ภาพการทารุณและการเขียนตีซึ่งเป็นแบบอย่างให้เกิดการระบายอารมณ์จากผู้ใหญ่สู่เด็กได้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการดูแลเด็กจะช่วยป้องกันความรุนแรงได้ ขณะที่ความรุนแรงในสตรีมีสาเหตุส่วนใหญ่จะมาจากตัวบุคคลที่ไม่สามารถจัดการปัญหาโดยไม่ใช้ความรุนแรงได้ อย่างไรก็ตาม ความเชื่อและทัศนคติของสังคมก็เป็นตัวเสริมแรงที่ทำให้ปัญหามุ่งรุนแรงมากขึ้น เช่น เชื่อว่าปัญหาครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ความเชื่อที่ว่าสามีภรรยาเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ ภรรยาเป็นสมบัติของสามี ลูกเป็นสมบัติของพ่อแม่ ตลอดจนเจตคติที่ทำให้เด็กและผู้ใหญ่ต้องรู้สึกอับอายต้องซ่อนเร้นปัญหาและทนรับสภาพทำให้ต้องทนทุกข์ทรมานจากการถูกทำร้ายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ฯลฯ ซึ่งทัศนคติต่างๆ ยังถูกหล่อหลอมและส่งต่อไปรุ่นต่อรุ่น การปรับเปลี่ยนความเชื่อและทัศนคติของสังคมก็เป็นส่วนสำคัญในการลดปัญหาความรุนแรง

⁷ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, “การวิเคราะห์สถานการณ์เด็กและสตรี พ.ศ.2554”, 2554.

ผลกระทบจากความรุนแรงในเด็กและสตรี

ความรุนแรงส่งผลกระทบต่อผู้ถูกกระทำทั้งในเรื่องการได้รับบาดเจ็บทางกาย ทางใจ ปัญหาสุขภาพอันเกิดจากความรุนแรงทางเพศ เช่น การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ การทำแท้ง โรคติดต่อ สุขภาพจิตและฆ่าตัวตาย ผลกระทบทางอารมณ์และพัฒนาการของเด็ก ขาดความมั่นใจรู้สึกด้อยคุณค่า นำไปสู่การเข้าสู่การกระบวนการค้าประเวณีโดยสมัครใจ ผลการเรียนรู้ต่ำ ขาดสมาธิ รวมไปถึงโรคซึมเศร้า เด็กร้อยละ 40-70 ของเด็กที่ถูกกระทำทารุณทางเพศจะเกิดความผิดปกติทางจิตใจ โรคที่พบบ่อยคือ โรควิตกกังวล โรคซึมเศร้า การต่อต้านสังคม และการฆ่าตัวตาย ขณะที่เด็กหรือวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวชอบขบถบ่อย มีพฤติกรรมชอบลักทรัพย์ หรือกระทำความผิดทางกฎหมายมักมีประวัติเคยถูกกระทำทารุณในวัยเด็กมาก่อน (HISO, 2550)

ผลต่อความสัมพันธ์ในครอบครัว การหย่าร้าง การขาดความรักความอบอุ่น ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้พฤติกรรมรุนแรงและส่งผ่านความรุนแรงจากรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่นหนึ่งหรือวงจรแห่งความรุนแรง (Cycles of Violence) ซึ่งจะเห็นจากเด็กกระทำรุนแรงที่เป็นปัญหามากขึ้น ตลอดจนผลกระทบต่อสังคมทั้งในเรื่องความปลอดภัยในสังคม ความสูญเสียทางเศรษฐกิจทั้งจากค่ารักษาพยาบาล รายได้จากการทำงาน และคุณภาพของคนที่จะเป็นพลังผลักดันการพัฒนาประเทศ

การดำเนินงานที่ผ่านมา : ปัญหาและอุปสรรค

ปัจจุบันรัฐและสังคมได้ให้ความสำคัญกับปัญหาความรุนแรงในเด็กและสตรีมากขึ้น ซึ่งเห็นได้จากการขยายบริการช่วยเหลือต่างๆ ได้แก่ ศูนย์พึ่งได้ที่เพิ่มจาก 109 แห่งในปี 2548 เป็น 578 แห่งในปี 2554 จำนวนสถานที่ให้คำปรึกษา พักพิ้น ที่พักฉุกเฉิน เพิ่มขึ้นจาก 942 แห่ง เป็น 5,164 แห่ง การรณรงค์ที่ทำให้ผู้หญิงรู้สิทธิและเข้าถึงบริการมากขึ้น ตลอดจนการปรับปรุงกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหความรุนแรงทางเพศ เช่น การให้การข่มขืนกระทำชำเราครอบคลุมเด็กชายและภรรยาของผู้กระทำ รวมทั้งการออกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในปี 2550 เพื่อให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งเดิมมักถือเป็นเรื่องภายใน ซึ่งเปิดโอกาสให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด เปิดโอกาสให้ยอมความกันในกรณีที่คู่กรณีประสงค์ที่จะกลับมาอยู่ร่วมกันในครอบครัวต่อไป หรือเปิดโอกาสให้ฟ้องหย่าโดยอ้างเหตุกระทำรุนแรงได้

ข้อมูลแสดงความพึงพอใจของผู้เสียหายจำนวน 1,061 คน เข้ารับบริการของหน่วยงานรัฐ จากการสัมภาษณ์ ผู้เข้ารับบริการของภาคีเครือข่ายองค์กรสตรี รอบปี 2555

1. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร้อยละ 80 ของผู้ตอบ ไม่พึงพอใจเพราะ 1300 ติดต่อบริการไม่ได้ เจ้าหน้าที่ไม่ว่างติดประชุม เข้าช่วยเหลือช้า ไม่มีกิจกรรมสร้างความเข้มแข็งให้ผู้เข้าพักในบ้านพักเด็กและครอบครัว ขาดคุณภาพและความเพียงพอ และมีเปลี่ยนบุคลากรบ่อย
2. สถานีตำรวจ ร้อยละ 90 ของผู้ตอบ บอกว่าตำรวจไม่ให้ความสำคัญ ไม่อธิบายสิทธิทางกฎหมายให้เข้าใจ แนะนำให้เจรจายอมความกับคู่กรณี ไม่ทราบว่ามีการมีพนักงานสอบสวนหญิง เข้าช่วยเหลือช้า เปลี่ยนบุคลากรบ่อย
3. ศูนย์พึ่งได้ OSCC ของโรงพยาบาล ร้อยละ 75 ตอบว่า พึ่งได้บ้างพึ่งไม่ได้บ้าง บางพื้นที่มีแต่ชื่อไม่มีตัวตน เข้าช่วยเหลือช้า เปลี่ยนบุคลากรบ่อย ไม่ทราบว่าศูนย์พึ่งได้ ขาดนักจิตและแพทย์ที่ชำนาญ ดีในเรื่องการรักษาพยาบาลเบื้องต้น

อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินงานและบังคับใช้กฎหมายยังมีปัญหาอุปสรรคทั้งในเรื่องหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังมีเฉพาะในกรุงเทพฯ หรือในตัวเมือง เช่น ตำรวจที่ดูแลและทำคดีเกี่ยวกับเด็กและสตรี ตลอดจนเจตคติของเจ้าหน้าที่ทำให้ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับคดีที่เกิดขึ้นกับผู้หญิง ขาดการออกกฎหมายกระทรวง การตั้งพนักงานในการรับแจ้งเหตุและระงับปัญหา ทำให้การปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ เป็นไปอย่างล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ ในส่วนบริการช่วยเหลือ ขาดระบบเครือข่ายหรือการส่งต่อที่เป็นรูปแบบส่งผลให้การดำเนินการแก้ปัญหาไม่ครบวงจรขึ้นอยู่กับลักษณะและความเชี่ยวชาญของแต่ละหน่วยงาน ขาดการบูรณาการและความชัดเจนระหว่างนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความไม่เพียงพอและขาดทักษะของเจ้าหน้าที่ในการคลี่คลายหรือฟื้นฟูเบื้องต้น รวมทั้งขาดการติดตามประเมินผลการให้ความช่วยเหลือ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาการการบันทึกข้อมูลที่ดีไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันทำให้ขาดข้อมูลความรุนแรงเด็ก สตรี และครอบครัวในภาพรวม

ขณะที่การลดความรุนแรงในเด็กในสถานศึกษาเน้นโครงการส่งเสริมการพัฒนาเด็กเชิงบวก การสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ ควบคู่กับการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติด สื่อลามก การขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใกล้สถานศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวก็ยังไม่เข้มงวด ครุยังไม่ให้ความสำคัญและขาดการให้ความช่วยเหลือกรณีที่นักเรียนรังแกกัน รวมถึงขาดความจริงใจในการดำเนินการกับครูที่กระทำรุนแรงกับนักเรียน นอกจากนี้ ภาคส่วนต่างๆ ในสังคมโดยเฉพาะสื่อยังขาดความตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหความรุนแรงที่เกิดขึ้น

แนวทางการดำเนินงาน

ความรุนแรงในเด็กและสตรีเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน รวมถึงทัศนคติ ค่านิยม และวัฒนธรรมของสังคมไทย บางอย่างมีส่วนเสริมให้เกิดหรือทำให้ปัญหารุนแรงขึ้น การป้องกันการรุนแรงสามารถทำได้หลายระดับตั้งแต่ระดับปัจเจกบุคคล โดยการแทรกแซงเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและลดปัจจัยเสี่ยง การให้ความรู้ในการหาทางออก บริการต่อเหยื่อและผู้กระทำผิด ระดับชุมชน/สังคม โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย สร้างคุณค่าให้แก่สังคม การพัฒนาและบังคับใช้นโยบายและกระบวนการในทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในการแก้ปัญหาทุกภาคส่วนในสังคมจำเป็นต้องส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมร่วมดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยการดำเนินงานอาจแบ่งได้เป็น 2 ระยะ ดังนี้

แนวทางการให้บริการช่วยเหลือทางสังคมแบบครบวงจร (One Stop Service Center)

ระยะสั้น

1) การปรับระบบการให้บริการให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้สะดวกและทั่วถึง โดยเน้นบูรณาการในลักษณะครบวงจร (One Stop Services Case Manager) และดำเนินงานโดยทีมสหวิชาชีพ (Multidisciplinary) สำหรับให้บริการและส่งต่ออย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยบรรเทาความเดือดร้อน รวมทั้งจัดให้เด็กอยู่ในความดูแลของครอบครัวอุปถัมภ์ที่ได้รับการอบรมมารณเด็กเป็นผู้กระทำรุนแรงเพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมและแยกเด็กออกจากกลุ่มเสี่ยงซึ่งจะช่วยลดพฤติกรรมรุนแรงในเด็กได้

2) การให้ความรู้และคำปรึกษาอย่างเข้าถึงใกล้ชิดแก่ผู้ปกครองในเรื่องการดูแลเด็กทั้งร่างกาย พัฒนาการและอารมณ์ และเฝ้าระวังเด็กที่มีความเสี่ยงต่อการกระทำรุนแรงควบคู่กับดำเนินมาตรการเกี่ยวกับแหล่งมั่วสุม สี่เหลียม ยาเสพติด การขายเครื่องดื่มแก่เด็กและเยาวชนที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้เกิดการใช้ความรุนแรงอย่างเข้มข้น

3) การปราบปรามความรุนแรงที่เกิดจากการค้ามนุษย์และการใช้แรงงานเด็กทั้งในและข้ามชาติ

ระยะยาว เน้นการป้องกัน โดย

1) การสร้างเสริมครอบครัวอบอุ่น และส่งเสริมสภาพาสตรีและเสริมสร้างความเท่าเทียมระหว่างหญิงชายเพื่อลดความรุนแรงโดยการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองเด็กและสตรีให้ปลอดภัยจากการใช้ความรุนแรง รวมไปถึงการพัฒนากลไกบริหารจัดการกองทุนที่จะช่วยตอบสนองต่อการพัฒนาบทบาทสตรีเพื่อตอบสนองพัฒนาเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาสให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2) การรณรงค์ ให้ความรู้ สร้างความตระหนัก โดยใช้สื่อเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลศูนย์ที่ให้บริการความช่วยเหลือ และการรณรงค์ต่อต้านและสร้างค่านิยมที่ถูกต้องเพื่อให้เกิดแนวร่วมในการดำเนินการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา ตลอดจนการสร้างและส่งเสริมเจตคติการไม่เลือกปฏิบัติในสังคม

3) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและส่งไปช่วยเหลือในที่ขาดแคลน รวมทั้งการปรับปรุงการบันทึกและจัดทำฐานข้อมูลเด็กและสตรี โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยง ผู้ด้อยโอกาสในระดับพื้นที่

ตัวชี้วัดภาวะสังคม (รายไตรมาส)

องค์ประกอบหลัก	2552				2553				2554				2555			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
1. คุณภาพของคน																
การมีงานทำ																
การมีงานทำ (พันคน) ^{1/}	36,503	37,699	38,372	38,252	37,434	37,515	38,692	38,446	37,647	38,024	39,317	38,870	38,016	38,583	39,578	39,577
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	2.08	1.75	1.17	0.98	1.13	1.32	0.87	0.87	0.83	0.60	0.66	0.63	0.72	0.86	0.58	0.60
อัตราการว่างงานตามระดับการศึกษา (ร้อยละ)																
- รวม	2.08	1.75	1.17	0.98	1.13	1.32	0.87	0.87	0.83	0.60	0.66	0.63	0.72	0.86	0.58	0.48
- ประถมศึกษาและต่ำกว่า	1.24	0.89	0.57	0.52	0.57	0.69	0.33	0.48	0.46	0.33	0.22	0.37	0.32	0.32	0.25	0.20
- มัธยมศึกษาตอนต้น	3.44	2.08	1.89	1.62	1.75	1.71	1.19	1.36	1.19	0.72	0.77	1.04	1.07	1.20	0.81	0.63
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.06	2.40	1.14	0.93	1.75	1.63	0.80	0.85	0.91	0.78	0.92	0.60	0.89	0.94	0.74	0.82
- อาชีวศึกษา	3.54	3.06	2.19	1.45	1.84	1.98	1.44	1.31	1.36	0.98	0.88	0.88	1.24	1.03	1.12	0.71
- วิชาชีพชั้นสูง	3.20	4.43	3.09	1.89	2.39	2.18	2.03	1.23	1.36	1.51	1.58	0.87	1.60	2.28	0.90	0.93
- มหาวิทยาลัย	2.63	3.44	2.17	1.93	1.69	2.95	2.38	1.72	1.56	1.05	1.84	1.03	1.32	2.02	1.28	0.87
การทำงานต่ำระดับ (พันคน)	699	570	525	626	548	572	516	409	429	411	278	415	353	380	310	352
(ทำงานน้อยกว่า 35 ชม./สพ.ที่พร้อมจะทำงานเพิ่ม)																
สัดส่วนกำลังแรงงานตามระดับการศึกษา (ร้อยละ)																
- รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.00	100.0	100.0	100.0	100.00	100.0	100.0	100.00	100.00
- ประถมศึกษาและต่ำกว่า	55.95	55.20	55.96	55.29	54.63	54.22	54.16	54.64	53.17	53.23	53.39	52.55	52.53	51.79	51.94	51.66
- มัธยมศึกษาตอนต้น	15.29	15.88	15.26	15.49	15.89	15.99	15.65	15.48	16.01	16.24	15.77	16.13	15.69	16.01	16.66	16.56
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	9.95	9.99	9.74	10.05	10.19	10.48	10.50	10.41	10.47	10.64	10.83	10.62	11.18	11.40	11.13	11.28
- อาชีวศึกษา	3.46	3.42	3.46	3.54	3.55	3.52	3.41	3.31	3.52	3.43	3.33	3.51	3.30	3.38	3.34	3.20
- วิชาชีพชั้นสูง	4.24	4.47	4.36	4.22	4.30	4.34	4.57	4.40	4.56	4.60	4.59	4.71	4.45	4.66	4.64	4.70
- มหาวิทยาลัย	11.11	11.05	11.22	11.41	11.44	11.45	11.71	11.76	12.28	11.87	12.09	12.49	12.85	12.77	12.29	12.59
สุขภาพ																
จำนวนผู้ป่วยด้วยโรคที่ต้องเฝ้าระวังเร่งด่วน (ราย) ^{2/}																
- หัด	2,406	1,488	1,274	646	759	598	691	305	539	621	736	1,041	1,824	1,013	964	832
- ใช้กาฬหลังแอ่น	17	16	13	5	7	6	11	8	11	3	7	4	0	6	1	0
- ใช้สมออีกเสบ	95	117	112	135	121	112	153	94	184	145	106	135	114	161	170	164
- อหิวาตกโรค	3	202	26	160	417	586	511	296	35	47	35	167	18	7	14	6
- มือ เท้า และปาก	1,960	2,043	1,622	1,600	5,821	2,173	2,880	972	777	3,532	8,943	3,933	4,520	7,797	22,049	10,254
- บิด	4,157	4,526	2,750	2,363	3,507	3,657	3,936	2,594	3,671	3,817	3,375	2,866	3,770	3,468	2,270	3,485
- ปอดอักเสบ	32,175	25,596	38,985	35,099	34,064	31,032	49,466	38,481	44,420	31,168	51,868	43,384	44,968	36,424	61,818	50,884
- ฉี่หนู	536	749	1,747	1,826	701	889	1,725	1,283	396	535	1,626	1,301	482	828	1,446	1,315
- ใช้เลือดออก	6,995	17,750	19,502	12,404	11,940	25,623	60,366	17,925	7,119	20,287	26,013	9,770	5,765	15,581	26,640	28,366
- ใช้หัวัดใหญ่	3,122	21,119	44,314	13,319	25,856	7,325	53,174	21,934	9,239	6,054	29,846	11,739	9,108	5,931	23,365	22,048
- พิษสุนัขบ้า	5	3	2	3	8	2	-	2	-	2	1	3	2	-	1	3
2. ความมั่นคงทางสังคม																
ความสงบสุขในสังคม (ต่อประชากรแสนคน) ^{3/}																
- สัดส่วนการบาดเจ็บและตายด้วยอุบัติเหตุ-การจราจรทางบก	31.72	29.01	25.14	22.76	10.20	9.05	8.40	10.93	11.92	11.06	10.94	11.57	11.58	9.56	9.83	11.2
- สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ	12.60	12.10	11.70	12.30	11.80	10.90	10.30	10.60	9.60	8.30	8.39	11.35	9.53	9.66	8.20	9.47
- สัดส่วนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน	22.50	20.50	23.50	22.30	19.60	20.60	23.00	21.30	18.00	15.70	19.05	22.01	17.85	18.43	18.39	18.75
- สัดส่วนคดียาเสพติด	86.90	85.40	84.80	95.30	84.60	87.80	107.80	115.40	123.60	104.10	120.36	163.32	119.22	138.10	131.48	147.47
- ร้อยละของคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำ	14.00	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล	ไม่มีข้อมูล
ต่อคดีทั้งหมดที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ^{4/}																
การคุ้มครองผู้บริโภค ^{5/}																
จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)	1,746	1,549	1,967	1,556	1,564	1,635	1,639	1,736	1,971	2,048	2,098	1,305	2,427	2,301	2,751	1,985
- บ้าน อาคาร ที่ดิน	755	657	767	615	538	612	606	606	786	821	814	506	1045	856	908	738
- สินค้าและบริการ	680	675	796	676	727	659	666	783	789	888	840	604	1030	1156	1,045	793
- การโฆษณาต่างๆ	279	182	358	253	291	360	361	342	354	332	394	177	369	416	796	431
- การขายตรงและตลาดแบบตรง	32	35	46	12	8	4	6	5	42	7	50	18	2	1	2	10
การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 (ราย)	6,572	7,026	7,562	13,644	11,378	11,168	13,362	17,433	17,689	16,823	15,734	10,996	17,894	16,516	14,010	12,562

หมายเหตุ : ข้อมูลการมีงานทำไตรมาส 4/2555 เป็นข้อมูลเฉลี่ยของเดือนตุลาคม-ธันวาคม

ตัวชี้วัดภาวะสังคม (รายปี)

องค์ประกอบหลัก	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555
1. คุณภาพของคน												
 การมีงานทำ												
ผลิตภาพแรงงาน กรณีแรงงาน (บาท/คน/ปี) ^{6/}	95,738	97,912	102,484	106,200	109,425	113,675	117,424	117,823	113,033	120,842	119,550	
อัตราการทำงานทำ (ร้อยละ) ^{7/}	94.95	96.50	96.96	97.23	97.58	97.96	98.13	98.19	98.13	98.43	98.83	
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ) ^{7/}	3.32	2.40	2.16	2.07	1.83	1.51	1.38	1.38	1.49	1.04	0.68	
การทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน) ^{6/} (ทำงานน้อยกว่า 35 ชม./สัปดาห์รวมทั้งงานเพิ่ม)	883	783	697	787	754	578	597	508	605	521	383	
 สุขภาพ^{8/}												
อัตราการเจ็บป่วย (ต่อประชากรพันคน)	1783.38	1809.63	1845.04	1798.06	1878.92	2079.57	2292.29	2436.12	2639.43	2,816.17	20,648.81	
อัตราป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ (ต่อประชากรแสนคน)												
- เนื่องกรร้าย (มะเร็ง)	80.39	98.98	101.67	107.05	114.31	124.38	130.75	134.22	133.05	143.21	153.59	
- หัวใจ	317.67	391.45	451.45	503.10	530.75	618.20	687.72	749.54	793.03	844.82	935.92	
- เบาหวาน	277.71	340.95	380.75	444.16	490.53	586.82	650.43	675.74	736.48	792.61	848.77	
- ความดันโลหิต	287.50	340.99	389.83	477.35	544.05	659.57	778.12	860.53	981.48	1058.73	1,187.00	
ความผิดปกติทางจิต/จิตเภท/ประสาทหลอน (ต่อประชากรแสนคน)	32.91	38.12	39.33	38.93	42.02	45.62	48.79	47.28	49.77	57.25	64.14	
ความผิดปกติทางอารมณ์ (สะท้อนอารมณ์) (ต่อประชากรแสนคน)	8.43	12.17	13.41	13.54	14.83	15.86	18.48	20.09	26.46	30.85	33.61	
ความผิดปกติทางโรคประสาท/ความเครียด (ต่อประชากรแสนคน)	62.62	66.21	62.45	64.64	59.69	64.89	63.48	60.94	60.86	56.43	60.43	
ภาวะแปรปรวนทางจิตและพฤติกรรม (ต่อประชากรพันคน)	35.57	33.97	37.13	35.90	37.64	42.41	42.27	45.88	49.00	56.77	60.75	
ร้อยละของการขาดสารอาหาร												
- ขาดสารไอโอดีน	2.00	1.74	1.31									ไม่มีการรายงานข้อมูล
- ภาวะโลหิตจางในหญิงมีครรภ์	13.34	13.04	12.35									ไม่มีการรายงานข้อมูล
- ขาดสารอาหารระดับ 1	8.62	7.85	8.24									ไม่มีการรายงานข้อมูล
- ขาดสารอาหารระดับ 2	0.74	0.72	0.74									ไม่มีการรายงานข้อมูล
 ประชากร												
อัตราส่วนการะพึงพิง (ร้อยละ) ^{9/}	51.29	50.88	50.46	50.03	49.69	49.26	48.84	48.43	48.11	47.94	47.78	47.85
สัดส่วนคนยากจน (ร้อยละ) ^{10/}	-	32.64	-	26.88	-	23.43	20.94	20.49	19.08	16.91	13.15	
 การศึกษา												
อัตรานักเรียนต่อประชากรวัยเรียน ^{11/}												
- ประถมศึกษา	105.33	105.26	104.83	104.24	104.17	103.47	104.51	104.83	104.00	104.30	103.50	
- มัธยมศึกษาตอนต้น	86.61	85.65	90.34	92.47	95.45	96.67	96.37	95.62	94.87	98.01	98.43	
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	59.58	60.79	62.76	63.82	63.80	65.77	67.16	68.14	69.57	71.68	72.18	
- อุดมศึกษา (ปริญญาตรีและต่ำกว่า)	42.88	45.42	53.01	52.92	55.60	62.50	61.05	60.47	56.21	46.21	47.18	
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรกลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป ^{12/}		7.4	7.5	7.6	7.8	7.8	7.9	8	8.1	8.2	8.2	
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรกลุ่มอายุ 15-59 ปี ^{13/}		8.1	8.3	8.4	8.6	8.7	8.7	8.8	8.9	9.0	9.1	
- ชาย		8.3	8.4	8.6	8.8	8.9	8.8	8.9	9	9.1	9.2	
- หญิง		7.9	8.1	8.2	8.5	8.6	8.6	8.7	8.9	9.0	9.1	
จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ^{13/}		3.8	3.8	3.9	4.1	4.2	4.3	4.4	4.4	4.6	4.7	
- ชาย		4.5	4.5	4.7	4.9	4.9	5.0	5.1	5.1	5.3	5.4	
- หญิง		3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.8	4	3.9	4.1	4.2	
2. ความมั่นคงทางสังคม												
 สถาบันครอบครัว												
สัดส่วนครัวเรือนที่มีที่อยู่อาศัยถาวร (ร้อยละ) ^{14/}	97.90	97.30	96.00	96.60	98.65	98.50	99.30	98.86	99.70	99.78	99.84	99.53
ดัชนีครอบครัวอบอุ่น (ร้อยละ) ^{15/}						62.24	61.65	63.97	63.18	63.08	65.17	
 หลักประกันทางสังคม												
ร้อยละของการมีหลักประกันสุขภาพ ^{16/}	-	92.47	93.01	95.47	96.25	97.82	98.75	99.16	99.47	99.36	99.95	
- ประกันสังคม	-	11.65	12.95	13.34	13.92	14.75	15.35	15.73	15.34	15.60	15.91	
- สวัสดิการข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	-	6.62	6.44	6.82	6.61	6.51	8.22	8.00	7.90	7.75	7.77	
- ประกันสุขภาพถ้วนหน้า	-	74.20	73.62	75.31	75.37	76.20	74.79	75.06	75.86	75.20	75.28	
- สิทธิอื่นๆ	-	-	-	-	0.35	0.36	0.39	0.37	0.37	0.81	1.00	
- ยังไม่มีสิทธิ	-	7.53	6.99	4.53	3.75	2.18	1.25	0.84	0.53	0.64	0.05	
สัดส่วนผู้ประกันตนต่อกำลังแรงงาน ^{17/}	17.70	20.57	21.80	22.49	23.43	24.32	24.86	24.65	24.53	25.11	27.07	
 ความสงบสุขในสังคม (ต่อประชากรแสนคน)												
อัตราการตายด้วยอุบัติเหตุการจราจรทางบก ^{18/}	18.70	20.90	22.20	22.20	20.60	20.20	19.80	18.20	16.90	11.90	14.15	
สัดส่วนคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ ^{18/}	56.70	60.50	76.40	73.40	73.46	69.30	62.60	52.80	51.40	45.80	39.76	
สัดส่วนคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ^{18/}	105.60	109.70	106.40	110.70	122.00	122.40	115.80	106.00	93.70	88.90	78.88	
สัดส่วนคดียาเสพติด ^{18/}	438.90	422.80	196.20	119.80	160.42	176.20	225.00	320.00	371.60	416.40	539.91	
ร้อยละของคดีเด็กและเยาวชนที่กระทำคามผิดซ้ำต่อคดีทั้งหมด												
ที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศ ^{4/}	17.22	15.68	15.16	13.83	12.08	11.85	12.92	14.06	13.57	12.62	10.53	

องค์ประกอบหลัก	2544	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555
การคุ้มครองผู้บริโภค^{5/}												
จำนวนเรื่องร้องเรียน (ราย)	5,687	4,467	5,554	6,586	7,284	5,693	5,898	4,504	6,818	6,574	7,427	
- บ้าน อาคาร ที่ดิน	3,422	2,068	1,985	2,501	3,425	2,875	2,681	1,758	2,794	2,362	2,927	
- สินค้าและบริการ	1,775	2,026	2,984	3,103	3,089	2,059	1,937	1,540	2,827	2,835	3,121	
- การโฆษณาต่างๆ	490	373	585	949	708	673	1,187	892	1,072	1,354	1,257	
- การขายตรงและตลาดแบบตรง	-	-	-	33	62	86	93	314	125	23	117	
การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 (ราย)	8,368	18,745	22,834	15,682	11,026	12,984	14,599	16,808	34,804	53,341	61,242	
3. ความเป็นอยู่และพฤติกรรมของคน												
พฤติกรรมในการบริโภค												
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค (ร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม) ^{19/}	87.36	87.16	-	87.95	-	88.75	87.80	88.40	87.90	88.30	88.40	88.07
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (ร้อยละของค่าใช้จ่ายรวม) ^{19/}	12.64	12.84	-	12.05	-	11.25	12.20	11.60	12.10	11.70	11.60	11.93
อัตราการบริโภคสุราของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ร้อยละ) ^{20/}	32.60	-	-	32.70	-	29.20	29.30	-	32.00	-	31.50	
อัตราการบริโภคบุหรี่ของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป (ร้อยละ) ^{20/}	25.50	-	-	23.00	-	20.20	18.50	-	20.70	-	21.40	
การใช้เวลาในชีวิตประจำวัน												
การใช้บริการจากสื่อต่างๆ (ชม./วัน) ^{21/}	3.0	-	-	2.8	-	-	-	-	2.9			
- การอ่านหนังสือ (รวมสิ่งพิมพ์/วารสารทางอินเทอร์เน็ต)	1.1	-	-	1.1	-	-	-	-	1.0			
- การชม/การฟังโทรทัศน์	2.9*	-	-	2.7	-	-	-	-	2.7			
- การชม/การฟังวีดีโอ ดีวีดี วีซีดี				2.3					2.5			
- การฟังรายการวิทยุ	1.4	-	-	1.4	-	-	-	-	1.6			
- การท่องอินเทอร์เน็ต	1.9	-	-	1.9	-	-	-	-	1.9			
- การใช้ห้องสมุด	1.0	-	-	0.8	-	-	-	-	0.8			
จำนวนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้ Internet (ล้านคน) ^{22/}	3.5	4.8	6.0	7.0	7.1	8.5	9.3	11.0	12.3	13.8	14.8	
4. สิ่งแวดล้อม												
สารอันตราย^{23/}												
ปริมาณการใช้สารเคมี (ล้านตัน)	29.33	33.38	26.9	29.49	32.03	29.34	30.2	29.4	39.64	30.56	79.96	
จำนวนผู้ป่วยที่เกิดจากสารพิษอันตราย (คน)	2,933	2,751	2,499	2,717	1,640	1,452	1,586	1,868	1,926	2,306	1,934	
จำนวนผู้เสียชีวิตที่เกิดจากสารพิษอันตราย (คน)	15	11	9	10	-	-	1	-	-	-	1	
ขยะ												
การผลิตขยะที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ (ล้านตัน) ^{23/}	14.10	14.32	14.32	14.58	14.32	14.60	14.72	15.03	15.14	15.16	16.00	
การผลิตขยะที่เกิดขึ้นในกทม. (ล้านตัน) ^{23/}	3.40	3.51	3.41	3.41	3.03	3.07	3.11	3.20	3.24	3.20	3.47	
ความสามารถในการกำจัดขยะแบบถูกสุขลักษณะ ในกทม. (ล้านตัน) ^{23/}	3.36	3.48	3.37	3.41	3.03	3.07	3.11	3.20	3.24	3.20	2.77	
ปริมาณของเสียอันตรายทั่วประเทศ (ล้านตัน) ^{23/}	1.68	1.78	1.80	1.81	1.81	1.83	1.85	3.13	3.07	3.09	3.12	
มลพิษทางอากาศ												
ค่าเฉลี่ยฝุ่นขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอน (24 ชั่วโมง) มคก./ ลบ.ม. (บริเวณพื้นที่ทั่วไปใน กทม.) ^{23/}	40.62	49.48	54.80	57.66	40.60	43.35	46.27	48.31	41.42	38.34	41.42	

หมายเหตุ : * ปี 2544 ข้อมูลรวมการดูโทรทัศน์และวีดีโอ

- ที่มา : 1/ 7/ รายงานผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2/ สำนักเกษตรวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
- 3/ ข้อมูลสถิติคือนาญาและอาญากรรมจากศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และข้อมูลประชากรจากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ. 2533-2563 และ พ.ศ.2543-2573 ประมวลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 4/ กลุ่มงานข้อมูลและข้อสนเทศ สำนักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- 5/ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานกฤษฎีกา (การให้คำปรึกษาทางสายด่วน 1166 สคบ.ให้บริษัทเอกชนดำเนินการตั้งแต่ไตรมาส 4 ปี พ.ศ. 2552)
- 6/ ข้อมูล GDP จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และข้อมูลการมีงานทำจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 8/ สถิติสาธารณสุข สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
- 9/ การคาดประมาณประชากรของประเทศไทย พ.ศ.2543-2573 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 10/ การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประมวลผลโดยสำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม สศช.
- 11/ สถิติการศึกษาฉบับย่อ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ
- 12/ ข้อมูลปี 2545-2546 จากรายงานผลการประเมินโอกาสและคุณภาพการศึกษาของคนไทย สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลปี 2547-2554 จากปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย กลุ่มพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 13/ ปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรไทย กลุ่มพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศ สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
- 14/ รายงานคุณภาพชีวิตของคนไทย จากข้อมูลความเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2542-2554 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- 15/ สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ปรับปรุงองค์ประกอบของดัชนีปี 2549-2554)
- 16/ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข
- 17/ สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน และสำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 18/ ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และข้อมูลประชากรจากสำนักบริหารการทะเบียน กระทรวงมหาดไทย
- 19/ รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ปี พ.ศ. 2542-2553 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 20/ การสำรวจพฤติกรรมกลุ่มผู้บริโภคและผู้สำรวจของประชากร พ.ศ.2544 2547, 2550 และ 2554 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2549 และ 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปี2544-2548 เป็นการสำรวจของประชากรอายุ 11 ปีขึ้นไป)
- 21/ รายงานการสำรวจการใช้เวลาของประชากร พ.ศ.2544,2547 และ 2552 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 22/ ข้อมูลปี 2544-2552 ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และการสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) พ.ศ.2546-2554 สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 23/ รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิง

- กมลภู ถนอมสัจย์ และรัชนี้ สรรเสริญ. 2553. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในระยะเริ่มต้นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. กรมการจัดหางาน. 2555. ผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน.
- _____. 2555. จำนวนผู้สมัครงาน ตำแหน่งงานว่าง และการบรรจุงาน.
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. 2555. กองทุนแม่ของแผ่นดิน : กองทุนแห่งศรัทธาแก้ปัญหาเยาวชนอย่างยั่งยืน.
- กรมควบคุมโรค สำนักโรคบาติวิทยา กระทรวงสาธารณสุข. 2554. ผลการเฝ้าระวังพฤติกรรมที่สัมพันธ์กับการติดเชื้อเอชไอวีในกลุ่มนักเรียนประเทศไทย.
- _____. 2555. รายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออก พ.ศ. 2555 (ณ วันที่ 28 ธันวาคม 2555).
- _____. 2555. รายงานโรคที่เฝ้าระวัง ไตรมาสที่ 3 ปี 2555.
- กรมควบคุมโรค สำนักโรคไม่ติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. 2554. รายงานการเฝ้าระวังโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง พ.ศ. 2550-2554.
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. 2556. สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลปีใหม่ 2556.
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2556. นิติบุคคลจดทะเบียนเลิกกิจการ.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. 2554. ผลการสำรวจสถานการณ์ระดับสติปัญญาเด็กนักเรียนไทย 2554.
- กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. 2552. รายงานการสำรวจสุขภาพประชาชนไทยโดยการตรวจร่างกายครั้งที่ 4 พ.ศ. 2551-2552.
- กระทรวงยุติธรรม และสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2555. สถานการณ์ปัญหาเสพติด ประเทศไทยปี 2555 และแนวโน้ม.
- กระทรวงสาธารณสุข. 2551. การรายงานผลการวิเคราะห์ศูนย์พึ่งได้ 2547-2550.
- _____. 2554. รายงานการเฝ้าระวังการแท้งในประเทศไทย เดือนกันยายน ปี 2554.
- กรุงเทพมหานคร. 2555. วิกฤติน้ำทะเลอ่าวไทย คุณภาพน้ำเน่าเสีย. ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2555.
- กรุงเทพมหานครออนไลน์. 2555. เอกชนร้องแก้ขาดแรงงาน ชี้ 3 ปีสูง 1 ล้านคน. วันที่ 29 ธันวาคม 2555.
- _____. 2556. ผลกระทบการเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำเป็น 300 บาท/วัน. วันที่ 7 มกราคม 2556.
- กองวิจัยตลาดแรงงาน. 2555. สัดส่วนผู้สมัครงานต่อตำแหน่งว่างงานสะสม.
- ครอบครัวข่าวสาม. 2555. องค์การการจัดการน้ำเสียรับไทยอยู่ในภาวะวิกฤต. วันที่ 15 สิงหาคม 2555.
- โครงการวิจัยนานาชาติ TIMSS 2011 สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2555. บทสรุปผลการวิจัย TIMSS 2011.
- เดลินิวส์. 2555. นายกฯ เปิดโครงการ “การเคหะฯ ชุมชนสีขาว ปลอดภัยเสถียร”. ฉบับวันที่ 24 ธันวาคม 2555.
- _____. 2555. “ไทย” นำหัวง มลพิษสูงเกินมาตรฐาน. ฉบับวันที่ 12 มกราคม 2556.
- นฤมล บุญแสงเจริญ. 2555. แนวทางการกำหนดระดับความเป็นพิษในน้ำทิ้ง. เดือนธันวาคม 2555.
- เนชั่นสุดสัปดาห์. 2555. เปลี่ยนน้ำเสีย สู่น้ำใส คืนชีวิตสิ่งแวดล้อมไทย. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1076 วันที่ 11 มกราคม 2556.
- แนวหน้าออนไลน์. 2555. ยุติความรุนแรงในเด็กและสตรี ปัญหาที่ต้องรีบแก้ไขโดยเร่งด่วน. วันที่ 7 ธันวาคม 2555.
- ผู้จัดการออนไลน์. 2556. ผลวิจัยค่าแรง 300 บาท ชี้ SMEs ล้นรายเข้าขึ้นวิกฤต. วันที่ 25 ธันวาคม 2555.
- โพสทูเดย์. 2556. ขึ้นค่าแรงขั้นต่ำมีผลต่อต้นทุนเกษตร 6-15%. ฉบับวันที่ 12 มกราคม 2556.
- มติคณะรัฐมนตรี. 2556. มาตรการการบรรเทาผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ (SMEs). วันที่ 9 มกราคม 2556.
- มติชน. 2555. โพลี คนขับ-คนซ้อนท้ายรถมอเตอร์ไซด์ส่วนใหญ่ ไม่เคยถูกตำรวจจับกุมเมื่อไม่สวมหมวกกันน็อค. ฉบับวันที่ 28 ธันวาคม 2555.
- มติชน. 2556. ส่อง “การศึกษาปี 56” เร่งซ่อมสร้าง-ฟื้นฟู, รายงานหลุดพ้นวิกฤต...!/. ฉบับวันที่ 2 มกราคม 2556.
- ศรีรัช ลอยสมุทร. 2555. สถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครอบครัวไทยกลุ่มชนเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า.
- ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2555. สถิติคดีจราจรทางบก ตุลาคม-ธันวาคม 2555.
- _____. 2555. สถิติคดีอาญา ตุลาคม-ธันวาคม 2555.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์. 2554. สภาวะการมีบุตรของวัยรุ่นไทย.
- ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี. 2555. “ทำไมเด็กจึงเป็นเหยื่อมอเตอร์ไซด์ซ้ำแล้วซ้ำเล่า”.
- ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ. 2556. เรื่อง ขยายระยะเวลา โครงการชุมชนอุ่นใจได้ลูกหลานกลับคืน ณ วันที่ 29 มกราคม 2556.
- สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข. 2555. การประเมินการให้บริการผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินร่วมสามกองทุน ภายใต้นโยบายเจ็บป่วยฉุกเฉิน รักษาทุกที่ทั่วถึงทุกคน.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. 2556. จัดหมายข่าวชุมชนคนรักสุขภาพฉบับสร้างสุข ปีที่ 9 ฉบับที่ 135 มกราคม 2556.
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนากำลังคนและความมั่นคงของมนุษย์. 2554. รายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านความรุนแรงของประเทศไทย และมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ประจำปี 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2555. ค่าใช้จ่ายการบริโภคของครัวเรือนหมวดเครื่องใช้ไฟฟ้าและบุหรื.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. 2553. รายงานการพัฒนาเด็กและเยาวชนประจำปี 2553.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2555. การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร.
- สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. 2555. ดัชนีราคาผู้บริโภค.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข. 2554. รายงานผู้ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังปี 2554.
- สำนักบริหารการสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. 2555. ระบบรายงานระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด (ปสด.1-5).
- องค์การยูนิเซฟประเทศไทย. 2554. การวิเคราะห์สถานการณ์เด็กและสตรี พ.ศ. 2554.
- แอมแบคโพล. 2555. ความเสี่ยงอันตรายบาดเจ็บที่ศีรษะในอุบัติเหตุมอเตอร์ไซด์จากการไม่สวมหมวกกันน็อค.
- _____. 2555. ผลสำรวจแนวโน้มความสุ่มรวมของคนไทย ระหว่างวันที่ 20-29 ธ.ค. 2555.
- โอเคเนชั่น. 2551. ครูหัวโบราณ กับ นักเรียนจอมแสบ แก่ได้ด้วย “วินัยเชิงบวก”. มติชนรายวัน ปีที่ 31 ฉบับที่ 11178 วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2551.
- _____. 2553. แพทย์รณภพ จักรวิทย์พงศ์เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี หันโดยสรรจักรภพยาบาล.
- <http://www.pearsonassessments.com>. Index of cognitive skills and educational attainment.
- <http://www.webometrics.info/en/asia>. Ranking Web of Universities.